בשם השם

ספר השנה

עם לוח

לשנת תרם"ט

כולל בו:

א] לוח של מולדות ותקופות, מועדים וצומות, וקצורי דינים, וקדוש לבנה, וזכרונות היומים, ועניינים שונים.

ב] תקופת השנה והשקפה על ירושלם, (מאת ימ"ט): 1) מזג האויר, 2) הגשמים, 3) הרוחות והרעמים, 4) הבריאות, 5) התרחבות הישוב, 6) בנין הת"ת, 7) מצב עה"ק בחומר, 8) מצב העיר ברוח, 9) אלון בכות, 10) האורחים והסיורים בירושלם ת"ו.

ג] ידיעות וכללים להקביעות (מאת ימ"ט).

ד] העודות ומאמרים משה"ע.

ה] כללים לחשבון (מאת אל"ג).

ו] דברים מועילים ומצוינים מחכמת ההרכבה בתורת החעמיא (מאה אל"ג).

ז] מצבת זכרון לגבאים וחברים שנלב"ע נ"ע.

ח] רשימה חדשה מחניכי הת"ת, ומלמדיהם ולומדי הישיבה, ודברי התעוררות לאוהבי שערי ציון.

ט] ועניינים שונים, כמו פראניק, וקיצור תכנית המוסד וכו'.

נדפס

פעה"ק ירושלם תובב"א

בדפוס הרי"ן לעווי ז"ל ושותפיו הי"ו

Digitized by Project Zikaron
Touro University-NY Libraries
www.zikaron.tourolib.org
2026

קביעות השנה:

סימנה **זש"ג** (ר"ה יום ז', חשון וכסלו סלאים, פסח יום ג').
ופשוטה. ימי' **שנ"ה**, ושבתותי' **נ"א**. שנה ז' למחזור קטן,
רצ"ט ללבנה. ושנה י"ב למחזור גדול, **ר"נ** לחסה. שנה ו'
לשמיטה. שנת מעשר עני:

מודעות

מפרי עץ חיים

אלה הספרים שי"ל בשנה החולפת ע"י המסתופפים בצל עץ חיים הכללי.
(החפץ בהם יפנה ע"י אדרעס של מחברם כשמם או על אדרעס של עץ חיים בירושלם).

א] **סידור אשי ישראל** עם פירוש אבני אלי' מהגר"א וצוק"ל, ועם פירוש שיח יצחק ע"ד הפשט וחקי הלשון וכו'.
מאת המסתופף כהיום בצל עץ חיים בירושלם ת"ו
יצחק מאלצאן
(מח"ס „אבן שלמה" „ואוהרת שבת).

ב] ספר **גדולי ציון** שו"ת להלכה [יצא לאור פרקים אחדים ולע"ע נתעכבה הדפסת שאר הפרקים מחסרון אמצעים].
מאת אחד הגידולים מילדותו ומהלומדים של הת"ת וישיבת עץ חיים הכללית.
יחיאל מיכל הורוויץ ד"ץ

ג] ספר **שער המצות** (שער ה' משמנה שערים) עם הגהות וחדושים.
מאת אחד הלומדים מנעוריו ועד היום בהישיבה הכללית עץ חיים.
זאב וואלף אשכנזי
(מח"ס עולת תמיד למהרח"ו וצ"ל עם הגהות ציונים וביאורים).

ד] ספר **תורת החשבון**.
מאת החוסה מילדותו ועד היום תחת חסות עץ חיים הגדול.
חיים יהושע קאסאווסקי
(מח"ס מעיני הישועה ח"א וח"ב על ב"ק וב"מ, „ותתושי" חדושים ובאורים, וס' יד הלשון).

ה] **לוח** מנהגי ביהכ"נ בשינוים ותקונים והוספות רבות יו"ל שנה שנה.
וגם לוח דיני ומנהגי השנה באר"י יו"ל שנה שנה.

גם משמנת הספרים והקונטרסים שנדפסו בשנה העברה שנרשמו בלוחנו התרס"ח יש להשיגן עוד ע"י מחבריהן או ע"י עץ חיים.

אדרעסתנו: Allgemeine Talmud-Thorah-Schule & Hochschule
Etz-Chaim pr. Adresse: Oberabbiner S. SALANT
in Jerusalem, (Palestine)

בראניק

פון דיא וועלט בעשאפונג . . 9669
פון דעם מבול 4013
פון אברהם אבינו'ס געבורט . 3721
פון שרה אמנו'ס געבורט . . 3711
פון יצחק אבינו'ס געבורט . . 3621
פון דער עקדה 3584
פון רבקה אמנו'ס געבורט . . 3584
פון יעקב אבינו'ס געבורט . . 3561
פון רחל ולאה'ס געבורט . . 3498
פון יעקב אבינו'ס קומען אין
מצרים 3431
פון משה רבינו'ס געבורט . . 3301
פון יהושע בן נון'ס געבורט . 3263
פון יציאת מצרים ומתן תורה . 3221
פון אריינגאנג אין ארץ ישראל . 3181
פון שמואל הנביא'ס געבורט . 2837
פון שאול המל'ך'ס מלוכה . . 2787
פון דוד המלך'ס מלוכה . . 2785
פון שלמה המלך'ס מלוכה . . 2745
פון אנפאנג ערשטין בית המקדש 2741
פון אליהו הנביא'ס אויף גאנג
אויפם הימעל 2622
פון גלות עשרת השבטים . . 2464
פון דעם חורבן בית ראשון . . 2331
פון דעם נס פורים 2264
פון אנפאנג צווייטין בית המקדש 2261
פון התחלקות הנבואה . . . 2227
פון אלכסנדר מוקדון . . . 2227
פון דעם נס חנוכה 2047
פון מלכות רומיים אויף אידען . 1969

פון דעם בנין הורדוס . . . 1927
פון דעם חורבן בית שני . . 1841
פון חורבן ביתר 1789
פון הריגת רבי עקיבא און רוב
הרוגי מלכות 1789
פון רבינו הקדוש [רבי יהודה הנשיא]
געבורט 1789
פון זמן חבור המשניות [לדעת
רב שרירא גאון] 1691
פון חשבון הלוח דורך הלל הנשיא 1551
פון חבור הירושלמי דורך
ר' יוחנן'ס תלמידים . . . 1541
פון תלמיד בבלי דורך רבינא
ורב אשי'ס תלמידים . . . 1409
פון רב סעדי' גאון 982
פון דעם לעטצין גאון רב האי . 912
פון רשי"ם געבורט 868
פון ערשטין מסע הצלב [גזירת
תתנ"ו] 813
פון רמב"ם'ס געבורט . . . 777
פון צווייטין מסע הצלב [תתק"ו] 763
פון דעם אבן עזרא 734
זינד דיא רבנים פון ענגלאנד און
פראנקרייך ווינען געקומען אין ארץ
ישראל מחזק זיין דעם ישוב . 698
פון רבינו יהודא החסיד . . 692
פון דעם קדוש ר' אמנון [מחבר
ונתנה תוקף] 669
פון ישוב ארץ ישראל דורך דעם
רמב"ן 643

כראניק

פון ערשטין בית המדרש בייא חורבת ר' יהודא החסיד . 642
פון דעם רבנו אשר [הרא"ש] . 618
פון אברבנעל, גלות שפאניען . 417
זינד דיא ספרדים פון שפאניען זיינען געקומען אין ארץ ישראל . 416
פון פטירת האר"י ז"ל . . . 337
פון פטירת מהרש"ל און רמ"א 236
פון פטירת רבנו יוסף קארו [מחבר השו"ע] 334
פון דעם צווייטין בית המדרש אויף חצר חורבת ר יהודא החסיד. 324
זינד דער של"ה הקדוש איז געקומען אין חצר ר' יהודא החסיד . . 287
זינד מען האט ארויס געטריבען דיא אשכנזים מיט דעם של"ה הקדוש פון ירושלם 283
איין 2 טער ר' יהודא החסיד איז געקומען מחזק זיין דעם ישוב . 219
זינד מען האט חרוב געמאכט דעם צווייטען ביהמ"ד אין חצר ר' יהודא החסיד 188
זינד דיא תלמידי הגר"א ז"ל האבין מיסד געווען דעם יעצטיגען ישוב 97
פון דעם ערשטין ראָטהשילד . 96
פון דעם שולטאַן'ס בעפעל צורוה לאזען דיא אשכנזים אין ירושלם. 93
זינד דער פירמאן צו בויען אויף חורבת ר' יהודא החסיד . . . 73
זינד דיא פארריכטונג פון חרבדיגין ביהמ"ד אויף חורבת ר' יהודא החסיד 73
זינד דער רב פון ירושלם הגאון רבי שמואל סלאנט נ"י איז געקומען אין ירושלם 69
זינד דיא גרינדונג פון דער תלמוד תורה אין חצר ר' יהודא החסיד. 69
זינד דיא גרינדונג פון ישיבת „עץ חיים" אין חצר ר' יהודא החסיד. 59
זינד דיא פאראיניגונג פון בייד אַנשטאלטין תלמוד תורה וישיבת עץ חיים 54
זינד דיא גרויסע שוהל „בית יעקב" אויף חורבת ר' יהודא החסיד . 51
פון ערשטין פאַרשטאדט „נחלת שבעה" אויסער דער שטאדטמויער 42
פון דער ערשטער קאָלאָניע „פתח תקוה" 30
זינד דער אייזענבאן פון יפו אין ירושלם געבויט 17
זינד גרינדונג פאם בוי-פאנד אנייע גיביידע פיר דיא תלמוד תורה . . 5
פאם פלאץ קויפין פיר דיזעם צוועק 1

קיצור תכנית

בית **תלמוד תורה** דתשב"ר הכללי **והישיבה**

הצבורית **עץ חיים** בירושלם ת"ו.

(כהיום בשנת תרס"ח)

1) חניכי בית הת"ת **850**
2) להם חדרים ומלמדים. **55**
3) מלמדים עוזרים **4**
4) מורי כתב לשון וחשבון. **7**
5) משגיחים ראשיים **6**
6) עוזרים ומשמשים כדרוש.
7) פרוזדור להת"ת בשביל הילדים שטרם מוכשרים להכנס למרקלין הת"ה.
8) בית תבשיל גדול להאביל להחניכים המרודים מאכלים מבריאים וטובים.
9) חכמי הישיבה **132**
10) פרחי הישיבה **75**
11) ולהישיבה משגיחים ומשמשים מיוחדים.
12) מרכז המוסד בפנים עיר הקדושה, וסניפי' וענפי' מתפשטים בכל סביבות עיה"ק.
13) הוצאות המוסד לכל חדש בערך **11000** פראנק.

Adresse: Allgemeine Talmud-Thorah-Schule
& Hochschule Etz-Chaim
pr. Adresse: Oberrabbiner S. SALANT
in Jerusalem. (Palestine)

בשבת שמברכים החדש אומרים זה:

יהי רצון מלפניך יי אלקינו ואלקי אבותינו שתחדש עלינו את החדש הזה לטובה ולברכה. ותתן לנו חיים ארוכים. חיים של שלום. חיים של טובה. חיים של ברכה. חיים של פרנסה. חיים של חלוץ עצמות. חיים שיש בהם יראת שמים ויראת חטא. חיים שאין בהם בושה וכליסה. חיים של עושר וכבוד. חיים שתהא בנו אהבת תורה ויראת שמים. חיים שימלא יי משאלות לבנו לטובה בזכות תפלת רב אמן סלה:

וכאן לידע המולד קודם שמברכים החדש:

מִי שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ וְגָאַל אוֹתָם מֵעַבְדוּת לְחֵרוּת הוּא יִגְאַל אוֹתָנוּ בְּקָרוֹב וִיקַבֵּץ נִדָּחֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ חֲבֵרִים כָּל יִשְׂרָאֵל וְנֹאמַר אָמֵן.

ר"ח (פלוני) יהי' ביום (פלוני) הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה:

דקו"ל מהגין לומר נוסח זה:

יַחַדְשֵׁהוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם. לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה. לִישׁוּעָה לְנֶחָמָה וְנֹאמַר אָמֵן:

(כת"י מהגין לומר נוסח זה)

יַחַדְשֵׁהוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּכָל מָקוֹם שֶׁהֵם. לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה. לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה. לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה. לְפַרְנָסָה וּלְכַלְכָּלָה. לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם. לִשְׁמוּעוֹת טוֹבוֹת וְלִבְשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת (וְלִנְשָׁמִים בְּעִתָּם). וְלִרְפוּאָה שְׁלֵמָה וּלְגֹאוֹלָה קְרוֹבָה וְנֹאמַר אָמֵן:

זה שאנו מחשבים בזה"ז כל אחד ואחד בעירו ואומרים שר"ח יום פלוני ויו"ט יום פלוני לא בחשבון שלנו אנו קובעין ולא עליו אנו סומכין, שאין מעברין שנים וקובעין חדשים בחו"ל, ואין אנו סומכין אלא על חשבון בני ארץ ישראל וקביעתם וכו', שאין מחשבין וקובעין חדשים ומעברין שנים אלא בארץ ישראל, שנאמר כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלם (הרמב"ם ה' קה"ח פ"א ובארוכה בספר המצות עשין קנ"ג)

קידוש לבנה *)

הללויה הללו את ה' מן השמים וגו' עד חק נתן ולא יעבור.
הריני מוכן ומזומן לקיים המצוה לקדש הלבנה לשם יחוד קוב"ה ושכינתיה
על ידי הקדוש טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בְּמַאֲמָרוֹ
בָּרָא שְׁחָקִים. וּבְרוּחַ פִּיו כָּל צְבָאָם. חֹק
וּזְמַן נָתַן לָהֶם. שֶׁלֹּא יְשַׁנּוּ אֶת תַּפְקִידָם: שָׂשִׂים
וּשְׂמֵחִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָם. פּוֹעֵל אֱמֶת שֶׁפְּעֻלָּתוֹ
אֱמֶת. וְלַלְּבָנָה אָמַר שֶׁתִּתְחַדֵּשׁ עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת
לַעֲמוּסֵי בָטֶן. שֶׁהֵם עֲתִידִים לְהִתְחַדֵּשׁ כְּמוֹתָהּ
וּלְפָאֵר לְיוֹצְרָם עַל שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה
יְיָ מְחַדֵּשׁ חֳדָשִׁים: ויאמר ג"פ בָּרוּךְ יוֹצְרֵךְ בָּרוּךְ
עוֹשֵׂךְ בָּרוּךְ קוֹנֵךְ בָּרוּךְ בּוֹרְאֵךְ:

וכשרוקד לא יכרע בכרכיו ולא ידלג רק יגביה עקבותיו ויסמוך על אצבעות
רגליו וירקד ויאמר:

ג"פ כְּשֵׁם שֶׁאֲנִי רוֹקֵד כְּנֶגְדֵּךְ. וְאֵינִי יָכוֹל לִגַּע בָּךְ.
כָּךְ לֹא יוּכְלוּ כָּל אוֹיְבַי לִגַּע בִּי לְרָעָה:

ג"פ תִּפּוֹל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד בִּגְדֻלַּ זְרוֹעֲךָ יִדְמוּ
כָּאָבֶן: כְּאָבֶן יִדְמוּ זְרוֹעֲךָ בִּגְדֻלַּ וָפַחַד אֵימָתָה
עֲלֵיהֶם תִּפֹּל:

*) סזק"ל הוא חצי מב"ט י"ב תשצ"ג והוא 14 יום 18 שעות 22 מינוט מהמולד (מהרי"ל והרמ"א). ואם ע"י אונס לא קדש עד שעור זה לפי"ד איזה אחרונים יכול לקדש עד ט"ו יום שלמים מהמולד, והחת"ס סי' ק"ב כ' בדיעבד אפ"ל שיקדש עד אחר י"ח שעות משעור הנ"ל דעד י"ח ש' אינו ניכר חסרונה, ולענ"ד ק' לזוז מפסק הרמ"א דלפעמים המולד והנגוד האמתי מתקדם יותר מי"ד שעות ואז נרגש חסרונה גם קודם ט"ו שלמים ואיך יברך אז על הדושה?

ג״פ דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיָּם׃

ושואל לחברו ג״פ שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם׃

וחבירו משיב לו ג״פ עֲלֵיכֶם שָׁלוֹם׃

ג׳ פעמים סְמָן טוֹב וּמַזָּל טוֹב יְהֵא לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל אָמֵן׃ קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה זֶה בָּא מְדַלֵּג עַל הֶהָרִים מְקַפֵּץ עַל הַגְּבָעוֹת׃ דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים הִנֵּה זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ מַשְׁגִּיחַ מִן הַחַלֹּנוֹת מֵצִיץ מִן הַחֲרַכִּים׃

מח״כ יאמר שיר למעלות אשא עיני אל ההרים וכו׳. הללויה הללו אל בקדשו וגו׳.

תָּנָא דְּבֵי רַבִּי יִשְׁמָעֵאל. אִלְמָלֵי לֹא זָכוּ יִשְׂרָאֵל אֶלָּא לְהַקְבִּיל פְּנֵי אֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם פַּעַם אַחַת בַּחֲדָשִׁים. אָמַר אַבַּיֵי הִלְכָךְ צָרִיךְ לְמֵימְרָא מְעַמָּד׃ מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר מִתְרַפֶּקֶת עַל דּוֹדָהּ׃ וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי לְמַלְאַת פְּגִימַת הַלְּבָנָה. וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ שׁוּם מִעוּט. וִיהִי אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחַמָּה וּכְאוֹר שִׁבְעַת יְמֵי בְרֵאשִׁית כְּמוֹ שֶׁהָיְתָה קֹדֶם מְעִיטָהּ שֶׁנֶּאֱמַר אֶת שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדֹלִים. וְיִתְקַיֵּם בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב וּבִקְשׁוּ אֶת יְיָ אֱלֹהֵיהֶם וְאֶת דָּוִיד מַלְכָּם אָמֵן׃

ומח״כ יאמר למנצח בנגינות מזמור שיר אלקים יחננו וגו׳.

תרס"ט — תשרי — ל' יום — September 1908

דער מוֹלד איז (י' כ"ג תשנ"ו) פֿרײַטאג פֿאר נאכט 42 מינוט אויף 6.

מזלו מאזנים — קומט דיא ציוט פֿון תקופה

א	שַׁבָּת	26	13	דער ערשטער טאג ראש השנה, שהחיינו, מאן דרייענט זה'זײַנ. (תקופת רב אדא פֿאריגע נאכט 45 מינוט 6 חלקים 74 רגעים אויף 3).
ב	זאָנטאג	27	14	דער צווייטער טאג ריה, שהחיינו, מאן לייענט דיא עקדה, מאן בלאָזט שופר, תשליך.
ג	מאָנטאג	28	15	צום גדליהו, מאן פֿאַסט, מאן לייענט ויחל, מיאָנט ענגו, אבינו מלכנו זאָגט מאן שחרית אין מנחה ביו ערב יו"כ.
ד	דינסטאג	29	16	
ה	מיטוואָך	30	17	
ו	דנרשטאג	1	18	מאן זאָגט בלחות ליום חמישי של עשי"ת. October
ז	פֿרייטאג	2	19	מאן זאָגט סליחות ליום רביעי של עשי"ת.
ח	שַׁבָּת	3	20	שובה, מאן לייענט האזינו.
ט	זאָנטאג	4	21	ערב יום כפור, כפרות, מיאָגט ניט מזמור לתודה, אין ניט א"מ תחנון ולמנצח.
י	מאָנטאג	5	22	יום כפור, שהחיינו (פֿרויען צו ליכט בענטשין, מענער אין שול), מאן לייענט אחרי, מאן איז מזכיר נשמות.
יא	דינסטאג	6	23	קיין תחנון ביז נאָך אסרו חג פֿאן סוכות.
יב	מיטוואָך	7	24	דיא תקופה פֿאלט דיא פֿאריגע נאכט זייגער 3.
יג	דנרשטאג	8	25	
יד	פֿרייטאג	9	26	ערב סוכות, מאן זאָגט למנצח. סוף זמן קידוש לבנה דיא פֿאריגע נאכט.
טו	שַׁבָּת	10	27	ערשטער טאג סוכות, שהחיינו, נאכן הלל אללע 9 מען, סיליייענט שור או כשב, הושענא אום נצורה.
טז	זאָנטאג	11	28	צווייטער טאג סוכות, שהחיינו, מיבענשט אתרוג מיט שהחיינו, מיליייענט ויא נעכטין, הושענא למען אמתך.
יז	מאָנטאג	12	29	ערשטער פֿאָ חוה"מ, הושענא ערוך שועי.
יח	דינסטאג	13	30	צווייטער טאג חוה"מ, הושענא אבן שתיה.
יט	מיטוואָך	14	1	דריטער טאג חוה"מ, הושענא אל למושעות. Okt.
כ	דנרשטאג	15	2	פֿערטער טאג חוה"מ, הושענא אדון המושיע.
כא	פֿרייטאג	16	3	הושענא רבה, מיאָגט מזמור לתודה אין מומרי שבת, קיין נשמת, נאכן סדר הושענות.
כב	שַׁבָּת	17	4	שמיני עצרת, שהחיינו, קהלת, סיליייענט עשר תעשר, הזכרת נשמות, וא"ה, מיהיובט אן זאָגען משיב הרוח ומוריד הגשם צו מיסק.
כג	זאָנטאג	18	5	שמחת תורה, שהחיינו, מאן לייענט וזאת הברכה, אין איין פֿרשה פֿון בראשית.
כד	מאָנטאג	19	6	אסרו חג, קיין תחנון, מאן זאָגט אא"א ולמנצח.
כה	דינסטאג	20	7	
כו	מיטוואָך	21	8	
כז	דנרשטאג	22	9	
כח	פֿרייטאג	23	10	
כט	שַׁבָּת	24	11	בראשית, מאן בענשט ר"ח, קיין א"ה וצ"צ, מאן פֿאנגט אן זאָגען ברכי נפשי.
ל	זאָנטאג	25	12	דער ערשטער טאג ר"ח, תאלב הלל, וויבער טוען קיין מלאכה

למתמדים

ראַמאַדאַן 1326

זכרונות

א' בו נפקדו האמהות.

ב' בו הריגת גדליו בן אחיקם והפסק ישוב היהודים מארץ ישראל. 3339.

ה'בו נולד נפתלי

בן יעקב אע"ה זמת בו.

בו נחבש ר"ע ונהרג בש' 3880.

ז'בו נולד זבולון

בן יעקב אע"ה זמת בו.

יוכ"פ נימול

א"א, וירד משה בלוחות השניות.

י"א בו נפטר מר בר רב אשי 4227

י"ט בו נפטר הגא' מווילנא זצלה"ה 5558

כ"ן בו נפטר הגא' רבי ר' העשיל זצ"ל.

כ"ט בו נפטר שמעון הצדיק.

תרס"ט — חשון — ל' יום — October 1908

דער מולד איז (א' י"ב תס"ש) זאנטאג פריה 26 מינוט מיט 1 חלק אויף 7.

מזלו עקרב קומט פרייטאג באמאג י"ב בו האלב 2

א	מאנטאג	26	13	צוויי טעג ר"ח.	למחמדים:
ב	דינסטאג	27	14		שאוואל 1326
ג	מיטוואך	28	15		**זכרונות**
ד	דנרשטאג	29	16		ג' בו נפטר בירוש'
ה	פרייטאג	30	17		א' ממיסדי מוסד הצבור הת"ת והישיבה עץ חיים
ו	שבת	31	18	נח, מיבענשט בה"ב, אז עס איז דא אברית אדער אחתן בענשט מען צו מנחה,	
ז	זאנטאג	1	19	שאלה בארץ ישראל. November	הגאון ר' זונדל סאלאנטער זצ"ל (תרכ"ו)
ח	מאנטאג	2	20	ערשטער טאג פון בה"ב, סליחות לשני, אז עס איז דא אמנין ווען פאסטין ליוענש מען ויחל צו מנחה.	
ט	דינסטאג	3	21		ז' בו עורו עיני צדקיהו וישחטו בניו.
י	מיטוואך	4	22		ח' בו שרפו הערביים את ביהב"ם על חורבת רבי יהודא החסיד וצ"ל והאשכנזים ב ר ח ו מירושלם 5485.
יא	דנרשטאג	5	23	צווייטער תענית בה"ב, סליחות לחמישי.	
יב	פרייטאג	6	24		
יג	שבת	7	25	לך לך	ט' בי נפטר הרא"ש זצ"ל 5088
יד	זאנטאג	8	26		י' בו נולד גד בן יעקב אע"ה ומת בו. בו ביום יצא דבר מלכות מאת השולטן כי עלילת דם שקר היא וכי ינתן זכות אזרח ליהודים בתוגרמא 5600
טו	מאנטאג	9	27	דריטער תענית בה"ב, סליחות לשני תניינא. סוף זמן קידוש לבנה פאריגע נאכט ביז 48 מינוט 1 חלק אויף 1.	
טז	דינסטאג	10	28		
יז	מיטוואך	11	29		
יח	דנרשטאג	12	30		י"א בו נולד בנימין בן יעקב ומת בו, ובו מתה רחל אמנו.
יט	פרייטאג	13	31		
כ	שבת	14	1	וירא Ноябрь	י"ח נפטר בירוש' א' ממיסדי ונשיאי הת"ת והישיב' עץ חיים
כא	זאנטאג	15	2		
כב	מאנטאג	16	3	פון דעם טאג אן אז מען נידיגנקט ניט אויב מיהאם ניזאגט משיב הרוח ברויך מאן ניט שטיין נאך אסאל שמנה עשרה.	חיים הגאון ר' ישעי'
כג	דינסטאג	17	4		בורדקי זצ"ל חת ן
כד	מיטוואך	18	5		בעל פאת השלחן (תרכ"ג)
כה	דנרשטאג	19	6		כ"ג בו תקנו החומה הפנימית של העזרה ביומי יונתן חשמונאי.
כו	פרייטאג	20	7		
כז	שבת	21	8	חיי שרה, מאן בענשט ר"ח, קיין אב הרחמים.	כ"ה בו לכד יוחנן הורקנוס מבצר שומרון.
כח	זאנטאג	22	9		ובו נפטר באה"ק גבאי הת"ת וישי' עץ חיים הגאון ר' מרדכי נ י מ פ ל זצ"ל מראזינאי.
כט	מאנטאג	23	10	ערב ר"ח, מיזאגט יום כפור קטן. קיין תחנון צו מנחה.	
ל	דינסטאג	24	11	דער ערשטער טאג ראש חדש.	

תרס"ט — כסלו — ל' יום — November 1908

דער מולד איז (ג' א' קפ"ב) דיא נאכט צו דינסטאג 10 מינוט מיט 2 חלקים אויף 8.

מזלו קשת קומט דיא נאכט צו מאנטאג י"ג בו זייגער 12.

א	מיטוואך	25	12	צווייפער פאג ראש חדש.	
ב	דנרשטאג	26	13	.....	
ג	פרייטאג	27	14	.....	
ד	שבת	28	15	תולדות	
ה	זאנטאג	29	16	.....	
ו	מאנטאג	30	17	.....	
ז	דינסטאג	1	18	December	
ח	מיטוואך	2	19	.....	
ט	דנרשטאג	3	20	.....	
י	פרייטאג	4	21	.....	
יא	שבת	5	22	ויצא	
יב	זאנטאג	6	23	פאריגע נאכט צו זאנטאג בא מעריב הייבט מען אן זאגען בחו"ל טל ומטר.	
יג	מאנטאג	7	24		
יד	דינסטאג	8	25	סוף זמן קידוש לבנה דיא פאריגע נאכט.	
טו	מיטוואך	9	26	.....	
טז	דנרשטאג	10	27	.....	
יז	פרייטאג	11	28	.....	
יח	שבת	12	29	וישלח	
יט	זאנטאג	13	30	.....	
כ	מאנטאג	14	1	Декабрь	
כא	דינסטאג	15	2	.....	
כב	מיטוואך	16	3	.....	
כג	דנרשטאג	17	4	.....	
כד	פרייטאג	18	5	ערב חניכה. פארנאכט חנוכה ליכט, להדליק נר חנוכה, שעשה נסים, ושהחיינו, נאכהער ליכט בענטשין.	
כה	שבת	19	6	וישב, ערשטער טאג חנוכה. מיבענשט ר"ח, קיין א"ח וצ"צ. אלע 8 טעג זאגט מען על הנסים, נאנץ הלל, קיין תחנון ואא"א ולמנצח, קיין תענית אז' אין תחן ביום חופתו.	
כו	זאנטאג	20	7		
כז	מאנטאג	21	8	.....	
כח	דינסטאג	22	9	.....	
כט	מיטוואך	23	10	ערב ר"ח, קיין יו"ב קסן.	
ל	דנרשטאג	24	11	דער ערשטער פאג ר"ח.	

זכרונות

ה' בו נפטר הגאון מהרש"א ז"ל 5392.

ז' בו שרף יהויקים את המגילה שנכתבה מפי ירמי' הנביא וקבעוהו לתענית צדיקים. ובו מת המלך הורדום 3684

י"ד בו נולד ראובן בן יעקב אע"ה ומת בו.

ט"ו בו נלחם אנטיוכס אפיפנוס בירושלם ויהרוג בהיהודים הרג רב על כי מאנו להעמיד צלם בהיכל המקדש 3597

כ"א בו נולד שמעון בן יעקב ומת בו, ובו נצחו היהודים את השמרוני' ויהרסו בית מקדשם בהר גריזים 3632.

כ"ה בו טהרו החשמונאים את בית המק"ק וימצאו את פך השמן שבו נעשה הנס.

למחמדים:
זיל קעדא 1326

תרס"ט — טבת — כ"ט יום — December 1908

דֶער מוֹלַד אִיז (ר' י"ג תתקע"ה) מִיטְוָואךְ פָּרִיה 54 מינוט מִיט 3 חֲלָקִים אוֹיף 8.

מזלו גדי קומט דיא ציט פון תקופה.

א	פְרַייטאג	25	12	צוויטער מאָל ר"ח. פאַר נאַכט חנוכה ליכט, נאַכהער ליכט בענטשן.
ב	שַׁבָּת	26	13	מקץ, זאת חנוכה, קיין א"ח וצ"צ (תקופת רב אדא 14 מינוט 4 חלקים 29 רגעים אויף 11 באמאָל).
ג	זָאנטאג	27	14	
ד	מָאנטאג	28	15	
ה	דינסטאג	29	16	
ו	מיטוואך	30	17	
ז	דנרשטאג	31	18	
ח	פְרַייטאג	1	19	Januar 1909
ט	שַׁבָּת	2	20	ויגש
י	זָאנטאג	3	21	עשרה בטבת, מאן פאַסט, מאן זאָגט סליחות, מאן לייענט ויחל שחרית ומנחה וא"מ ועננו צו מנחה.
יא	מָאנטאג	4	22	
יב	דינסטאג	5	23	
יג	מיטוואך	6	24	דיא תקופה גיפאלט פאר האלבין טאג האלב 11
יד	דנרשטאג	7	25	כוף זמן קידוש לבנה פאריגע נאכט ביו 16 מינוט 3 חלקים אויף 3.
טו	פְרַייטאג	8	26	
טז	שַׁבָּת	9	27	ויחי
יז	זָאנטאג	10	28	פון דעם מאָל אויב מאן גידיינקט ניט צו מיהאם ניואָגט טל ומטר ברוך מאן ניט שטיין נאָך אמאָל שמנה עשרה.
יח	מָאנטאג	11	29	
יט	דינסטאג	12	30	
כ	מיטוואך	13	31	
כא	דנרשטאג	14	1	מאן הייבט אן מנהג שובבים. Январъ 1909
כב	פְרַייטאג	15	2	
כג	שַׁבָּת	16	3	שמות, מיבענשט ר"ח, קיין א"ה.
כד	זָאנטאג	17	4	
כה	מָאנטאג	18	5	
כו	דינסטאג	19	6	
כז	מיטוואך	20	7	
כח	דנרשטאג	21	8	יום כפור קטן (מוקדם) תחנון צו מנחה.
כט	פְרַייטאג	22	9	ערב ראש חדש.

למחמדים:
זיל היג'ה 1326

זכרונות

א' בו יצא יכניה בגולה. בו נפטר הגאון חות יאיר זלה"ה 5462

ח' בו נכתבה התורה יונית (תענית צדיקים).

ט' בו תענית צדיקים מת עזרא הסופר ונחמיה בן חכליה. ובו היתה הריגת ק"ק גראנאדע עם ר"י הנגיד.

י' בו סמך מלך בבל על ירושלם.

כ' בו נפטר הרמב"ם זלה"ה 4965.

כ"א בו נולד שמעון בן יעקב ומת בו.

כ"ג בו גורשו היהוד' מפורטוגל 5257

כ"ד בו ערב גדול כצפת"ו והחריב כמעט בול' תקצ"ו ובו נפטר הגאון בעל התניא וצ"ל.

כ"ה בו גורשו היהודים מווינן 5257

כ"ן בו נפטר הגאון חיד"א ז"ל.

תרס"ט — שבט — ל' יום — Januar 1909

דער מולד איז (ו' ב' תרפ"ח) דריא נאכט צו פרייטאג 38 מינוט מיט 4 חלקים אויף 9.

מזלו דלי קומט דריא נאכט צו שבת ט"ו בו זייגער 9.

א	שבת	וארא, ראש חדש, קיין א"ה וצ"צ.	23	10	למחמדים:
ב	זאנטאג	.....	24	11	מוחאראם 1327
ג	מאנטאג	.....	25	12	
ד	דינסטאג	.....	26	13	**זכרונות**
ה	מיטוואך	.....	27	14	ב' בו מת ינאי דמלך
ו	דנרשטאג	.....	28	15	ג' בו נפט' בירוש' נשיא ונבאי הת"ת והישיבה עץ חיים הגאון רבי משה יהודה ליב מקוטנא זצ"ל בשל זית רענן ותפא"י (תרכ"ה).
ז	פרייטאג	.....	29	16	
ח	שבת	בא	30	17	
ט	זאנטאג	.....	31	18	
י	מאנטאג	Februar	1	19	
יא	דינסטאג	.....	2	20	
יב	מיטוואך	.....	3	21	
יג	דנרשטאג	.....	4	22	
יד	פרייטאג	סוף זמן קידוש לבנה פארוגע נאכט צו פרייטאג.	5	23	ד' בו גולד אשר בן יעקב ומת בו.
טו	שבת	שירה, בשלח, חמשה עשר, קיין א"ה וצ"צ.	6	24	ה' בו מתו הזקנים שאחרי יהושע.
טז	זאנטאג	.....	7	25	
יז	מאנטאג	.....	8	26	ו' בו נפטר הגאון בעל הט"ז 5427.
יח	דינסטאג	.....	9	27	
יט	מיטוואך	.....	10	28	ז' בו נפטר בירוש' המקובל הנודע הרב הק' ר' שלום שרעבי 5542. ובו נפטר מהר"ם פאדוא 5325
כ	דנרשטאג	.....	11	29	
כא	פרייטאג	.....	12	30	
כב	שבת	יתרו	13	31	
כג	זאנטאג	Февраль	14	1	כ"א בו נפטר מהר"ם גלאנטי 5449.
כד	מאנטאג	.....	15	2	
כה	דינסטאג	.....	16	3	כ"ב בו מת הקיסר קאליגולא
כו	מיטוואך	.....	17	4	
כז	דנרשטאג	יום כפור קטן (מוקדם) מאן ואגט חנוכן צו מנחה.	18	5	קאיוס ו ב ט ל ח הגזירה להעמיד פסל תמונתו בבהמ"ק.
כח	פרייטאג	.....	19	6	
כט	שבת	משפטים, ר' שקלים, ויוצר, מאן בענשט ר"ח, קיין א"ה וצ"צ.	20	7	
ל	זאנטאג	דער ערשטער טאג ראש חדש.	21	8	כ"ח בו אינטיל אנטיוכוס מירוש'.

תרס"ט — אדר — כ"ט יום — Februar 1909

יָעֶר מוֹלָד אִיז (ר' ט"ו ת"א) שַׁבָּת בַּאטָאג 22 מִינוט מִיט 5 חֲלָקִים אוֹיף 10.

מזלו דגים קומט מאנטאג באטאג ט"ו בו האלב 8.

א	מאָנטאג	9	22	צווייטער טאג ראש חדש.
ב	דינסטאג	10	23	.....
ג	מיטוואך	11	24	.....
ד	דנרשטאג	12	25	.....
ה	פרייטאג	13	26	.....
ו	שַׁבָּת	14	27	תרומה, (הפסקה).
ז	זאָנטאג	15	28	.....
ח	מאָנטאג	16	1	März
ט	דינסטאג	17	2	.....
י	מיטוואך	18	3	.....
יא	דנרשטאג	19	4	תענית אסתר (מוקדם), מאן זאגט סליחות, ויחל שחרית ומנחה, ענינו וא"מ ותחנון צו מנחה אויך, צדקה לזכר מחצית השקל.
יב	פרייטאג	20	5	
יג	שַׁבָּת	21	6	תצוה, פ' זכור וייצר. קיין א"ה וצ"צ.
יד	זאָנטאג	22	7	פורים, מיליוענט דיא מגילה אָבענד אונד מאָרגענס, מיזאָגט על הנסים, קיין תחנון ולמנצח, שלוח מנות ומתנות לאביונים. סוף"ל פאַריגע נאַכט צו זאָנטאָג 44 מינוט 5 חלקים אויף 4.
טו	מאָנטאג	23	8	שושן פורים, קיין תחנון ואא"א ולמנצח.
טז	דינסטאג	24	9	.....
יז	מיטוואך	25	10	.....
יח	דנרשטאג	26	11	.....
יט	פרייטאג	27	12	.....
כ	שַׁבָּת	28	13	תשא, פ' פרה, וייצר. קיין א"ה.
כא	זאָנטאג	1	14	Мартъ
כב	מאָנטאג	2	15	.....
כג	דינסטאג	3	16	.....
כד	מיטוואך	4	17	.....
כה	דנרשטאג	5	18	.....
כו	פרייטאג	6	19	.....
כז	שַׁבָּת	7	20	ויקהל ופקודי, פ' החדש וייצר, מאן בענשט ר"ח, קיין א"ה.
כח	זאָנטאג	8	21	.....
כט	מאָנטאג	9	22	ערב ראש חדש, יום כפור קטן, קיין תחנון צו מנחה.

לוח חמדים:
סאַפאַר 1327

א' בו נפטר הר"א אבן עזרא ז"ל (4927)

ג' בו נפטר בעל הלבוש 5312.

וכו נפטר בירוש' נשיאו גבאי הת"ח וישיב' ע"ח ורב בעיה"ק הגאון רבי אלי' דוד ראבינאוויץ אומ' זצ"ל (תרס"ה).

ד' בו נפטר הר"מ מרוטנבור' 5067

ז' בו פטירת משה רבינו ע"ה. וכו פסק המן מלירד.

י"ב בו חנוכת הבי' בימי הורדוס וכו מפלת טרינוס ונצחון על נקנור בימי יהודה המכבי.

כ' בו נם ירידת הגשמים בימי חוני המעגל.

כ"ז בו טבול גזרות אדריאנוס קיסר.

תרס"ט — ניסן — ל' יום — März 1909

ער מוֹלַד אִיז (ב' ד' ק"ר) דִיא נַאכְט צוּ מָאנְטאג 6 מִינוּט מִיט 6 חֲלָקִים אוֹיף 11.

מזלו טלה

קומט דיא ציים פון תקופה.

א	דינסטאג	23	10	ראש חדש, אַנאנין חדש זאָגט מאן קיין תחנון והזכרת נשמות וא"ה וצ"צ, אָבער אא"א למינחה זאָגט מאן, קיין תענית בלויז אחתן ביום חופתו, מאן זאָגט ביו ער"פ אלע מאָל דעם נשיא.
ב	מיטוואך	24	11	
ג	דנרשטאג	25	12	
ד	פרייטאג	26	13	
ה	שַׁבָּת	27	14	ויקרא, (תקופת רב אדא איז פאר־נאכט 43 מינוט 1 חלק 60 רגעים אויף 6).
ו	זאָנטאג	28	15	
ז	מאָנטאג	29	16	
ח	דינסטאג	30	17	
ט	מיטוואך	31	18	
י	דנרשטאג	1	19	April
יא	פרייטאג	2	20	
יב	שַׁבָּת	3	21	הגדול, פ' צו ויזר, מיזאָגט עכדים היינו, מאן הערט אויף זאָגן ברכו נפשי, מוצאי שבת קין ויהי נועם ואתה קדוש.
יג	זאָנטאג	4	22	קאָמענדיגען אָבינו גלייך נאָך מעריב איז מאן בורך חמץ.
יד	מאָנטאג	5	23	ערב פסח, תענית בכורי'. קיין מזמור לתודה ואא"א ולמנצח, חמץ עסין ביז אַדריסיוט טאָג (זון עלוה"ש), סוזק"ל פאַריגע נאַכט.
טו	דינסטאג	6	24	ערשטער טאָג פסח, שהחיינו, נאַנץ הלל, מיליועגט משכי, מיהערט איוף זאָגן משה"ר, מיבענשט מל.
טז	מיטוואך	7	25	צווייטער טאָג פסח, שהחיינו, נאַנץ הלל, מיליועגט שור או כשב. היום יום א' בעומר.
יז	דנרשטאג	8	26	ערשטער טאָג חוה"מ, צו מעריב הייבט מאן אָן זאָגן ותן ברכה, האלב הלל ביז סיף יו"ם, מיליועגט קדש. היום ב' ימים בעומר. דיא תקופה איז אָנהייב נאַכט צו דאָנערשטאָג זייגער 6.
יח	פרייטאג	9	27	צווייטער טאָג חוה"מ מיליועגם אם בכף תליה. היום ג' ימי' בעו'.
יט	שַׁבָּת	10	28	דריטער טאָג חוה"מ, שיר השירים, מיליועגט ראה אתה אומר אלי. היום ד' ימים בעומר.
כ	זאָנטאג	11	29	פֿערטער טאָג חוה"מ, מיליועגם במדבריא. היום ה' ימים בעומר.
כא	מאָנטאג	12	30	שביעי של פסח, קריש און לייגם בענשפין אָן שהחיינו, מיליועגט בשלח. היום ו' ימים בעומר.
כב	דינסטאג	13	31	אחרון של פסח, קיין שהחיינו, מיליועגט כל הבכור, הוכרת נשמות וא"ה. היום ז' ימים שהם שבוע א' בעומר.
כג	מיטוואך	14	1	אסרו חג, מיזאָגט למנצח. היום ח' ימים שהם שבוע א' ויום א'. Aii. בעו'.
כד	דנרשטאג	15	2	היום תשעה ימים שהם שבוע א' ושני ימים בעומר.
כה	פרייטאג	16	3	היום עשרה ימים שהם שבוע א' ושלשה ימים בעומר.
כו	שַׁבָּת	17	4	שמיני, היום אחד עשר יום שהם שבוע א' וד' ימים בעומר. מאן בענשט ר"ח, מאן זאָגט א"ה. פרק א'.
כז	זאָנטאג	18	5	היום שנים עשר יום שהם שבוע א' וחמשה ימים בעומר.
כח	מאָנטאג	19	6	היום שלשה עשר יום שהם שבוע א' וששה ימים בעומר.
כט	דינסטאג	20	7	ער"ח, היום י"ד יום שהם שני שבועות בעומר. קיין יוכ"ק.
ל	מיטוואך	21	8	דער ערשטער טאָג ראש חדש, היום חמשה עשר יום שהם שני שבועות ויום א' בעומר.

למחברים:
ראבי אואל 1327

זכרונות

א' בו הוקם המשכן ומזו שני בני אהרן.
ו' בו מתה מרים הנביאה ונסתלק הבאר ובו עברו בנ"י את הירדן.
י"ג בו נפטר רבנו הב"י מחבר הש"ע 5335
ט"ז בו נזטר א' ממיסדי הת"ת והישיבה ע"י חיים וגבאי הראשון בחו"ל הגאון רבי ברוך מרדכי ליבשיץ זצ"ל אב"ד מווילקאוויסק ושעדליץ ומחבר ס' ברית יעקב (תרמ"ה)
ט"ז בו נולד לוי בן יעקב ומת בו.
כ"ג בו נפטר המבי"ט 5340.
כ"ן בו פשוט יהושע בן נון ע"ה.

תרס"ט — אייר — כ"ט יום — April 1909

דער מולד איז (ג' ס"ו תתק"ו) דינסטאג בא"ט 50 מינוט מיט 7 חלקים אויף 11.

מזלו שור קומט דיא נאכט צו שבת י"ז בן האלב 5.

א	דנרשטאג	22	9	צוויישער פאר"ח, היום ט"ז יום שהם ב' שבועות וב' ימים בעומר.
ב	פריישטאג	23	10	היום שבעה עשר יום שהם שני שבועות ושלשה ימים בעומר.
ג	שבת	24	11	תזו"מ, היום שמנה עשר יום שהם שני שבועות וד' ימים בעומר. מען בענשט בה"ב, פרק ב'.
ד	זונטאג	25	12	היום תשעה עשר יום שהם שני שבועות וה' ימים בעומר.
ה	מאנטאג	26	13	היום עשרים יום שהם שני שבועות וששה ימים בעומר.
ו	דינסטאג	27	14	ערשטער תענית בה"ב, סליחות לשני. היום אחד ועשרים יום שהם שלשה שבועות בעומר.
ז	מיטוואך	28	15	היום שנים ועשרים יום שהם שלשה שבועות ויום א' בעומר.
ח	דנרשטאג	29	16	היום שלשה ועשרים יום שהם שלשה שבועות ושני ימים בעומר.
ט	פריישטאג	30	17	צווייטער תענית בה"ב, סליחות לחמישי. היום ארבעה ועשרים יום שהם שלשה שבועות וג' ימים בעומר.
י	שבת	1	18	אחרי וקדושים, היום חמשה ועשרים יום שהם ג' שבועות וארבעה ימים בעומר. פרק ג'. Mai
יא	זונטאג	2	19	היום ששה ועשרים יום שהם ג' שבועות וה' ימים בעומר.
יב	מאנטאג	3	20	היום שבעה ועשרים יום שהם ג' שבועות וששה ימים בעומר, תענית ב' בתרא, סליחות לשני תנינא.
יג	דינסטאג	4	21	היום שמנה ועשרים יום שהם ד' שבועות בעומר.
יד	מיטוואך	5	22	פסח שני, היום ב"ש יום שהם ד"ש ויום א' בעומר. אין זיללע קהלות קיין תחנון. סזוק"ל דיא פאריגע נאכט.
טו	דנרשטאג	6	23	היום ל' יום שהם ד"ש וב' ימים בעומר. פון היינט אן בא אכפק פון מוה"ם קיין שמו"ע נאך אמאל.
טז	פריישטאג	7	24	היום א' ושלשים יום שהם ד' שבועות וג' ימים בעומר.
יז	שבת	8	25	אמור, היום ל"ב יום שהם ד"ש וד' ימים בעומר. במנחה קיין צ"צ. פרק ד'.
יח	זונטאג	9	26	היום ל"ג יום שהם ד"ש וה' ימים בעומר. קיין תחנון, כאן זאגט למנצח.
יט	מאנטאג	10	27	היום ל"ד יום שהם ד' שבועות וששה ימים בעומר.
כ	דינסטאג	11	28	היום ל"ה יום שהם חמשה שבועות בעומר.
כא	מיטוואך	12	29	היום ל"ו יום שהם חמשה שבועות ויום א' בעומר.
כב	דנרשטאג	13	30	היום ל"ז יום שהם ה' שבועות וב' ימים בעומר.
כג	פריישטאג	14	1	היום ל"ח יום שהם ה' שבועות וג' ימים בעומר.
כד	שבת	15	2	בהו"ב, היום ל"ט יום שהם ה' שבועות וד' ימים בעומר. מיבענשט ר"ח, מיואנם א"ה. פרק ה'. May
כה	זונטאג	16	3	היום מ' יום שהם ה' שבועות וה' ימים בעומר. פון היינט בא אכפק פון ותן ברכה קיין שמו"ע נאך אמאל.
כו	מאנטאג	17	4	היום מ"א יום שהם ה' שבועות וששה ימים בעומר.
כז	דינסטאג	18	5	היום מ"ב יום שהם ששה שבועות בעומר.
כח	מיטוואך	19	6	היום מ"ג יום שהם ששה שבועות ויום א' בעומר.
כט	דנרשטאג	20	7	ערב ר"ח, היום מ"ד יום שהם ו' שבועות וב' ימים בעומר. יום כפור קטן, קיין תחנון צו מנחה.

למחמדים:

ראבי חאני 1327

זכרונות

א' בו החל שלמה חמלך ע"ה לבנות בהמ"ק. ובו פטיר' מחר"י בי רב והרב ר"ח ווישאל.

ב' בו נפטר החכם צבי.

ה' בו נפטר בירושלם אחד מנשיאי. ובאבי הת"ת וישיע"ה הגאון רבי מאיר אויערבאך זצ"ל מח"ס אמרי בינה (תרל"ח).

ז' בו חנוכת חומת ירושלם ע"י נחמיה.

י' בו נשבה ארון הברית ומת עלי הכהן ושני בניו.

י"א בו נפטר הרי"ף ז"ל 4863.

ט"ז בו נפטר מהר"ט מלובלין 5376.

י"ח בו יום הלולא דרשב"י זיע"א. ובו נפטר רבנו הרמ"א ז"ל 5333

כ"ט בו פטירת שמואל הנביא ע"ה

תרס"ט — סיון — ל' יום — Mai 1909

ער מוֹלָד אִיז (ה' ה' תר"ס) דִיא נַאכְט צוּ דָאנֶערְשְׁטָאג 34 מִינוּט מִיט 8 חֲלָקִים אוֹיף 12.

מזלו תאומים

קומט מאָנטאָג באָטאָג ו"ח בו זייגער 3.

א	פְרַיְיטָאג	21	8	ר"ח, היום ס"ה יום שהם ששה שבועות וג' ימים בעומר. קיין תחנון ביו נאָך אסרו חג.	למחמדים:
ב	שַׁבָּת	22	9	במדבר, היום ס"ו יום שהם ו' שבועות וד' ימים בעומר. מאן זאָגט א"ה, במנחה קיין צ"צ, פ"ו. במוצש"ק קיין ויהי ניעט וא"ק.	ג'מאדי אוואל 1327
ג	זָאנְטָאג	23	10	היום ס"ז יום שהם ז' שבועות וה' ימים בעומר.	
ד	מָאנְטָאג	24	11	היום ס"ח יום שהם ז' שבועות ושה ימים בעומר.	זכרונות
ה	דִינְסטָאג	25	12	ערב שבועות, היום ס"ט יום שהם ז' שבועות בעומר.	ר' בו פטירת דוד המלך ע"ה
ו	מִיטְוואָך	26	13	דער ערשטער טאָג שבועות, נאָנען הלל, אקדמות, מאן לייענט בחרש השלישי.	ז' בן נפטר הרב בעש"ט ז"ל
ז	דְנַרְשְׁטָאג	27	14	דער צווייטער טאָג שבועות, נאָנען הלל, רות, מאן לייענט כל הכבור, הזכרת נשמות יא"ה.	ט"ן בו נולד יהודא בן יעקב
ח	פְרַיְיטָאג	28	15	אסרו חג, מאן זאָגט למנצח, קיין תענית אפי' א חתן ביום חופתו.	אע"ה ומת בו.
ט	שַׁבָּת	29	16	נשא, פרק א'.	ט"ז בו גרש יוחנן הורקנוס את יושבי בית שאן ועסק יורשאל ויחברם לארץ.
י	זָאנְטָאג	30	17	.....	
יא	מָאנְטָאג	31	18	.....	
יב	דִינְסטָאג	1	19	Juni	ח"י בו היתה האספה הגדולה (לפני נ"ב שנה) מכל גדולי ורבני ירושלם ויאחדו את שני מוסדי הצבור הת"ת וישיבת „עץ חיים" יחדו ויכוננום ויישבללום (תרפ"ו)
יג	מִיטְוואָך	2	20	.....	
יד	דְנַרְשְׁטָאג	3	21	סוף זמן קידוש לבנה דיא פָאריגע נאַכט.	
טו	פְרַיְיטָאג	4	22	.....	
טז	שַׁבָּת	5	23	בהעלותך, פרק ב'.	
יז	זָאנְטָאג	6	24	.....	
יח	מָאנְטָאג	7	25	.....	
יט	דִינְסטָאג	8	26	.....	
כ	מִיטְוואָך	9	27	.....	
כא	דְנַרְשְׁטָאג	10	28	.....	
כב	פְרַיְיטָאג	11	29	.....	כ' בו קבעובק"ק ת"ע"צ על הריגת רבים מישראל בגזר' ת"ה ות"ט.
כג	שַׁבָּת	12	30	שלח, מאן בענשט ר"ח, קיין א"ח, פרק ג'.	
כד	זָאנְטָאג	13	31	.....	
כה	מָאנְטָאג	14	1	Iюнь	כ"ה בו נהרגו רשב"ג ור' ישמעאל ור' חנינ' סגן הכהנים.
כו	דִינְסטָאג	15	2	.....	
כז	מִיטְוואָך	16	3	.....	
כח	דְנַרְשְׁטָאג	17	4	ייט בזור קטן (מוקדם), מאן זאָגט תחנון ציו סגחה.	כ"ז בו נשרף ר' חנינא בן תרדיון וס"ת עמו
כט	פְרַיְיטָאג	18	5	ערב ראש חדש.	
ל	שַׁבָּת	19	6	קרח, ערשטער טאָג ראש חדש, זיין א"ה וג"צ, פרק ד'	

תרס"ט — תמוז — כ"ט יום — Juni 1909

דער מונד איז (ו' י"ח שע"נ) פֿריַיטאג באַטאג 18 מינוט מיט 9 חלקים אויף 1.

מזלו סרטן

קומט דיא ציים פֿון תקופה.

א	זאָנטאג	20	7	צוויפֿער פּאָג **ראש חדש.**	למחמדים:
ב	מאָנטאג	21	8	.....	ג'ימאדי תאני 1327
ג	דינסטאג	22	9	.....	
ד	מיטוואך	23	10	.....	**זכרונות**
ה	דנרשטאג	24	11	.....	ב' בו גולד יוסף הצדיק בן יעקב ומת בו.
ו	פֿרייטאג	25	12	.....	
ז	שַׁבָּת	26	13	**חקת,** פרק ח'.	
ח	זאָנטאג	27	14	(תקופת רב אדא פֿאַרינג נאַכט 11 מינוט 17 חלקים 15 רגעים אויף 2).	ד' בו נפטר רבינו תם 4931.
ט	מאָנטאג	28	15	.....	
י	דינסטאג	29	16	.....	ו' בו נשרפו ספרי התלמוד בפאריז בגזרת לודויג התשיעי 5400
יא	מיטוואך	30	17	.....	
יב	דנרשטאג	1	18	Juli	ז' בו התנפלו נוסעי הצלב על היהודי' באשכנז, גזירת תתנ"ו.
יג	פֿרייטאג	2	19	סוף זמן קידוש לבנה דיא פֿאַרינג נאַכט.	
יר	שַׁבָּת	3	20	**בלק,** פרק י'.	
טו	זאָנטאג	4	21	.....	
טז	מאָנטאג	5	22	.....	
יז	דינסטאג	6	23	תענית י"ז **בתמוז,** סליחות, ויחל וא"ם בשחרית ומנחה, ענני צו מנחה, מאַן שרירט נים דיא האר און מאַן מאַכט קיין חתונה ביו נאָך תשעה באב, שהחיינו קאָן מאַן מאַכין שבת.	ט' בו הובקעה ירושל' בראשונה.
יח	מיטוואך	7	24		
יט	דנרשטאג	8	25	דיא תקופה פֿאַלט פֿאַרינג נאַכט צו דאָנערשטאג האַלב 2.	י"ב בו נפטר רבינו יעקב בעל הטורים 5108
כ	פֿרייטאג	9	26	.....	
כא	שַׁבָּת	10	27	**פנחס,** פרק א'.	ט"ן בו נפטר בירושלם הרה"ק
כב	זאָנטאג	11	28	.....	ר"ח בן עטר בעל אוה"ח 5503.
כג	מאָנטאג	12	29	.....	
כד	דינסטאג	13	30	.....	י"ז בו נשתברו הלוחות הראשונ' ובוטל התמיד בבית ראשון, והובקעה העיר פעמים, ובו שרף אפוסטמום התור' והעמיד צלם בהיכל.
כה	מיטוואך	14	1	Іюль	
כו	דנרשטאג	15	2	.....	
כז	פֿרייטאג	16	3	.....	
כח	שַׁבָּת	17	4	**מטות ומסעי,** מאַן בענשט ר"ח, אין פֿיעלע קהלות זאָגט מאַן א"ה. פרק ב'.	
כט	זאָנטאג	18	5	ערב ר"ח, יום כפור קטן, קיין תחנון צו מנחה.	

תרס"ט — אָב — ל' יום — Juli 1909

דָּער מוֹנָד אִין (א' ז' ס"ר) דִּיא נַאכְט צוּ זָאנַטאג 2 מִינוּט מִיט 10 חֲלָקִים אוֹיף 2.

מזלו אריה קומט שבת באַטאָג כ' בו זייגער 12.

א	מאָנטאג	19	6	ראש חדש, קיין פְּליוש עסן קיין ווין טרינקען ביז י' אב האַלבין טאָג, בלויז שבת אין אַפּעזדת מצוה. ביזת"ב ניט"ם ווּאשין ניט"ם קוּט"ען און ניט אָן מיהן נייע קלייִדער.	למחמדים
ב	דינסטאג	20	7		ראַגאַב 1327
ג	מיטוואָך	21	8		
ד	דנרשטאג	22	9		**זכרונות**
ה	פְּרייטאג	23	10		א' בו מת אהרן הכהן, בו בא עזרא ואנשי הגולה ירושלימה.
ו	שַׁבָּת	24	11	חזון דברים. פרק ג'.	
ז	זָאנטאג	25	12		
ח	מאָנטאג	26	13	ערב תשעה באב, קיין תחנון צו מנחה.	ב' בו העמיד טיטוס את איל הברזל נגד אולם המערבי ויהרסוהו
ט	דינסטאג	27	14	תשעה באב, עס איז אסור אָלעס וויא יוה"כ, ווּאשין דיא הענד ניר דיא פֿינגער, קיין טליות יתפילין נור צו מנחה, קיין תחנון ולמנצח, צו מנחת ענגו ונחם.	
י	מיטוואָך	28	15		
יא	דנרשטאג	29	16		ה' בונפטר האר"י הק' זלה"ה 5332
יב	פְּרייטאג	30	17		
יג	שַׁבָּת	31	18	נחמו. ואתחנן, פרק ד'.	ז' בו בא נבוזראדן ירושלימה.
יד	זָאנטאג	1	19	קיין תחנון צו מנחה. August	
טו	מאָנטאג	2	20	חמשה עשר, קיין תחנון. אָבער אא"א ולמנצח זאָגט מאָן. סוף זמן קידוש לבנה פַֿארגין אנהויב אָווינד ביו 24 מינוט 10 חלקים אויף 8.	ט' בו נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ. בו נחרב ביהמ"ק בראשונה ובשני'. בו גלכדה ביתר. בו נחרשה ירוש' ע"י טורנוסרופוס ובו גורשו היהודי' מספרד.
טז	דינסטאג	3	21		
יז	מיטוואָך	4	22		
יח	דנרשטאג	5	23		
יט	פְּרייטאג	6	24		
כ	שַׁבָּת	7	25	עקב, פרק ה'.	
כא	זָאנטאג	8	26		
כב	מאָנטאג	9	27		
כג	דינסטאג	10	28		י' בו נולד יששכר בן יעקב אע"ה ומת בו
כד	מיטוואָך	11	29		
כה	דנרשטאג	12	30		
כו	פְּרייטאג	13	31		טז"ך בו מלו מתי מדבר, בו נתנו הרוגי ביתר לקבו'
כז	שַׁבָּת	14	1	ראה, מאָן בענשם ר"ח. קיין א"ה, פרק ו'. Августъ	
כח	זָאנטאג	15	2		ובו כלו מלכרות עצי המערכה.
כט	מאָנטאג	16	3	ערב ר"ח, מאָן זאָגט יום בשור קמן, קיין תחנון צו מנחה.	י"ח בו ככה נר המערבי בימי אחז
ל	דינסטאג	17	4	ערשטער מאָג ראש חדש.	

תרס"ט — אלול — כ"ט יום — August 1909

עֶרֶר מוֹלָד אִיז (ב' י"ש תתל"ם) מָאנַטאג בַּאטאג 46 מינוט מִיט 11 חֲלָקים אויף 2.

מזל בתולה קומט דיא נאכט צו דינסטאג כ"א בו האלב 11.

א	מיטוואך	5	18	צווייטער סאג ראש חדש, סאן פאנגט אן בלאזן שופר, און זאגן לדוד ה' אורי.	
ב	דנרשטאג	6	19	.....	
ג	פרייטאג	7	20	.....	
ד	שבת	8	21	שופטים, פרק א'.	
ה	זאנטאג	9	22	.....	
ו	מאנטאג	10	23	.....	
ז	דינסטאג	11	24	.....	
ח	מיטוואך	12	25	.....	
ט	דנרשטאג	13	26	.....	
י	פרייטאג	14	27	.....	
יא	שבת	15	28	כי תצא, פרק ב'.	
יב	זאנטאג	16	29	.....	
יג	מאנטאג	17	30	.....	
יד	דינסטאג	18	31	סוף זמן קידוש לבנה דיא קאריגע נאכט.	Sept.
טו	מיטוואך	19	1	.....	
טז	דנרשטאג	20	2	.....	
יז	פרייטאג	21	3	.....	
יח	שבת	22	4	כי תבא, פ"ג ופ"ד.	
יט	זאנטאג	23	5	.....	
כ	מאנטאג	24	6	.....	
כא	דינסטאג	25	7	.....	
כב	מיטוואך	26	8	.....	
כג	דנרשטאג	27	9	.....	
כד	פרייטאג	28	10	.....	
כה	שבת	29	11	נצבים וילך, פ"ת ופ"ו. מוצש"ק קיין ויה"נ וא"ק.	
כו	זאנטאג	30	12	מאן חייבט אן אויף שמיני עצרת צו סליחות.	
כז	מאנטאג	31	13	.....	
כח	דינסטאג	1	14	Сентябрь	
כט	מיטוואך	2	15	ערב ר"ה תר"ע, קיין תחנון, מיאאם למנצח, קיין שופר בלאזין, עירוב תבשילין.	

למחמדים:

שעבאן 1327

זכרונות

ז' בו מתו מוציאי דבת הארץ, ובו היתי חנוכת שערי חומת ירושלם בימי נחמיה.

ט' בו נולד דן בן יעקב אע"ה ומת בו, ובו נפטר בירושלם אחד ממיסדי הת"ת וישיע"ח הגאון' שמעון זרחי ממאוריג וצ"ל (תר"כ) ובו נתיסד ישוב האחרון באה"ק על ידי הרמב"ן 5027.

י"ד כוהית' חנוכ' חומת ירושלים, בימיהחשמ ונאי' י"ן בן גורש הרומאים מיהודא וירושלם.

י"ח בו נפטר הגאון מהר"ל מפראג זלה"ה 5469.

י"ט בו התחילו לבנות הריסות חורבת רבי יהודה החסיד שהרסוה ערבים ובקול מצהלות ושמחה נגשו אל העבודה ובדמעות של שמחת ברכה עדה האשכנזים בירך מציב גבול אלמנה 5596.

כ"א בו נפטר הגאון ר' יהונתן מ'אנער זלה"ה 5524.

כ"ד בו ראשית בנין בית שני ע"י זרובבל ויהושע כה"ג.

תקופת השנה

(והיא, השקפה על ירושלם מסיון תרס"ז עד סיון תרס"ח)

מאת ימ"ט המזכיר.

א.

מזג האויר

האקלים של ארץ ישראל איננו שוה בכל המקומות, ומשתנים בה האקלימים בכל פרסאות אחדות *), יש מקומות שגפר בהם הקור ויש שגבר בהם החים. אויר ירושלם הוא הממוצע שבאר"י. חברון קר מירושלם, קר מחברון — צפון הגליל, וקר הרבה יותר — הרי הלבנון והסמוכים להם. חם מירושלם — יפו וסביבותי'. יותר חם מיפו — טבריא. ויותר מטברי' — ערבות יריחו וככר הירדן והסמוך להם. מזג אויר הככר הזה דומה בקירוב למזג האויר בארץ מצרים. בירושלם (שגובהה ערך 1500 אמה מעל ים התכון) מזג האויר הבינוני לכל השנה (עפי"ר) ערך 13 מעלות במעלות ריאמור (במעלות צעלזיוס — 17), ויש מקומות שהחמימות מגעת 10—9 מעלות ריאמור יותר, ויש מקומות משונים מאר להיפוך בהקרירות.

והא לכם רשימה (מיטיריולוגית) ממזג האויר מחדש סיון תרס"ז עד סיון תרס"ח שרשמתי בירושלם ת"ו בפנים העיר במקום אויר פתוח — ובצל:

---

*) סבת הדבר י"ל לא אך מצד שהיא ארץ הרים ובקעות (כי גם בשאר ארצות של הרים ובקעות כאלו אין כל כך שינוי וחליפות האויר כמו בארי"י) לא אף גם מצד שהיא חטבור של שאר אקלימי הארץ (עי' כפו"פ פ"ו), וע"כ רגיל האויר להשתנות בה הרבה פעמים בכל יום, ולא פה המקום לדבר בזה בארוכה.

חדש סיון (התרס"ז) עלה (עפי"ר)	
עד	23—21 רעמור*)
חדש תמוז	24—23
חדש אב עד חציו	25—24
יום י"ד וט"ו	26
ויום ט"ז [בצהרים]	27
יום י"ז וי"ח	26
עד א' אלול	25
חדש אלול	24—23
חדש תשרי	22—21
חדש חשון עד חציו	21—18
עד כסלו	18—17
חדש כסלו	11—8

חדש טבת עד חציו (בבוקר)	7—4
עד א' שבט "	3—2
כ"ד שבט "	1
ז' אד"ר "	0
עד י"ב אד"ר	2—3
עד י"ח אד"ר	5—7
עד אד"ש	6—9
חדש אד"ש עד חציו	10—12

מחצי אד"ש עד ז' אייר אין לציין את חליפות האויר במעמד קבוע כי התחלף כמעט בכל יום בעליתו וירידתו.
דרך משל: י"ט אד"ש הי' 7. ח' ניסן עלה עד 20. י"ח ניסן שוב 7. ביום כ"א 22. וג' אייר שוב 10.

עד י"ד אייר	21—19
ועד שלהי אייר	24—23.

ברשימה זו תמצאו כי ביום ט"ז אב עלה עד 27 רעאמור, דבר שאין חזיונו נפרץ בירושלם, כי עפי"ר אינו עולה יותר מן 26. ורק ביום אחד ז' אד"ר כלו מעלות החום והיה הטהערמאמטער עד (האפס) 0. והחרף הזה אם כי הי' קשה בגשמיו לא היתה בו קרירות עזה, כי עדיין לא ירדה אפילו עד מעלה אחת למטה מאפס. ובחרש ניסן היו חליפות הרבה להאויר, מעלות הטהערמאמעטער עלו וירדו בכל יום, ואף באותו יום היו צבא חליפות הרבה לשינוי האויר.

ב.

הגשמים.

היורה הראשון ירד יום י"א חשון והועיל רק להוריד את האבק ולהרטיב את האויר. אח"כ יבשה הארץ עד א' כסלו שבו ירדו גשמים שהרוו את האדמה

*) לפי"ח מעלות צעלזיוס — צריכין להוסיף ע"ז חומש מלבר, דרך משל 4 מעלות ראמוריים הם 5 מעלות צעלזיוס וכן R. 8 הם C. 10 וכן הלאה.

וגם הבורות הכניסו מהם מים. מן י"א בסלו עד ט"ז בו ירד המטר במעט בלא הפסק. הדש טבת הי' כ ו ל ו חדש של גשם. חצי הראשון (עפי"ר) בגשמי שדות וחציו השני בגשמי בורות. וחדש שבט הי' רובו ימי מטרות עוז, י' בו התחילו לרדת וכ"ו בו פסקו. ליל י"ג בערב נראו רסיסי שלג, וביום כ"ד בבוקר כסה מעטה דק של שלג את פני האדמה. ד' אד"ר התחילו שוב הגשמים וירדו עד חצי החדש, וגם ביום כ' וכ"א בו. מן כ"א אד"ר פסקו הגשמים. ובחדש אד"ש נשב רוח קדים חזק המיבש את הארץ, ויצמא כל צמח וכל ז ע למים, וישקם ה' ביום כ' וכ"א אד"ש בגשמי השדות אשר הוריד. וביום ט"ו ניסן ירדו גם גשמי בורות מעטים. כ"ז וכ"ח ניסן ירדו גשמי מלקוש האחרונים.

בכלל הי' בעזה"י החרף העבר מבורך בגשמיו, בכל חדש שבט שטף ועבר „בור יואב" *) את גבולו, והוא סימן לברכת השנה, וגשמי מלקוש אם כי לא היו מרובים היו במדה מספקת.

בגשמי המלקוש שבחדש ניסן נתקיים חלקה אחת תמטר וכו', היו מקומות בעירות ומושבות שבאר"י שבהן ירדו הגשמים בזרם והיו מקומות שירדו בנחת ומעט והיו מקומות (אף סמוכים מאד) שבהם לא נטפה אז אף טיפה אחת.

משך הדירות חל בשה"ע ר"ח אד"ר, והרנין הדבר את לב כל יושבי ירושלם כי למרות היות כל חדש שבט ימי גשמים — בכ"ז שני ימים קודם משך הדירות יצא השמש ויחמם את האויר עד ד' אד"ר שאז הספיקו במעט כל תושבי ירושלם להכנס לדירותיהם החדשות הם ומפציהם.

ג.

הרוחות והרעמים.

רוחות וסערות רגילות לא חסרו בכל חדשי החרף, אולם ביום כ"ג וכ"ד שבט הי' סופות שאינן מצויות אף בימי חרף קשים — הרימו גגות הסירו

---

*) הבאר הזאת היא דרומית מערבית ירושלם, בקצה הדרום של עמק קדרון (לדעת הרב ר"י שוואַרץ באר זאת היא עין רוגל, ואני טרם החלטתי אם „עין רוגל" איננו העין שקורין היום מקוה של ר' ישמעאל כה"ג) ונקרא ע"ש יואב בן צרויה שהוא לכד בראשונה את היבוסי (ד"ה א' י"א) וי"ל ג"כ ששם היה אז מקום תחנותו של שר צבא ישראל הזה.

רעפים, עקרו ושברו אילנות וינשרו תפוחי הזהב שבהמושבות, וכשני שבועות כל שוקי ירושלם היו מלאים תפוחי זהב, ובקנותנו עשרה תפוחי זהב גדולים במטליק אחד נאנחנו ואמרנו „מזיעת אחינו בשרנו הוא", וכראות בעלי הגנות (במושבות פ"ת וכו') כי אין ההכנסה של הפירות בירושלם שוה בנזק הוצאות העגלות הניחום הפקר ע"פ השרות.

גם ביום ז' אד"ר שבו הפעורות הגדולות, ואף אמנם לא כל כך כהראשונות, בכ"ז הביאו גם הן נזק לא מעט לפרחי האילנות ופירותיהן.

בחרש טבת היו ברקים ורעמים הרבה. ובאחד הלילות קרה מקרה מוזר, כי ירד הברק ארצה בפנים עיה"ק אצל שער שכם וחדר אל תוך בית יהודי אחד, וביציאתו פרץ לו דרך בכותל ויחלץ אבנים אחדות, האנשים גר' הבית נבהלו מאד, אך בעוה"י לא פגע ולא נגע בם. יושבי ירושלם אינם זוכרים מקרה כזה, וזה רבות בשנים שחוכן כלי מוריד הברק (בליצאבלייטע) במגדל דוד אצל שער יפו.

ד.

הבריאות.

מצב הבריאות בשה"ע היה ב"ה טוב, ורק מקרים פרטים של מחלת אבעבועות אשר קרו באר"י בדרש שבט הרגיזו מעט את יושבי הארץ, וניתן צו מהממשלה להרכיב אבעבועות לכל צעירי ימים שעבר עליהם שש שנים מעת שהורכבו. גם מנהלי עין חיים עשו חוזה את הד"ר מזיא והרכיב אבעבועות לחניכי הת"ת שהיו דרושים להרכבה. ובימי ניסן עת התחלף האויר הרבה, מעלות החם והקר עלו וירדו ועלו. וקיץ וחרף השתמשו בערבוביא — פעל השינוי התכוף הזה על אנשים שלא הורגלו בהאקלים הירושלמי, ויסבלו אז קדחת רגילה הדורשת רק שתית כינין.

ה.

התרחבות הישוב הקדוש

א) שכונת זכרון משה (שהוזכרנוה בלוח העבר) נשתכללה לגמרי, וכל בעלי השכונה התישבו בה בזמן משך הרירות (בחדש אד"ר) החולף. ב) ח' אחוה בנתה בשביל חבריה שכונה מיוחדה

משלשים עד ארבעים בתים, וכבר התישבו גם הם בבתיהם בזמן משך הדירות העבר. ג) חברת יגיע כפים —היא אגודת בע"מ— כבר קנתה לה כברת ארץ בת 33000 אמה ובקרוב יתחילו בבנין בתיהם. ד) וכולל רומעניא יסד לו שכונה מיוחדה לעצמו, ולע"ע בנו בתוכה רק בתים מעטים ומקוים להרחיב גבולה. והשכונות הנז' גם הקרקע של חברת יגיע כפים הנן סמוכות זל"ז במרכז אחד מערבית צפונית לירושלם, והן מחברות את שכונת מחנה יהודא (שבמערב ירושלים) לשכונת נחלת יעקב אשר לכולל וארשא (שבצפונית מערבית). ה) חברה חדשה נוסדה בשם „גבעת שאול", ע"י אחדים מסוחרי קרקעות, וקנתה לה חלקת אדמה גדולה כחצי מיליאן אמות, רחוק כרבע שעה מישוב העיר (במערב ירושלים) כדי למכור ליחידים חלקי קרקע שיכוננו להם בתי מושב. וכבר נבנו שם ע"י קונים יחידים בתי מספר. ו) נוסדו עוד חברות בשמות „יזרעאל" ו„אגודת נטעים" במטרה לכונן בתים וגנות (כיושבי מושבות) סביב ירושלים, אך טרם ידענו אם הן חברות של קיימא. ז) גם נוספו בתים רבים בהשכונות הישנות, כמו בשכונת „נחלת צבי" לכולל אונגארן, ובשכונת „בית מנחם" להגביר נייטאן ז"ל, ובתים פרטים בשכונות אחרות. ח) ושכונת כנסת ישראל אשר לועד הכללי הוסיפה לה בתים, גם הרחיבה חוגי פעולותיה בקנותה כבר בן 5000 אמה לבנות עליו עוד בתים. ט) אף בקיר חולים האספיטאל מרחיב את גבולו וכבר נקנה בשבילו כבר בן 5000 אמה לבנות עליו בי"ח חדש להאספיטאל הגדול הזה. יוד) ולשמחת יושבי עיה"ק נגמרה בשה"ע קניה של כבר יפה בן 12000 אמות למטרת בנין בית מרכז חדש וגדול להתלמוד תורה הכללית עץ חיים, והדבר שנצטערה עליו ירושלים זה שנים מהדחק והלחץ השורר בחדרי הת"ת בהברים הישנים, יתוקן ע"י הבנין הצבורי שיבנה בעזה"י על כבר זה. וע"י שינתק החלק הגדול מבתי הת"ת למקום המרכז החדש

מקוים לעשות תיקונים ושינוים גם בחצר הקהל חצר רבי יהודה החסיד זלה"ה (היא החצר הממלא תפקיד כל צרכי הצבור בירושלים). זו היא פסיעה גדולה בתחית הישוב הקדוש. יא) וכברת ארץ מול ציון קבר רחל אמנו ז"ע לצד מזרח (אשר בינה ובין הציון הקדוש מפסיקים רק דרך המלך וכברת ארץ קטנה השייכה לועה"כ), שהוכרזה במכירה רשמית לכל המרבה במחירה — היתה לשמחתנו לקנין עדת היהודים, כי השתתפו קהלות האשכנזים והספרדים ועמדו על המקח ותהי להם לנחלה. ואף כי לע"ע אינה ראויה כברת ארץ קטנה זו (אפילו ביחד עם הנשענת אצלה השייכה מכבר לועה"כ) לעשות עליה ישוב, בהיותה רחוקה מהעיר מהלך כשעה וחצי, אבל יש לה חשיבות מיוחדה מה שלא באה לרשות אחרים בהיותה סמוכה ומול הקבר הקדוש.

ולצערנו הננו לאמר כי בשנים אלו שגגה עדתנו שגגה גדולה, ונעלם דבר מעיני הקהל: העלימו עין מחלקת האדמה המכוונה כנגד פתח הכניסה לבית קבר רחל אמנו, והנשען על הכותל הצפוני של הבית (לצד העיר), ויגדרוה בעלים אחרים בגדר אבנים, והניחו לנו משעול צר וקטן רק עד פתח המבוא, ורק כדי שעור כניסה לבית הקבר הקדוש. **זה הוא העלם דבר של צבור!** יש אומרים שעדיין אפשר להשתדל לתקן הדבר. האמנם?!

ו.

בנין בית הת"ת ומצב הפאנד.

בלוחנו העבר, בפרק תקופת השנה, הבענו תקותנו לה ית"ש, „כי בלוח הבא יהיה בידינו לבשר פעולה ממשית ממצב הפאנד להתכוננות בנין בית מרכז החדש והגדול להת"ת הכללית עץ חיים שבירושלם וסביבותיה". והודות לה' שלא הבזיבה לנו

תוחלתנו ובידינו לבשר בהיום מהמעשה הגדול של קניית בכר רחב ידים, וגם מהתיסדות ועד מיוחד לבנין בית המרכז. חברי הועד הם הרבנים והגבירים: מוהר"ר דובער עפשטיין מווילנא, מו"ה שלום שמחה שיינפינקל מוויטעבסק, מו"ה מיכאל ליפשיץ מביאליסטאק, מו"ה יצחק טארגאוויצקי פיעקאטרינסלאוו, מו"ה זאוויל שפיצער, מו"ה זאב שחור, מו"ה נפתלי צבי פרוש הי"ו. וכל עניני הבנין יעשו רק עפ"י מועצת ועד הרבנים והגבירים האלה, אשר נוסף לחשיבות עירכם הנכבד נודעים גם ליודעי טיב קנין ובנין, ולהם מצטרפים גם יועצים נכבדים עוד, אשר בתוכם מהנדסים נודעים.

תכנית הבנין וענינו ותעודותיו נדפסו בספר הבנין המיוחד לזה.

ואף כי בפעולה ומעשה התקדם הפאנד הרבה בעזה"י, אבן קופתו לא נתגדלה כל כך בשה"ע, —וביום י"ג אב בקר השר הנענעראל קונסול הרוססי את הת"ת הכללית, ואחרי עברו בהרבה מחלקית של הת"ת ובהיכל הישיבה קבל את פני רבנו הגאון רבי שמואל סלאנט שליט"א והביע השר לפני רבנו את התמוה על שהעלימו נדיבי עמנו את עיניהם מלבנות בנין גדול ויפה להת"ת לפי מרבית החניכים, וכאשר השיב לו רבנו כי זה כארבע שנים שאנו משתדלים בזה, התפלא השר ואמר: האמנם דרוש לכם הרבה השתדלות **„האמנם הרב סלאנט הרב הגדול ליהודים יפרסם שנחוץ לבנות מחדש בית החינוך הדתי הישראי שבירושלים ולא ימהרו כל גבירי ישראל להתנדב ע"ז כסף די והותר?"** (ויבקש השר מרבנו שיקבל גם נדבתו ששקל על ידו למטרת הבנין הנחוץ לכבוד ישראל וגם להבריאות). והנה כי כן הם אינם מבינים כיצד יתכן כי

אחב"י הידועים לנדיבי לב בכלל ולתומכי תורה ותעודה בפרט לא ימהרו לבנות את בנין בית החינוך הדתי הכללי אשר להם בירושלם ת"ו. ולא רצה רבנו לגלות לו את הקושי והעמל שפגעו הגבאים שבארץ ושבחוץ לארץ בארבע שנות העמל, וכי גם חום טרם שלמו כל מחיר הכבר שנקנה. אבל תקותינו חזקה כי סוף סוף יבינו נדיבי עמנו את ערך המעשה הזה.

ז.

מצב העיר בחומר.

א) לרגלי מיעוט הגשמים בחרף התרס"ז חסרו מי הבורות בקיץ שאחריו. ומי „עין עיטם" הנמשכים להעיר אינם מספיקים כ"א להשקות חלק קטן מהעיר, והתאחד ועד מיוחד מיהודים ונוצרים וישמעאלים, ובעזרת היועד הזה הביאה הבאלאדיע (בית מועצות ממשלתינו יר"ה) ע"י מסע הקיטור מים ממעין ביתיר*), מקום התחנה הראשונה למסה"ב (במהלך הקיטור 25 דקים), ומלאו בזה את חסרון המים. ב) בא חרף התרס"ח ופסק חסר המים ויבא חסר המזון, היוקר גבר מאד בארץ, והסוחרים שמרו את אשר אתם באוצרותיהם לימים הבאים ועלה השער מאד, ויצעקו עניי ירושלים ללחם והקיפה הזעקה את העיר, ונוסד תחת רשות אדמו"ר סבא קדישא הגרש"ם שליט"א ועד לעדת האשכנזים בשם „ועד היוקר" מאוחד מכל הכוללים ומנכבדים אשר טכסו עצות, וינצחו את הסוחרים והועילו לבלי יעלו השער עוד, גם עזרו עזרות לעניים. ג) ועל מהימת פקיעת השער נוספו עוד השברים של סוחרים

*) כפר זה איננו ביתר הנזכר בחומרן שהוא רחוק שעות אחדות מכפר סבא.

אחדים, וחדלו ההלואות ושבתו המסחרים. ד) בעתות כאלו נאנקים בידיד מנהלי המוסדים. החיסים בצלם מבקשים תפקידם, ועיני הגבאים רואות בצער העניים וכלות אליהם מבלי יוכלו להושיעם. בעה הזאת מצאו את עצמם גבאי מוסד הצבור עץ חיים ברע מאד — כסף החדשי לא הי' בהקופה ובכ"ז היו מוכרחים ל ה ו ס י ף ה ש כ י ר ו ת לכל המלמדים ולכל בני הישיבה, כי פרס החדשי לא הספיק להם, ובקיבה רעבה אינם יכולים המלמדים והילדים והלומדים למלא חובתם, גם קנו קמח הרבה ויחלקום להמלמדים לפי מספר נפשותיהם. ה) בירח אייר נקצרו השעורים ועלו יפה, גם החיטים שיקצרו בחדש סיון נעשו יפות, גם שאר יבול ותבואת הארץ — פורים. ובחדש זה ירד בעוה"י השער מאיזה מילי דמזון, גם השעורים והכוסמין הוזלו, ושער הקמח אם כי לע"ע ירד אך מעט אבל מקוים שירד עוד הרבה אחר הקצירה והדישה של החיטים החדשים, והיוקר על הפחמים וכדומה עוד יאמיר, ועד מתי — טרם ידענו.

ח.

מצב העיר ברוח.

א) מצב הרוח עלה בעוה"י גם בשנה קשה כזו, רבים מחכמי הישיבות התאחדו כדי לרומם קרן התורה וחכמת ישראל, ויקראו לבית כנסתם „בית ועד לחכמים". ב) בשכונות העיר מחוץ לחומת ירושלם נוספו עוד סניפים להת"ת עץ חיים. ג) ועפ"י התעוררות רבים מגדולי ירושלם נוסד פ ר ו ז ד ו ר להת"ת עץ חיים, בשביל ילדים שטרם הוכשרו להכנס לטרקלין של הת"ת, ובו יתחנכו בשרשי אמונה ובשמירת הבריאות בפדגוגיא מועילה להתפתחות כשרונותיהם עדי יהיו ראוים להתקבל להת"ת. ד) גם ב י ת ת ב ש י ל ג ד ו ל נפתח להאכיל בו את ילדי הת"ת בני העניים והיתומים יום יום במאכלים מבריאים וטובים, ובו ידרוש כל יום בתוך הסעודה אחד החניכים

המסובים באיזה חדוש מחר"ה. ה) בחוהמ"ס החולף היתה בחינה כללית לחניכי הת"ת אשר בה השתתפו רבני וגדולי ירושלם, ואז היתה חלוקת הפרסים של הנדיב סלוצקין הי"ו ממעלבורנא. ובהבחינה של חוהמ"פ העבר היתה חלוקת הפרסים של הנדיב מאנקעוויץ הי"ו מווילנא. ו) בין הסיומים הרבים שהיו בהת"ת בשה"ע הצטיין ביחוד הסיום שהי' ביום ח"י שבט אשר בו הצטיינו החניכים גם בדרשותיהם ופלפוליהם הנעימים שדרשו לפני קהל גדול של גדולי תורה. ז) גם ביפו צפת וטבריה מתאמצים היראים לחזק ולפאר את עמודי בתי הת"ת והישיבה, יהי ה' גם עמהם ויצליחו. ח) ואגודות ואנשים לאומיים ידועים — החלו בימים האלה לדאוג ביותר למצב הרוחני באה"ק. והנה אנחנו אין אנו מבינים כלל מה זו לאימת ישראל בלתי התורה והמצוה אשר לישראל, אבל אפילו המשכילים עפ"י השיטה החדשה במושג ההשכלה אם אך יש להם שיטה מסוימה בלאומיותם — תמה אני אם יש בהם מי שלא יודה כי לכה"פ בארץ הקדושה, הנקודה המרכזית לישראל מקום התורה והתעודה מאז — צריך להשאר לפליטה לכהפ"ח חלק מעמנו בכל הד קדושתו בלמוד התורה ועבודת ה' (ובהחיים הפשוטים והשקטים והענותנים שהיו לעמנו מאז) אשר נוכל לסמן עליו „כי עם קדוש אתה כו' ובך בחר ה' להיות לו לעם סגולה מכל העמים וגו'". תמה אני אם תעלה על דעת משתדלים לטובתנו, מאלה היוצ'עים מה הם רוצים לעשות, שהטפים היהודי הישן נושן אשר כל כך האיר להתבל כולה בהורתו וחיי הרוח אשר לו — המפוס הזה ימחק חלילה ע"י הציביליזציא הפירחת, גם באותה הארץ שממנה התפשט האור הידוע שבו מתחממים ומתימרים עמים רבים... — עתה הגיעה לאונינו מאיזה פינות של החרדים, ביחוד מחרדי עמנו באשכנז, כי החל לנשב כהיום רוח חדש־ישן לעשות גם הם למען דתנו ותורתנו בארצנו. הבה נקוה כי הם ידעו מה עמנו דורש כהיום וישתתפו

עם גדולי מעשינו רבנינו ויראינו ברוסיא לחזק את עמודי התורה ויסודי הדת בכלל ובאה"ק בפרט.

ט.

אלון בכות.

א) בשנה העברה השברה ירושלם שבר גדול, כי נגדע מאתה אחד מארזי הלבנון; הרב הגאון הצדיק המפורסם רבי יצחק בלאזער זצ"ל, שבק לן חיים ביום י"א אב העבר. אבדה גדולה אבד בזה ישראל וארץ ישראל ועיר חיים הכללי שבירושלם ת"ו, הגה"צ הזה נילד בשנת תקצ"ו. בהיותו בר מציה יצא שמו לעילוי. כבן ט"ו, נשא אשה, ויהי ממבחרי התלמידים של רבנו ישראל סלאנטער זצ"ל. משנת תרכ"ב עד תרל"ח שמש בכתר הרבנות בעי"מ סט' פט"ב. אח"כ עזב הרבנות כדי להגיע לשלמות טהרת המדות וחכמת התורה והיראה. הוא חזק את עמודי ישיבת הלומדים בקאוונא, ויסד ישיבה בסלאבאדקא, ויכונן כולל הפרושים להלומרים בנאווארדאק. בחייו הדפים ספרו המצוין שו"ת „פרי יצחק" וס' „אור ישראל". והשאיר אחריו כתבי יד רבים. ה' תמוז תרס"ד בא ירושלם, ובענותנותו בחר להיות ממונה לכולל ווילנא וזאמוט, אח"כ נעתר להיות גם ראש ועד הכללי וגבאי ראשי להת"ת הכללית וישיבת עץ חיים. וזכה לשבת בציון כשלש שנים. כבודו האחרון חלקה לו ירושלם פראוי לרב גאון וצדיק כמוהו אבל מפני צויו בגזירה שלא להספידו, לא הספידוהו בבתי כנסיות ומדרשות, תנצב"ה, וכבוד ה' יאספהו.

ב) ביום כ"א תמוז נפטר בעיר נויארק אחד מגידולי ציון המצוינים הרה"ג ר' אברהם אבלי ליפשיץ ז"ל, הוא נתחנך מנעוריו ונתגדל רוב ימיו בישיבת עץ חיים הכללי, ויהי בקי מצוין בש"ס ופוסקים, אך בכל הת"ח שבירושלם חי חיי צער ויהי מוכרח בשנים האחרונות לנדוד לאמעריקא בתור שד"ר, ויגוע וימת בנויארק. כפי שמודיעים ידעו בנויארק לכה"פ לחלק לו כבוד אחרון, ארונו הובא שם בביהכ"נ הגדול „כתר תורה" והרבנים דשם הספידוהו כהלכה.

ג) וביום ח' טבת אבד לנו אוצר בלום של תורה ויש מרגניתא דלית לה טימי הרב המאוה"ג מו"ה ידידי' מהוראדנא ז"ל. המנוח הי' מגידולי וגדולי ציון, מיסדי הלולים של ישיבת עץ חיים הכללית, אשר בה התחנך מנעוריו וישקוד על דלתותיה עד היותו לאחד מגדולי הזמן. בקיאותו בש"ס ופוסקים היתה עד להפליא וכל ההלכות ידע ממקור הראשון עד הפוסקים

האחרונים. ויהי נומל חסדים ועסקן במצות בהסתר גדול. לא שה שירה בטילה מימיו ללא תועלת התורה והמצוה ולא ידע כלל מהמדות הרעות של קנאה שנאה גאוה וכדומה. בבתי כנסיות ומדרשות וישיבות הספידוהו, ביחוד הספידו עליו בהיכל הישיבה הנז', שבה הגה בתורה יותר מעשרים שנה ואז ערכו מספד גם על הרה"ג ר' אברהם אבלי ליפשיטץ (הנז' באות ב') ואשר שניהם יחד למדו זה אצל זה בישיבה זו שנים רבות.

ד) וביום כ"ו טבת נעדר בירושלם אחד ממבחרי המלמדים בהת"ת הכללית עץ חיים, הרב המובהק ר' יעקב שרהזאהן ז"ל ששמש בכהונתו זו כשלשים וחמש שנים, ובמשך זה העמיד תלמידים למאות (אשר בתוכם נמנה גם כותב הטורים האלה), ובשעותיו הקצרות הפנויות (בלילה) הרבה לעסוק בגמ"ח רבים ויהי גבאי ראשי לח"ק וגמ"ח וכו'. לבד ההספדים בעת הלויתו הספידהו אחד מתלמידיו המצוינים בביהמ"ד של הת"ת במעמד כל המלמדים ומאות תלמידיו מבני ציון המצוינים.

י.

האורחים בירושלם.

א) גם בשנה החולפת הירתה שנה מבורכת בבקורי אורחים רבים. בחדש ניסן עלה מספר האורחים שבאו לירושלם ת"ו מנוצרים וישמעאלים — לרבבות. ואז פגשנו גם פנים חדשות רבות מאחב"י יותר מהרגיל, אשר על ידם נמלאו גם בתי ההאטעל אשר לישראל. ומספר „הרב" של אורחי אחב"י הגיע „למאות". בין מספר המאות של אחב"י הי' כמאה אורחים מאנשי בוכארא שדרכם לעלות לרגל חבורות חבורות, בחג המצות וחג השבועות וחג הסוכות. ב) בין האורחים שבאו לראות ולהראות בעיר קדשנו ולמוסדיה, יש לציין את הגביר ר"י מאנקעוויץ בווילנא בלוית רעיתו ובלוית הרב ר"מ פעלמאן, ואת הגביר רא"מ סלוצקין ממעלבורנא. ג) ובחדש אד"ר בא לירושלם הגביר האדיר ה' יעקב שיף מנויארק, ואת רושם הצדקות שמניח בכל דרכיו השאיר גם פה בפזרו למיסדים

רבים נדבות כיד נדבתו הטובה עליו. ודא עקא! יש גבירים בבואם אל ירושלם וטרם הספיקו להתענין בפנימיות ענינם ופוגשים באיזה מבקשים — מביטים על עיר ירושלם כולה כעל „עניה פושטת יד" ויוצאים ידי חובתם בפשיטת נדבה, ואינם יודעים כי תחת צעיף העניות טמונה נפש איריאלית מצוינה. ומנהלי המוסדים אשר רובם עמלים לטובת מוסדיהם רק לשם אהבת דתנו עמנו וארצנו חביב היה עליהם ביותר שיכבדו למוסדיהם הכבוד הראוי בבקור והתענינות — מאשר יתנו להם איזה נדבה, ואם על ע נ י אמרו חכז"ל שהנותן פרוטה מתברך בשש ברכות והמפייסו מתברך בי"א ברכות, מכ"ש על גבאי צדקה ומנהלי מוסדים נכבדים. לוא היתה ירושלם מתפרנסת על חשבון עצמה ולא היתה צריכה להשחיר פניה בבקשותיה והעניות לא היתה מנוולת את אבני הקדש ואבני החן הנמצאים בקרבה למכביר, כי אז היו הכל מכירים ומיקרים את התירה והחכמה אשר בה, ואך אז היו מרגישים כמה הכרת טובה חייבים למנהלי המוסדים אשר רק שאיפתם להיטיב לעמנו בארצנו — תתן להם היכולת לסכול את החיים - הצבוריים - הירושלמיים, אשר אין בהם לא חיים של מנוחה ושלוה לא חיים של בריאת הגוף ולא של עושר וכבוד, כי אם חיי מרירות של עמל ותלאה דאגה ואנחה, וחלף זה עיד יש מביטים עליהם כעל שנוררים . . .

יתן ה' ית"ש. וישיב לירושלם את כבודה והדרה שתהיה משפעת ולא מושפעת ולאורה נסע ונלך.

ידיעות וכללים להמבין

מאת

יחיאל מיכל טוקאצינסקי

מזכיר להת"ת דתשב"ר הכללית והישיבה הגדולה עץ חיים

(המשך מגליון החולף)

פרק ה'

סימנים.

א] (סימנים לימי השנה). ואחרי שמספר ימי השנה תלוים בקביעת יום ר"ה ושינויי חשון וכסלו (ע"י קביעת ר"ה ודחיותיו ישתנו חשון וכסלו וע"י השתנות ימי חשון וכסלו ישתנו מספר ימי השנה) לכן נתנו בהם חכמי העבור סימנים ש ב ע ה: ב"ש, ב"ח, ג"כ, ה"ש, ה"כ, [או ה"ח—במעוברת] ז"ש, ז"ח. אות הראשון מורה על קביעת יום ר"ה ואות השני מורה על קביעת השנה אם שלמה או חסרה או כסדרה (היינו אם ב' הירחים ההם מלאים או חסרים או כסדרן). דרך משל ב"ש ר"ל ר"ה יום ב והשנה שלמה, וכן הלאה.

ב] ועפי"ז ידענו כי כאשר ר"ה חל ביום ב' לא תהי' השנה כסדרה. ואם חל ביום ג' לא תהיה שלמה או חסרה, רק כסדרה. ואם ביום ה' לא תהי' חסרה [בפשוטה. ובמעוברת לא תהי' כסדרה]. ואם ביום ז' לא תהי' כסדרה.

ג] וממולד תשרי יש לסמן ולדעת קביעת השנה:

אם חל מולד תשרי ביום ז' ור"ה נקבע בו ביום — תהי' השנה	ז"ש
וכשנדחה מיומו	ב"ח
מולד תשרי שחל ביום ב' ור"ה נקבע בו ביום — תהי' השנה	ב"ש
וכשנדחה למחרתו	ג"כ
אם המולד ביום ג' ונקבע ר"ה בו ביום — תהי' השנה	ג"כ
וכשנדחה מיומו — בשנה פשוטה	ה"כ
ובמעוברת	ה"ח

בס"ד

מכתב מרבינו הגדול [1] בענין:

קונטרס הסמיכות.

ירושלים תובב"א

ליום ראש חודש אלול תשי"ד

לכבוד

הרה"ג הרה"ח מוהר"ר

שלום מאיר שי'

ברוקלין, נ.י.

הנני בזה לאשר קבלת מכתבו מיום ... אלול ... בו כותב על קונטרס הסמיכות, ומצרף בזה את הקונטרס.

[1] כמה פעמים בשנים הראשונות לנשיאותו של כ"ק אדמו"ר שליט"א, כשהיה מדבר בענין הסמיכות, היה מזכיר את הקונטרס שנדפס בשנת תרצ"ט, ומורה לקרוא בו.

[2] וכן בכ"ק אדמו"ר הצמח צדק, ח"ב, ד"ה ויהי ביום השמיני (שהוא המשך ד"ה אשמח בשמחת ...).

[3] כל הסמיכות (הכתוב ה, ו, ז, ח, ט, י, יא, יב, יג, יד) — אל ה, ט"ו.

אך הכתוב ה, ו, ז, ח, ט, י, יא, יב, יג, יד — אל ה, ט"ו.

[4] כל הפעמים אל ה, ט, י"ו — אל ה, ט"ו.

[5] כל הפעמים אל ה, י"ו — אל ה, ט"ו.

[6] כל ה, י"ו אל ה, ט"ו הכתוב א, ו, ז, ח, ט, י"ו קמוץ.

(הכתוב ה, ו, ז, ח, ט, י, יא, יב, יג, יד — אל ה, ט"ו)

[7] כל א' אל ה, ט"ו — אל ה, ט"ו.

ה] (קביעת הפסח וסימניה). ומפני שמימי הפסח נתנו סימנים על שאר המועדים והצומות, לפיכך הוסיפו על סימני קביעת השנה עוד אות אחד המורה על קביעת יום א' דפסח:

לשנים הפשוטות: בח"ג בש"ה גכ"ה הכ"ז השא"א זח"א זש"ג (ולא יקרו כמתכונתן במעוברות).

ולשנים המעוברות: בח"ה בש"ו גכ"ז החא"א השג"ג זח"ג זש"ה (ולא יהיו כמוהן בפשוטות). דרך משל בש"ה ר"ל ר"ה יום ב' והשנה שלמה וא' דפסח יום ה' וכן הלאה.

ו] והיינו בפשוטית: בשנה חסרה יום פסח חל יום אחר ר"ה (למשל „כח"ג" ר"ה ביום ב' ופסח ביום ג'), ובשנה כסדרה בין ר"ה לפסח מפסיק יום אחד (למשל גכ"ה ר"ה יום ג' ופסח יום ה') ובשנה שלמה מפסיקים שני ימים (למשל בש"ה ר"ה יום ב' פסח יום ה'). ובמעוברות: בחסרה — מפסיקים ב' ימים בכסדרה — ג' ימים, בשלמה — ד' ימים.

ז] והסימנים שנתנו מימי הפסח — אלה הם: א"ת, כ"ש ג"ר, ד"ק, ה"ן, ו"ף.

לאמר: ביום שחל א' דפסח חל תשעה באב, ב' דפסח — שבועות, ג' דפסח — ראש השנה, ד' דפסח — קריאת התורה (והוא שמחת תורה. ובארץ אסרו חג) ה' דפסח — צום כפור, ו' דפסח — פורים.

והסימנים האלה הם על המועדים והצומות שאחר הפסח, ורק פורים ר"ל שלפני הפסח, כי אך על המועדים והצומות שאח"כ (או פורים שלפניו) יש לתת סימנים, וא"א לתת סימנים מחהמ"ם על הימים שאח"כ או כפסח על הימים שלפניו מפני שחשין וכסלו משתנים ואין ימיהם שוים בכל שנה. עוד יש לסמן: ביום שחל תענית אסתר חל יום כפור שאחריו, וביום שחל פורים חל ל"ג בעומר. יום שו"פ הוא יום ע"פ. יום ב' סיון הוא יום כפור שאחריו (ולכן נקרא זב"ל „זה בא לכפר" ויש שקורין לו יום המיוחס). א' דשבועות הוא יום הוש"ר, כ' דשבועות הוא יום ר"ה וסוכות ושמע"צ. יום ת"ב הוא י"ז בתמוז.

ח] (קביעת ימי ר"ח ומועדים). ר"ה אינו בימי א' ד' ו'. וההנ"נ א' דסוכות ושמע"צ. יוכ"פ (וכן צו"ג) אינו בימי א' ג' ו'. א' חשון אינו בימי א' ג' ו'. כסלו אינו ביום ז', טבת אינו בימי ה' ז' (י' בטבת לא ב' ז'). שבט אינו בימי א' ו'. אדר אינו בימי א' ג' ה'. (בעבור: אד"ר לא בימי א' ג' ו', ואד"ש לא בימי א' ג' ה'), וצום אסתר לא בימי א' ג' ו', ולא זב"ד פורים. ניסן (וכן פסח) אינו בימי ב' ד' ו'. אייר אינו בימי א' ד' ו'. ולא זב"ד ל"ג בעומר. סיון אינו בימי ב' ה' ז', (שבועות אינו בימי גה"ז). תמוז אינו בימי בד"ז, (י"ז בתמוז

וח"ב לא בימי בר"ו). אב אינו בימי אג"ה. אלול אינו בימי גה"ו.

ט] (מספר השבתות בשנה). בשנה פשוטה פעמים ג' שבתות ופעמים נ"א. ובמעוברת נ"ה שבתות ופעם נ"ד.

לפשיטות { בסי' בח"ג בש"ה גכ"ה — נ' שבתות
" הכ"ז הש"א זח"א וש"ג — נ"א שבתות

למעוברות { בסי' בח"ה נ"ר שבתות
" בש"ז גכ"ו החא הש"ג זח"ג וש"ה — נ"ה שבתות

י] (סימני הפרשיות). ל ש נ ה פ ש ו ט ה: פקדו ופסחו, מנו ועצרו, צומו וצולו, קומו ותקעו, פירוש: „פקדו ופסחו" — צו קורין קודם פסח (מדבר מהכשר כלים שראוי להזהיר ע"ז קודם פסח). „מנו ועצרו" — במדבר שיש בה מנינן של ישראל קורין קודם עצרת (וגם כדי להפסיק בין פרשת בחוקתי שיש בה ללות לבין חג השבועות שהוא יום הדין לפירות). „צומו וצולו" — צים ת"ב קודם ואחנן שהיא תפלה (כדי שיקראו פרשת דברים שמתחלת בתוכחת של משה קודם ת"ב). „קומו ותקעו" — נצבים קודם ר"ה (כי בנצבים יש מעניני תוכחה ותשובה).

ו ב ש נ ה מ ע ו ב ר ת: „סגרו ופסחו" — פ' מצורע קודם פסח, ובשנה ה"ח או ה"ש (המעוברת) אחרי קודם פס"ח, ובשנה החיא קורין נשא קודם שבועות.

יא] פ' שקלים — קודם ר"ח אדר (הסמוך לניסן) או בר"ח אדר שחל בש"ק, פ' זכור — קודם פורים. פ' פרה — קודם פרשת החדש. ופ' החדש — קודם ר"ח ניסן או בר"ח ניסן שחל בש"ק.

יב] בשנות הכ"ו בש"ז גכ"ו (שחל א' דפסח ביום ז') או יש ב' הפסקות אחת בין פ' שקלים לפ' זכור וא' בין פ' זכור לפרה. ובשנות הש"א זח"א החא (שחל א' דפסח ביום א') או הפסקה אחת בין פ' זכור לבין פ' פרה, ובשאר השנים (שחל בהן פסח ביום ג' או ביום ה') הפסקה אחת בין שקלים לזכור.

יג] ד' סימנים לשבתות המפסיקות: זט"ו ב"ו ד"ר וב"ו, לאמר: א] כשחל ר"ח אדר ביום ז' ההפסק ביום ט"ו לחדש (בין פ' זכור לבין פ' פ"ה) וזהו „זט"ו". ב] כשחל ר"ח ביום ב' — ההפסקה ביום ו' בו (בין פ' שקלים לבין פ' זכור) וזהו „ב"ו". ג] כשחל ר"ח ביום ד' — ההפסקה ביום ד' בו (בין פ' שקלים לפ' זכור) וזהו „ד"ר". ד] ואם חל ר"ח ביום ו' או יש שתי הפסקות, אחת ביום ב' לחדש (אחר פ' שקלים) והשנית ביום י"ו לחדש (אחר פ' זכור) וזהו „וב"ו".

תעודות אחדות *) ממבקרי המוסד

מחדש סיון תרס"ז עד סיון תרס"ח.

ב"ה.

תהלת חמיסד הכביר התלמיד תורה הכללית לתשב"ר והישיבה הגדולה עץ חיים בפעיה"ק כבר מלאה הארץ, וכבר שמעה אזני מכבר שממנה תצא תורה ואורה לישראל בארץ ישראל, וכי מתחנכים בהת"ת יותר משמנה מאות תלמידים בסדר ובהשגחה מעולה ומשובחת, ובהישיבה שוקדים על התורה יותר ממאתים חכמי תורה. אכן עתה ראיתי עד כמה טוב מראה עינים, כהיום ראיתי כי עיני ראו כל יקר יותר ממה שיכולתי לשער. בהישיבה מצאתי הרבה שהטה גדולים בתורה ויראה ומצוינים בכל המדות אשר רק מעונותנותן לא פקיעי שמיהן, ובחנתי מעט את חניכי הת"ת ונפלאתי על הצטיינוהם וכשרונותיהם ובקיאותיהם, ואמרתי ברוך ה' ית"ש כי בירושלם הקדושה ת"ו ישמע קול הבל התשב"ר וקול תורת אר"י בכל הנעימות הידוע לנו מדורות שעברו, וגם אני הפלה לה' כי תחזקנה ידי הרה"ג הגבאים שליט"א שהגדילו ומגדילים לעשות להשקות את עץ החיים בארץ החיים לתפארת ארץ ישראל. הכ"ד המדבר לכבוד תורתנו הק' היום יום א' א' סיון, נפתלי דוב אמשטרדם מעיר קאוונא, מלפנים רב דאלעקסאנט, וכעת פעה"ק, מתלמידי הגאון הצדיק ר"י סאלאנטער זצוק"ל.

---

*) הננו מבקשים סליחה מאת רבים מאנשי שם מבקרי מיסדנו בשה"ע על שלא הדפסנו גם את תעודותיהם (כרוכנו להדפיס שנה שנה רוב התעודות מאותה שנה החולפת) כי רבים הי' התעודות בשנה העברה וקשה להדפיס את כולן, ולכן נתננו בזה רק אחדות מהרבה. והננו להעיר כי התעודות המיוחדות לבנין הת"ת (בכללן התעודות של השרים הגענ' קונסול הרוסס' קונסול האמעריקאני) נדפסו ויודפסו „בספר הבנין להת"ת".

ב"ה.

אודה לה' חסדו אשר זיכה אותי ואת רעיתי תי' לעלות לירושלם עה"ק תובב"א, ובבקרי כהיום את מוסד הצבורי, העומד תחת חסות גאוני ורבני הערה ובראשם כביד אדמו"ר רשכבה"ג הגאון הצדיק ר' שמואל סלאנט שליט"א ה"ה התלמוד תורה דתשב"ר הכללית וישיבת עץ חיים הגדולה, נבהלו רעיוני לראות מוסד ענקי כזה אשר חדריו ותאיו לעשרות רבות במספר, וחניכיו ולומדיו למאות רבות (כן ירבו וכן יפרוצו), וכל נער בהת"ת מצטיין בכשרונותיו ולמודיו והדרכתו עד להפליא, ועל כל משאלות אשר ישאלון משיבם בטוב טעם ושכל טוב ובבקיאות מצוינה, גם את חדרי למוד הכתיבה בקרתי, והמראה הטוב עם כל הסדרים הנפלאים עשו עלי רושם עז, וגם את היכל הישיבה עם המון לומדיו וזכמיו בקרתי, ויצאתי מהחדרים ומהיכל הישיבה בלב נפעם, והמראה עשה עלי רושם מדוכה בראותי עד כמה רחוקים יושבי אמעריקא מכל שום מושג ידיעה אורות מוסדים האלה, וגם אנכי אם כי הייתי בעוה"י עסקן לטובת ת"ת וב"ח, הנני מודה ואומר כי לא שערתי אף מקצת מן המקצת מרוממות מיסדים הענקים והאדירים האלה, וגם עיד דבר אחר העציב את נפשי „מראה פני החדרים הנמוכים והקטנים" והילדים הנעימים והרכים, אשר ע"פ רובם חוט של חן וחסד נעים משוך עליהם, יושבים צפופים ולחוצים בחדרים נמוכים, וכשאני לעצמי לבד מנדבתי שהנני נותן להם בעוה"י הבטחתי להשתתף בעוה"י ביחוד בבנין בית מרכז החדש והגדול להת"ת הכללית, אף גם הבטחתי לספר לאחי ומכירי בחו"ל את המראה הגדול הזה, והלואי וירגישו אחינו שבחו"ל את ההרגש הזה שפועל „מראה העינים" ואז יפעלו דברי עליהם הרבה, וידעו איך להוקיר את ירושלם ומוסדי', וידעו את ערך הפינה היקרה שישנה בעולמנו שגם כהיום אבני קדש תשתפכנה בראש כל חוצותיה, ויזכנו ה' לראות את תל התלפיות על תלו בניו, ונשמח בבנין ציון וירושלם בב"א.

כחפץ הבעה"ח יום י"ב לחדש מנ"א תרס"ז בירושלם עה"ק ת"ו

נאם דובער מאנישעוויטץ מן סינסינאטי אהול, אמעריקא.

ב"ה. חדש אייר התרס"ח.

היום נתנדבתי לבקר את ענפי עץ חיים החדשים, את בני הסניפים שנתוספו כהיום להתלמוד תורה דתשב"ר הכללית וישיבה הגדולה עץ חיים,

הלא הם „בית התכשיל הגדול והיפה" שנוסד להאכיל את הילדים העניים וחיתומים שבהת"ת הכללית „והפרוזדור" שנוסד בשביל ילדים קטנים מבני ג' ומעלה אשר שם יתחנכו בנקיון וטהרה ובשמירת הבריאות ובשעשועים ישראליים בשרשי האמונה עדי יהיו ראוים להכנס מפרוזדור זה לטרקלין של הת"ת.

והמראה עשה עלי רושם נפלא, נתרגשתי לראות שני בתים גדולים ומרווחים יושבים סביבם המון נערים מרודים ואוכלים מאכליהם הטובים והמבריאים בכל הנקיון והשרות הנעלה, עד שהרואה טועה א"ע לחשוב כי באחד ההאטעלים הנהו נמצא פה, ומה נעים הי' לי לראות בבואי אל הבית של דמחלקה ב' ומצאתי שם הנערים ממחלקות העליונות ואחד הנערים יושב ודורש בהלכה בטוב טעם ודעת, ועל שאלותי להנערים „מה זה" השיבו לי, כי כן דרכם לדרוש חליפות בין אחד המטעמים למשנהו. ובבואי לחדרי הפרוזדור נהניתי מאד מהמבון הזה במקצוע שלו, ואין מלים בפי להביע במו את טוב ההשגחה בהבריאת והנקיון וטיב החינוך המצוין ברוח ישראל — בפדגוגיא נפלאה הראוי' לילדים קטנים ורבים כאלה.

אלו היו מוסדים אלה בפני עצמם הי' ראוי להביט עליהם כשהם לעצמם כעל מוסדים גדולים ונחוצים. אבל **מוסדים אלה הנם אך ענפים לעץ חיים הגדול** ונבלעים הם בתוך כל הענפים הרבים המקיפים את כל עץ החיים.

ועל מה איפוא נתפלא תחילה, אם על גודל **כמות** של המוסד המחנך יותר משמנה מאות חניכים ואשר בתי הת"ת שלו ממלאים את פינות ארבע כנפות עה"ק, או על **איכות** המוסד עד כמה מצוינה החינוך בבית הת"ת הכללית בחריפותם וישרות השכל ונעימות הדרך ארץ ובקיאותם בכל מקצועות למודיהם המפליאים גם את רבנים גדולי ישראל, או אתפלא על **סניפים החדשים שמתוספים ומתחדשים** לפרקים למוסד הצבורי והענקי הזה.

אך על אחת מצטערים כולם וכתוכם גם אנכי (בתור גבאי לאה"ק משנים קדמוניות בעירי באריגיזין) כי הלחץ השורר בחדרי הת"ת ופיזור הגדול של עץ חיים הגדול אינו לפי כבודו וכבוד הציבור ואינו מניח לכל ענפיו הרבים להתפשט עוד ועוד, ושמחנו לראות את **הכבר היפה** שנקנה למטרת בנין בית מרכז חדש להת"ת הכללית ולכל מכשירי' ועניני' סניפי' וענפי', הכבר עידנו עומד שמם וט"ם החל להבנות למטרתו הגדולה, וצר לנו כי גבירינו נדיבינו אינם יודעים מרחוק מה גדול יהי' תועלת הבנין הצבורי

הזה — לישראל בארץ ישראל.

אברהם יעקב במו"ה שמואל נח דובניקאוו
מסיבוריא המזרחית מעיר בארגוזין ואגפי'.

ב"ה.

בשם ה' הנותן תורה לעמו ישראל, כאשר עזרני ה' וזכיתי לעלות לירושלם עה"ק ת"ו בקרתי את הת"ת הקדושה וישיבת עץ חיים שבירושלם ומן המעט אשר ראיתי ובחנתי נוכחתי לדעת כי אמנם ברכה רבה בהמוסד הזה, למודי הקדש אשר ילמדו בהת"ת הוא באופן נעלה הילדים והנערים יודעים לנכון את הלמודים וחילם ישר לאיריותא.

גם בקרתי את בית התבשיל כו' אשר שמה נותנים מזון ותבשיל לתשב"ר העניים והאביונים, ומאד שמחתי לראות מוסר נעלה כזה הנותן מזון רוחני וגם מזון גשמי לבני עניים שמהם תצא תורה, ומאד מוטלת חובה גדולה וקדושה על אחינו הנדיבים בעם אשר בכל ארצות פזורנו, כי יתמכו בימין צדקם את הת"ת הכללית וישיבת „עץ חיים" הנ"ל, וביחוד ראוי ונכון לאחינו שבגולה להיות לאחיעזר ולאחיסמך ע"ת כאשר המנהלים נגשים לבנות בתים והיכלים בהדדים להמפעל הקדוש הזה.

וע"ז באעה"ח ד' סיון הרס"ח יהודא ליב הכהן פישמאנן
החוב"ק אינגעני, מח"ס „הנותן בים דרך" ועורך „היונה".

ב"ה יום א' ה' סיון.

ברוך ה' אשר זיכני לבא לעיה"ק ירושת"ו ולראות את כל מחמד נפשנו ואת הישיבה הגדולה והנוראה והת"ת הכללית של עץ חיים, שבאמת אפשר לאמר עלי' כי רבות ישיבות עשו חיל והיא עלתה על כלנה הן **באיכותה** והן **בכמותה**, הן בהשגחה המיוחלה על ילדי ונערי חמד, והן מצד תמיכת בחורים לומדים מופלגים עצומים ומצוינים בישראל והרושם והעצום שעשתה עלי יהי' אי"ה חרות על לבי ותמיד ארא את עצמי מחויב בעוה"י למסור מכחותי עבורה.

הכותב בורגש של שמחה
דוד באזאב רב העדה של עיר אני (ראדג'א) פלך כוטאים.

[תוכן המאמר שנדפס במ"ע החבצלת גליון 35]

פתיחת בית התבשיל

ענף עץ חיים

היום, שתי שעות קודם הצהרים, נפתח „בית התבשיל לילדי הת"ת הכללית" במעמד גדולי ונכבדי העדה. מזכיר עץ חיים הציע בשם מרן סבא קדישא הגרש"ס שליט"א ובשם הרה"ג גבאי עץ חיים הכללי, לפני הרב הגאון המפו' מוהרי"ח זאנענפעלד הי"ו לפתוח את החגיגה, ויעמוד הרב המאוה"ג הזה וידרוש דרוש נחמד ויתאר את ערך המכון החדש הנכחי, לחזק את נערי ובחורי חמד העניים מצויני התורה במאכלים בריאים וטובים.

אחריו דרשו ארבעה נערים מחניכי הת"ת אשר הקסימו את קהל השומעים; רגילים הם בני ירושלם ת"ו לשמוע דרשות מפי רבנים וגדולי ישראל, אבל דרשות מפי בחורי חמד צעירי ימים נערים רכים בשנים בטוב טעם ודעת ובאופן הצטיינות כאלה אשר דרשו לפנינו ביום הזה, טרם שמעו אזנינו ער עתה. וראוים ארבעת הצעירים הרכים האלה — להכתב בספר: ראשונה התיצב הבחור החשוב הירתם מר חיים ישכר ב"ר חיים ישכר דראזדאויסקי, ואחרי שאלו רשות מהרה"ג הגבאים ומהרה"ג הנאספים וקהל הנכבד, הטיף דברים בפלפול ודרוש באמרי נועם מצוינים מעניגא דיומא. אחריו עלה ודרש דרוש נכבד העלם החשוב מר יום טוב בהר"ר חיים אהרן הלוי. ואחריו דרש במתק שפתים ובצחות הלשון, העלם החשוב היתום מר יחיאל מתתי' ב"ר אברהם דוד דיווים בדרוש ופלפול מעניגא דיומא של פתיחת ביה"ת ומענין פרשת השבוע, ואחר נאם נאום מצוין הבחור החשוב היתום מר אליעזר בהר"ר שבתי ז"ל מבריסק בדבר חבת ירושלם ומצבנו בהוה.

כל הקהל הנכבד הקשיב רב קשב להנאומים והדרשות, מפי העוללים המצוינים, ולא הניחו להפריע את הדרשנים, אף שארכו דבריהם קרוב לשתי שעות. אלא שהרה"ג המנהלים הפסיקו את הדורש האחרון באמצע דרשתו, כי כבר עברה שעה שלמה מזמן אכילת הצהרים לאוכלי השלחן של ביה"ת.

באמצע דרשת נער אחד, ראינו מעיני נכבד אחד זלגו דמעות חמות ובשאלנו אותו „דמעות הללו למה", השיב ואמר: בוכה אני על אשר אראה פנינים יקרים אבני הקדש תשתפכנה..... בני ציון המצוינים אשר בעירות אחרות היו נושאים אותם על כפיהם — פה בירושלם ת"ו הנם מאושרים כי זכו בגורל להיות מאוכלי שלח ביה"ת, (כי כל המדוכאים ביותר הוטלו בגורל להיות ממספר המסויים שהוקצבו לע"ע — ומי שיצא בגורל זכה בחלקו!).

כתום הדרשות ערך החזן המפורסם מו"ה שלמה זלמן ריבלין נ"י (ממורי הכתיבה לילדי הת"ת) תפלה לשלום אדוננו השולטן יר"ה, ואה"כ ברך „מי שברך" לנשיא עץ חיים הכללי רבנו גאון עוזנו אדמו"ר ר"ש סלאנט שליט"א, ולגבאי הארץ וחוץ לארץ, הרבנים הגאונים, וגדולי המעשים הי"ו.

ואחר חלקו מגדנות וישתו לחיי העושים והמעשים, ולחיי המוסר עץ חיים הנותן תורה וחיים בארץ החיים.

אח"כ הסבו הנערים — את שלחנות ביה"ת. הילדים הקטנים הסבו על השלחנות בבית אחר, והנערים ובחורי חמד המצוינים — על השלחנות בבית השני, ויסעדו סעודתם הנכבדה. והקהל הנכבד טעם מהתבשילים הטובים, ונתרגש לראות את „סדרי והנהגת הבית" כי אין בין אוכלי „בית תבשיל" זה לבין אוכלי ה„אטעלים", בכל השורות והנקיון הנעלה — אלא שהאחרונים אוכלים משלהם והראשונים אוכלים משל אחרים. ואחר הסעודה ברכו כל הנערים האוכלים בריכה מיוחדה שנערכה ע"י שני חניכים מצוינים, להרה"ג הגבאים

שבארץ וחוץ לארץ החברים והנדיבים, וישימו את נוסח הברכה לחוק לברכה יום יום.

כל הנאספים יצאו מאת הבית שבעי רצון, ויביעו תקותם כי אוכלי השלחן האלה, אשר הראו לפנינו כיום הזה כ"כ הצטיינות בדרשותיהם, הי' יהיו בל"ס לאילני רברבי ולגדולי תורה וחכמה, ומבני עניים האלה תצא תורה וחכמה לישראל.

וכל הקהל הנכבד שהתאסף לפתיחת ביה"ת הלך לבקר גם את ענף עץ חיים האחר, הסמיך ונראה למכון ביה"ת, ה"ה „הפרוזדור להתלמוד תורה" שנפתח גם הוא בימים אלה עפ"י בקשת רבני וגדולי ירושלם ה"ו, וכולם הביעו תהלתם גם לכל סדרי ועניני הפרוזדור הנכבד, ופיתח החגיגה הרב הגאון מו"ה י"ח זא"פ שליט"א הביע בדרשתו את שמחתו גם על הפרוזדור ועל תבניתו ומטרתו הנחוץ מאד בזמנינו אלה.

ירושלם ת"ו יום ג' ד' אייר תרס"ח

„דוגמא מסדר הלמוד"

במלאכת החשבון בתלמוד תורה

מאת

אריה ליב גארדאן

(המשך מן השנה הקודמת)

8] **למוד.** כל מתכת מפסדת מעט מזשקלה האמתי כאשר תובא במים. ולמען נוכל לראות את הדבר הזה עין בעין נעשה כך, נקח מאזנים מעויגים ונסיר כף אחת משתי הכפות, ובמקומה נתלה בחוט דק מטיל מתכת כסף או זהב או נחשת, נשוה את קנה המאזנים על ידי משקלים נתונים בכף הנשארת ונוויר את מטיל המתכת המימה, וכרגע יתרומם לעינינו קצה הקנה שהמתכת תלויה בו—למעלה, וכף המשקלים תרד למטה, לפי שהפסידה המתכת ממשקלה בהיותה במים; באופן שנצטרך להסיר משקלים אחדים מעל

הכף למען ישוב קנה המאזנים לשוונו, וכפי שעור המשקלים שהסירונו מעל הכף ככה שעור ההפסד שהפסידה המתכת בתוך המים. ושערו חכמים שהפלאטין מפסיד במים שעור $^1/_{21}$ ממשקלו האמתי, הזהב $^1/_{19}$ הכסף $^1/_{10}$ הנחשת $^1/_9$ וכן כל דבר המושם במים.

שאלה. היתה בידינו תערובה מן 190 גרם זהב וכסף ונחפוץ לדעת כל אחד ואחד בפני עצמו? **תשובה.** שקלנו את התערובה במים ומצאנו שהפסידה 15 גרם. דהיינו בשעור 5 גרם יותר ממה שהיתה מפסדת אלו היתה כלה זהב טהור, סבת יתרון ההפסד לפי שנמצאת בתוכה כמות כסף שהפסדו רב מהפסד הזהב בשעור היתרון אשר לחלק העשירי על חלק התשע עשרה, דהיינו $^9/_{190}$, ובער כל גרם כסף הנמצא בתוך התערובה יגדל ההפסד בשעור $^9/_{190}$, ולפי זה—כמספר אשר יכיל בתוכו היתרון 5 את השעור $^9/_{190}$ ככה מספר גרמי הכסף הנמצאים בתוך התערובה הֵהיא $105^5/_9$. ועל פי דרך זו נוכל לבחון כל בחינית הזהב והכסף בדיוק מצומצם אם אך נודעה לנו בתחלה א י כ ו ת התערובה שה״א דרך משל מזהב וכסף או מזהב ונחשת או מכסף ונחשת כמו שהיא ע״פ רוב, המים ששוקלין בהם את המתכות צריכה להיות כדרגת חומם 4,1. ובדרך זו מצא ארכימעדעס משקל הכסף שערב הצורף בכתרו של הקיסר היוני היערא.

9] **למוד.** לדעת סכום קבוצת מספרים מסודרים מן 1 עד גבול ידוע דרך משל מן 1 עד 100? צריכים לכפיל את הגבול 1 עם מחצית, $50\times100=5000$ ונוסיף על המכפלה הזאת את המחצית 50 ויצא 5050, זהו סכום הקבוצה, והטעם כי הקבוצה הזאת המתחלת מן 1 ומתגדלת והולכת עד 100 מציירת לפנינו מחצית מרובע של 100×100 המחזיק 10000 מרובעים של 1×1, וכאשר נחלק את המרובע הזה באלכסון לשני חצאים שוים ונקח רק המחצית, יחסרו לנו עוד 100 חצאי מרובעים קשנים ההולכים באלכסון, ואנחנו הלא שאלנו על סכום קבוצת מספרים שלמים שהוא יותר ממחצית המרובע כשעור 100 חצאים, לפיכך אנחנו צריכים להוסיף מחצית הגבול אל המכפלה היוצאת.

10] במה דברים אמורים כשהגבול היא מספר מתחלק לשנים, אבל אם הגבול הוא מספר בלתי מתחלק לשנים, דרך משל כמה סכום קבוצת מספרים מסודרים מן 1 עד 99? צריכים להוסיף 1 על מספר הגבול ויהיה 100, נקח מחציתו ונכפול בו את הגבול האמתי $50\times99=4950$ וזהו סכום הקבוצה, והטעם פשוט, כי באמת היינו צריכים לעשות כמו שעשינו באופן הראשון, דהיינו לכפול את הגבול 99 עם מחציתו $49^1/_2$ $99\times49^1/_2=4900^1/_2$ ולהוסיף

אח"כ 99 חצאים כאמור למעלה ויעלה לנו 4950, אך כדי להשתמט מחשבון שברים הגדלנו את הגבול בשעור 1 וכפלנוהו עם 50 תחת $49\frac{1}{2}$ ועל ידי זה נתגדל חצי המרובע בכדי מאה מרובעים קטנים, וצריכים להסירם לבסוף מן המכפלה, ובזה שאנחנו כופלים 50×99 תחת 50×100 נגרעה המכפלה בשעור 50, ומאת החצאים שהוספנו באופן הראשון אין אנו מוסיפים עוד, אם כן מוילא נגרעה המכפלה בשעור 100.

11] ואם היה כל אבר מאיברי הקבוצה מספר גדול מן 1 דהיינו 2, 3, 4... דרך משל כמה סכום קבוצת מספרים מסודרים מן 1×3, 2×8, 3×3 . . . עד 100×3 ? עלינו לדעת בתחלה סכום הקבוצה מן 1 עד 100, ובאחרונה נכפול את הסכום היוצא במספר האבר 3, $5050\times3=15150$. על פי הלמוד הזה נפתור אי"ה בשנה הבאה שאלות נכבדות בחשבון הרוחים.

(המשך בשנה הבאה אי"ה)

העמישע ארבייט.

פֿון דעם בעקאנטין חעמיקער החכם המפורסם הרב

ר' ארי' ליב גארדאן נ"י

(פאָרטזעצונג פֿון פֿאָריגעם יאהרע)

פֿאָרבעראיא — קונסט

C. שווארצפֿאָרבען אויף וואָלע עט בוימוואָללע

אויף 3 קילא מאטעריאל, אויפֿלאָזען 100 גראם בלויאהאָלצעקטראקט (פראָנצאָוישע) אין 2 ראטיל וואסער (אָדער עטוואס מעהר) אין אגאזלעך, ארייַן לייגין דאס מאטעריאל און צודעקין מיט אברעטיל און קאָכין עס זאל זידין וויניגסטענס אהאלבע שטונדע, אָפּטער אויסמישען, הערויסנעהמען, אויסדריקען, דיא פֿאַרבפֿלאָטע ניכט ארויסגיסען, עס ווירד ניצען אויף נאך איינמאהל, נעמען איינע צוויטע כלי (אם בעסטען אלעהמענע גלאזירטע אָדער אין עמאלירטען טאָפּ פון 2 ראטיל) אין אזויאפיל וואסער (אם בעסטין רעגענ־ וואסער), אויפֿלאָזען 25 גראם איזענרוויטיאָל, 10 גראם קאלי ביכראָמיקום גאנץ היים, דארין אריינלייגען דאס אויסגעדריקטע מאטריאל, וויקען אהאלבע שטונדע, גוט אויסדריקען, צוריקלייגען אין דיא ערסטע ווארמע פֿארבפֿלאָטע, וויקען אייניגע מינוטין, ארויסנעהמען, אויסוואשין. [בעזאָנדערע פֿאָרשריפֿטען פֿיר זיידען־פֿאָרבערייא ווירד אים קינפֿטיגען יאהרע געדרוקט ווערדען].

19] אמערקווירדיגער העמישער| שפעקטאקעל, צווייא שריפטען איינע אויף דיא אנדערע צו שרייבין, למשל: ארור המן אויף ברוך מרדכי, ביים לעזען זאל זיך נאר זעהען איין שריפט, דיא וואס מען פֿערלאנגט. מען שרייבט פֿריהער מיט איינער שוואכע לאָזונג (העללראָזע) פֿין קאָבאלט חלאָריר (Cobaltum Chloratum) אין דעסטילירטעם וואסער, לאזט אפטריקענען, דיא שריפֿט איז גאנץ אונזיכטבאר, דארויף שרייבט מען מיט איינער צווייטין לאָזונג פֿון מאַגנעזיום פלאַטינא—ציאַניר (Magnes. Platincynür) (זעהר גיפֿטיג!), דיזע צווייטע שריפֿט איז אין גיוואָהנליכער טעמפּעראטור גאנץ דייטליך. דערוואַרעמט מען אָבער דאָס פאפיר שוואך איבער אינע לאמפע אדער מען לייגט איהם צו צו איין פֿלאַש מיט הייסע וואַסער — זאָ פֿערשווינדעט תיכף דיא פלאטינישריפֿט און דיא קאָלאַטשריפֿט ערשיינט, אין זאָ איממער.

20] לאק פֿאברימאציאָן, איינפֿאַכע רויטע לאק, 1 פּיד שטאָקלאק, 30 פֿונט קאָלאָפֿאָניע, 100 פֿונט שטארקען ספּיריט פֿאן 90 גראד טראַלעס. דיזר שטאָקלאק וועדט גאנץ דין צימאהלען אין איין שערלאק מיהל, דער קאָלאָפֿאָניום וועדט צוהאַקט אויף קלייגע שטיקלעך. דיזע מאטעריאלען וועדען אריין גילייגט אין אבלעכענע כלי פֿין דיקען וויסכלעך אויבין מיט אשטארקין הילצערנעם דעק גוט פֿערשלאָסין, אין מיטען דעק זיצט אין איינפֿאכער מישאַפֿאַראַט. מען מישט אגאנצע שטונדע נאכאיינאנד ביז דיא הארטע מאטריאלען זיינען גיט צוגאנגען, מען לאזט דיא כלי שטעהן עטליכע טעג רוהיג זעצט זיך אָפ פֿון אונטין אין באָדענזאין און פֿון אויבין שטעהעט דער גאנץ קלאָרער לאק, צאפט מען איהם אפ דורך אין קראהן וואס איז ארויסגיזעצט אין כלי איבער דעם באָדענזאץ. וועז מען וויל דעם לאק בענוצין פיר לערער, דאס הייסט ער זאָל זיך לאזין בייגין אוז ניט ברעכין, מוז מען צו געבין צו דיא אויבערשטע מאטעריאלין 1 פֿינט ריצין אייל. — געלבער לאק פֿיר בוכבינדער אום צו געבין דיא זילבערבוכשטאבין אין גאָלדקאָליר, אָדער פֿיר בלעכער אום צי געבין דעם וויסבלעך אין מעשקאָליר, וועט אויך גימאכט וויא פֿיהער, נור מיז מען צו געבין אויף דיזע פראָפאָרציע $1\frac{1}{2}$ לויט זאפֿראנסוראָגאט.— העלען לאק פֿיר שוסטער, אנשטאט דעם שטאָקלאך נעהמט מען פלאטענלאק, צומאהלט איהם דין אוז מאכט וויא פֿריהער. — וויסען לאק פֿיר געווייסע צווועקע, אפור סאנדאראק (גאנץ רויגעס) צומאָהלין דין, אַהאבין פוד אמעריקאנישע קאָלאָפֿאָניע, אַהאַלבין פוד וועגעציאַנישען טרעפענטין (אדער איינפֿאַכין דיקען טרעפענטין) 100 פֿונט 92 גראָריגען ספּיריט, צולאָז דאָס וויא פֿריהער זייהט דוך

אַויאָ׳ענעם בייטיל אין איין פַּאַ־מאַכטעם פַּאַם.— גוטער טישלערפאָליטיר, 8 לויט סאנראראק (צומאהלין) 40 לויט 92 גראדיגען שפיריטום, גוט דורכטרויסלען ביז עם צוגעהט:

21] איין העקטאָגראף צו מאכין, מיינע פּילויאָהריגע פראקסים האט מיך גילערינט אז אין דיא ווארימע לאָנדער מוז ער אנערס גימאכט ווערין וויא אין דיא קאלטע לאָנדער; איין העקטאָגראף פַּיר דיא קאלטע לענדער, מען וועגט אָפּ 45 לויט זשעלאַטין ווייקט זיי אפאָ־ מינוטין אין קאלטעם וואסער, נעהמט אַרוים אוּן לאָוט דאָס וואַסער גוט אָפרינען, לייגט אַריין אין אַבלכערנע רוינע פַּענדיל, שטעלט אויף אויף גאַזמאשינקע צושמעלצט דאס אויף אַגאַנץ קלוינעם פַּייער מישט גאַנץ לאנגזאם מיט ארוג־ען בליישטיפט ביז עס איז צו שמאָלצין, גיסט אַריין גאַנץ לאַנגזאם 140 לויט גוטען גליצערין פַּאן 30 גראד מישט לאַנגזאם דורך אין היטעט איבערהויפט עס זאָלין ניט ווערין קיין שוימבלאָזין, דערהיצט שטארק מישענדיק, דיא גיוואָ־ענע שוימבלאָזין מוז מען אראָפּ נעהמען מיט אדינע לאָפּעטקע, דאן גיסט עס אריין אין דעם בלעכערנעם קעסטיל וואס איוז גימאכט נאך דעם מאס פַּין פאפיר, שאַרט אַראָפּ דיא שוימבלאזין אוּן שטעלט אויף אַגליוכין אָרט פַּארקיהלען. אין דיא וואַ־ימע לענדער וויא ארין ישראל נעהמט מען פַּיר איין זומערדיקען העקטאָגראף 40 לויט זשעלאַטין אוּן 80 לויט גליצערין ווען עס איז היים צושמאָלצין טהוט מען אריך 1 לויט באָ־זיירע אוּן מישט דורך דיא באַרזויירע כדי עס זאָל ניט שימלען. פַּיר איין ווינטערדיקען העקטאָגראף נעמט מען 40 לויט זשעלאַטין אוּן 160 לויט גליצערין אוּן מאַכט אזוי ווייא פֿריהער, דיזע העקטאָגראַפּין געבין זעהר פַּיל רוינע קאָפּיען:

22] זעהר גוטע העקטאָגראַפּישע טינטע, מען נעמט 15 גראם מעטהיל־פּאָלעט מיט דער מארקע 3 B אדער ווייניגסטענס 2 B צולאָזט דאס אין אבי־עכנע פַּענדיל אין 108 גראם דעסטיליורטעם וואסער אוּן 4 גראם הונדעי־ט פּי־אָצענט־גען עסיגעסענץ אויף אשוואכין פַּייער, גיסט אריין 20 מראָפּין גליצערין אוּן מישט דורך איז עס פֿערטיג, מיט דיזער טינט שרייבט מען אן אבריף לאזט איהם פּון זיך אליין ט־וקען ווערין בעפּייכטעט דעם העקטאָגראף מיט אַפּייכטען שוואַם (אבער ניט נאַם). לייגט ארויף דעם אבגיט־יקענטין בויף, דרוקט איהם צו מיט אטרוקענעם שוואַם נעהמט איהם אראפ אוּן קאָפּירט, גוטע שווארצע העקטאָגראפּישע טינט איז שווער צו באקומען:

נאבהרוק שטרענג פֿערבאטען

(פֿארטזעצונג אים קינפֿטיגען יאהרע)

נר מצוה נר ה' נשמת אדם תורה אור

עיון לנפש

מצבת זכרון

לגבאים חברים וחברות אשר זכו בחיים לסעוד את עמוד התורה בציון **הת"ת דתשב"ר** הכללית וישיבה הראשית **עץ חיים** שבירושלים ת"ו ובביבותי, חשובים בגנזי מרומים ומתעדנים בעדן הרוחני של הכל פי התשב"ר ותורת ארץ ישראל.

תנצב"ה

והלך לפניך צדקך כבוד ה' יאספך;

בדפוס "אחים מאלאמאן הו"ן

רשימת היארציטין

הלקת הגבאים, מיסדים וראשים, משגיחים ועסקנים, רבנים גאונים וצדיקים *)
מחזיקי **עץ חיים** נוחי נפש אשר זכרם לברכה בביהמ"ד של התלמוד תורה
והישיבה ע"פ **סעיף ט"ו וט"ז** **) כל אחד לפי פעולותיו.

— תשרי —

טז) הרב הגאון המפורסם ר' יצחק דוב בה"ר שמחה זצ"ל אב"ד ווירצבורג גבאי ונדיב (תרל"ט).

כה) הר' הצדיק ר' רפאל אברהם משה ב"ר יעקב יוסף צבי ז"ל דעלימא מאמשטרדם (תרנ"ח).

— חשון —

ג) הרב הגאון הצדיק רבי זונדל (סאלאנטער) בן רבי בנימין ביניש זצ"ל, **מיסד** וגבאי גלב"ע בירושלים (תרכ"ו).

ט) הרה"ג מוה"ר אורי שבתי במו"ה חיים ז"ל ד"צ מהבד"צ הראשון שבירושלם ת"ו, מיסד וגבאי (תרי"ח).

י) הרה"ג ר' בנימין דוד בי"ר שמואל ז"ל מווילנא ד"ץ פעה"ק, שנים אחדות גבאי ושנים אחדות משגיח בה"ת, גלב"ע בירושלם (תרנ"ג).

יד) הרב ר' יעקב ברלין (אבי הגאון הנצי"ב זצ"ל מוואלאזין) בהר' יהודא ז"ל, **מיסד** גבאי ועסקן חרוץ שנים רבות גלב"ע בירושלם (תרכ"ח).

יח) הגאון הצדיק רבי ישעי' (בורדאקי) בן רבי ישכר דוב זצ"ל, חתן הגאון בעל פאת השולחן זצ"ל, **מיסד** ועסקן **נשיא וראש** גלב"ע בירושלם (תרב"נ).

---

*) לבד הגבאים הקבועים הרשומים כאן, כל גדולי ירושלים שבדור הקדם עזרו והשתתפו בפעולות מוסד זה, יהי' זכר כולם לברכה

**) הסעיפים האמורים בס' מצבת זכרון הוא הם ע"י הסעיפים מספר התקנות הישן,

כה) הרב הגאון הגדול ר' מרדכי גימפל בן ר' דובער ז"ל הגאב"ד מראזינאי, גבאי גזבר ואמרכל, נלב"ע בארה"ק (תרנ"ג).

— כסלו —

ג) הרב הצדיק ר' עקיבא (לעהרין) בה"ר אברהם משה ז"ל מאמשטרדם (תרל"ז)

ה) הרב הגאון המפורסם ר' יהונתן בה"ר מרדכי זצ"ל אב"ד דוואלקאוויסק ומח"ס דרכי הוראה (תרנ"ט).

ט"ו) הרה"ג ר' שאול בנימין בהר"ר יהודא ליב הכהן ז"ל הרב מרדישקאוויץ, גבאי ועסקן חרוץ, ויבן בתים וחדרים חדשים להת"ת בחצר ריה"ה.

כב) הרב ר' משה ליב בהרה"ג מנחם הכהן ז"ל מוויען (תרנ"ה).

— טבת —

י) הרה"ג ר" אברהם אבא יעקב ב"ר דוד שלמה ז"ל סעדראוויץ מפרישאלא גבאי ועסקן שנים רבות נלב"ע בירושלם (תרס"ה).

י) הרה"ג ר' אברהם אבא ב"ר יהושע ז"ל מוואלקאוויסק, משגיח בהת"ת נלב"ע בירושלם (תרנ"ה)

יב) ה"ר שמואל משה (המכונה ר' פישל לאפין) ב"ר ארי' ליב הכהן מהורדנא גבאי ועסקן שנים רבות נלב"ע בירושלם (תרמ"ט).

יז) הרה"ג ר' נתן יוסף ב"ר יעקב ז"ל מאונגארן, גבאי, ושנים אחדות מהמשגיחים ובוחנים הראשיים, נלב"ע בירושלים (תר"מ)

כט) הרב הגאון הגדול ר' נתן (אדלר) בן רבי מרדכי זצ"ל רב הכולל למדינת בריטאניא

— שבט —

ג) הגאון הגדול והצדיק רבי משה יהודא ליב בן רבי בנימין ווינייש זצ"ל, הגאב"ד דקוטנא, מח"ס זית רענן ותפארת ירושלם גבאי ור"ט נשיא וראש נלב"ע בירושלים (תרכ"ה)

— אדר —

ג) הרב הגאון הגדול והצדיק ר' אלי' דוד (ראבינאוויץ תאומים) בן רבי בנימין זצ"ל, נבאי וראש נלב"ע בירושלם (תרס"ה)

ה) הרב הגאון וכו' ר' שמעון בה"ר שאול הלוי זצ"ל אב"ד לייפציג גבאי ונדיב (תר"ב אד"ש)

ה) הרב הגאון המפורסם ר' יהושע בצלאל בה"ר יעקב קאפיל זצ"ל אב"ד דמאלין ומח"ס משכן בצלאל"ר"מ לישיבת עץ חיים משנת תרל"ו (יחד עם הגאון המפורסם הרמ"ג כהניו זצ"ל) נלב"ע בירושלם (תרמ"ו)

ה) הרב ר' ארי' נאמן בה"ר ירחמיאל ז"ל גבאי ועסקן נלב"ע בירוש' (תרל"ו)

— ניסן —

ג) הר"ר יהודא ליב ב"ר אלי' יעבץ מקאלנא ז"ל, גבאי ועסקן, נלב"ע בירושלם (תרל"ד)

טו) הגאון הגדול והצדיק רבי ברוך מרדכי ליבשיץ בן רבי יעקב זצ"ל הגאב"ד דוואלקאוויסק ושעדליץ ומח"ס ברית יעקב מיסד ונבאי הראשון בחו"ל וגזבר ואמרכל, וע"י השתדלותו נצמדו "הת"ת הכללית" וישיבת "עץ חיים הכללית" יחדיו נלב"ע (תרמ"ה),

— אייר —

ה) הגאון הגדול הצדיק ר' מאיר אויערבאך בן רבי יצחק זצ"ל הגאב"ד דקאליש ומח"ס אמרי בינה, גבאי ונשיא וראש נלב"ע בירושלם (תרל"ח)

הרב ר' דוד טובי' ב"ר יהושע מלאמזע נלב"ע בירושלם (תרכ"ז)

יז) הרב ר׳ יעקב (קריינדילס) ב״ר דוב ז״ל גבאי ומשגיח בהת״ת נלב״ע בירושלם (תרמ״ד).

— סיון —

ח) הרב הגאון המפורסם רבי **משה נחמי׳ כהניו** בה״ר **משולם** זצ״ל אב״ד דחאסלאוויץ ומח״ס שונים **ר״מ** לישיבת עץ חיים (משנת תרכ״ז) גבאי ועסקן חרוץ נלב״ע בירושלים (תרמ״ז).

ח) הרב ר׳ **זלמן חיים** ב״ר **אברהם בנימין** (ריבלין) ז״ל. גבאי ועסקן חרוץ, משגיח ובוחן הילדים בהת״ת שנים רבות נלב״ע בירושלם (תרס״ב)

כט) הרב הגי׳ מאיר (אניקסטער) ב״ר אשר ז״ל גבאי סוכן ועסקן שנים רבות נלב״ע בירושלם (תרמ״ה).

— תמוז —

ז) הרה״ג ר׳ מרדכי מאיר במו״ה אלי׳ ז״ל אב״ד דמעזריטש, ד״ץ מהבד״צ הראשון שבירושלם, מיסד וגבאי נלב״ע בירושלם (תרכ״א)

יב) הרה״ג ר׳ יוחנן הירש (שלאנק) בה״ר מרדכי זצ״ל תלמיד הגאון מרן חת״ס זצ״ל, נלב״ע בירושלם (תרמ״ד)

— אב —

ג) הרב המאוה״ג ר׳ שמואל (מראלהינאוו) בה״ר יהושע ז״ל מח״ס מנחת שמואל ושערי דמעה, נלב״ע בירושלם (תרי״ח)

יא) הרב הגאון הצדיק מוהר״ר **יצחק** בהר״ר **שלמה בלאזער** גבאי וראש נלב״ע בירושלם (תרס״ז)

כז) הרב המאוה״ג ר׳ אליעזר דן בהר״ר ארי׳ ליב זצ״ל משגיח בהת״ת משנת תרי״ז וו״מ לישיבה הקטנה משנת תרי״ט **ור״ם** לישיבת „עץ חיים״ משנת תרמ״ז, נלב״ע בירושלם (תרנ״ה)

— אלול —

ו) הרה״ג ר׳ אברהם (אייזינשטיין) בה״ר צבי הירש ז״ל ד״ץ פעה״ק, מיסד וגבאי נלב״ע בירושלים (תרמ״ו)

ט) הגאון הגדול והצדיק ר׳ שמעון (זרחי) בן ר׳ זרח זצ״ל אב״ד דטאוריג גבאי ועסקן, וכל הנשאר מאתו הקדיש להת״ת והישיבה, נלב״ע בירושלם בביהמ״ד של הת״ת (תר״כ)

יא) הרה״ג ר׳ יעקב (הרכבי) בה״ר אלחנן ז״ל, גבאי ומשגיח שנים רבות נלב״ע בירושלם (תרנ״ד)

גבאים משתדלים וגבאים עוזרים

—תשרי—

ב) ר׳ ישעי׳ ב״ר חיים מימידעלסבארא

ו) ה״ר מנחם מענדיל (פייגנבערג) ב״ר אברהם מקאבאנסק ז״ל גבאי ונדיב (תרס״ג)

יא) הר׳ משה צבי ב״ר אליעזר שיינפעלד מקאבאנסק

כא) ר׳ נחום יעקב בר״נ מוואנסאקעט

— חשון —

כט) הר׳ נחום ב״ר צבי אינאק מדור זאם

— כסלו —

א) ר׳ דוב זאב ב״ר יהושע מווי־פארטנויס

ט) ר׳ חיים שבתי ב״ר יעקב שפירא מפעטערסאהן

יט) ר׳ מנחם מענדיל ב״ר צבי מאלענסהאן מיוטיקא

יז) ר׳ דוד אברהם ב״ר מנחם מאניש מאיסטאן.

כ) ר׳ חיים ב״ר יצחק הכהן גוטקא־ווסקי מלואיסטאן

— טבת —

ג) הרב ר׳ ברוך אלי׳ ב״ר יקותיאל פעטקין מבאסטאן.

ד) ר׳ גדלי׳ ב״ר יצחק זיידנער מראקאיילאנד

ו) ר׳ שלמה ב״ר דוד שאהן מפאלריוער.

ז) ר׳ טובי׳ ב״ר צבי מפאטסוויל

כו) ר׳ יצחק צבי ב״ר אבא מליווערפאל.

— שבט —

א) הר׳ צבי פנחס ב״ר שמחה הכהן מבאלטימארע

ה) הר״ר כתריאל צבי (שרהזאהן)

בה"ר אלי' מנויארק

כז) ר' שרגא אייזיק ב"ר ארי' שאכאוועסקי מגרינסבורג

— אדר —

א) הגביר ר' קלונימוס זאב בה"ר דוד דייווים מעלבורנא

ו) ר' מענדיל אייזיק ב"ר שלמה מערקאויץ מאלענטאן

ז) הגביר ר' אברהם ב"ר יהושע באיארסקי ממשארליסטאן

ז) ה"ר יעקב ברוך ב"ר יונה הערשקאוויץ מבאסטאן

יא) ר' מארים אלדערמאן מאנסאניא

יז) ר' יחזקאל ב"ר יהודא הכהן לאקס מרעדינג

יז) ר' משה ב"ר אלי' מייזילשטיין מוואראנעז

כח) ר' שלמה יוסף ב"ר מנחם מאניש ווילענסקי מסאוואני

— ניסן —

ב) הר' משה ב"ר יהונתן הלוי גאלדשמידזאהן מאמשטרדם

ג) ר' יעקב ב"ר עקיבא ריטשמונד מבאסטאן

כ) הר' ארי' ליב ב"ר ישראל הלוי בעלינסקי מארינבורג

ל) הגביר ר' אברהם ב"ר יוסף גאלדבערג מטולידא

— אייר —

ג) הר' אלי' אייזיק ב"ר חיים הכהן בראדסקי מאמאהא

— סיון —

ה) ר' אליעזר ב"ר מאיר צמח ראזינטאהל מאלטאנא

כד) הר' אברהם חיים ב"ר מנחם מענדיל מוואסטער

— תמוז —

ה) הר"ר ארי' ליב ב"ר עזריאל חזן מווארשא

ה) ר' שמואל ברב"צ מוועסטהרטליפול

— אב —

ג) הר"ר חיים יצחק ב"ר טובי' הכהן מסטקטאן

יב) ר' יוסף בערינשטיין מבאנגער

יד) הר' אברהם ב"ר יהודא שוכמאן מסימפעראפיל

יד) ר' יואל ב"ר יעקב גראד מסינסינאטי

— אלול —

טז) הר' שרגא פייוויש ב"ר צבי זינעצקי מאמסק

יט) הר״ אשר ב״ר יוסף מאניקסט נלב״ע בירושלם

כה) ה״ר זלמן ב״ר ארי׳ ליב פוינברג אסטראווסקי מארינבורג

יט) הר׳ ברוך יעקב ב״ר שמשון מפראווידענץ

רשימת היאהרצייטין

של חברים גדולים וחברות גדולות עפ״י סעיף ט״ז.

— תשרי —

א) הא׳ שיינא טויבא ב״ר שמואל צבי הורוויץ מקאפענהאגען.

ג) הר׳ יעקב ארי׳ ב״ר בנימין וויניק מיוטיקע

ו) ר׳ משה מיכאל ב״ר אברהם הכהן מגאלוב

ח) הגביר ר׳ שלום פלטיאל דובער ב״ר שרגא מונטער מסירעדז תרס״ו

ח) הר׳ אברהם ב״ר יהודא מראזיצא נלב״ע בירושלם

יג) הא׳ רבקה מרים ב״ר אנשיל קיזער מלונדון

יח) הא׳ שרה ב״ר שמואל הנו״מ פראדיל מפראנקפורט

כ) הא׳ רייזיל הנו״מ ברוינדל וואקסנער מאלט-בערין

כז) ר׳ משה ב״ר יעקב ראבאט מקאסטראמע

כז) ר׳ שמואל יצחק ב״ר יחזקאל ווינבערג מפעיה״ק

כז) הא׳ ראנע ב״ר צבי מפעה״ק

כח) הא׳ פרומע הנו״מ פעריל אייזינשטאט מקאוונא

כט) הא׳ אסתר קאלפאקאוו מטאמסק

ל) הר׳ הגביר ר׳ יעקב יוסף ב״ר בנימין ברוידא מווארשא, [נדיב וגבאי]

— חשון —

א) הא' עלקע ב"ר טודרוס קראווצאוו מיעקטרינסלאוו

ב) הר' שלמה יהודא ליב ב"ר נתן נטע נלב"ע בירושלם

ד) הגביר ר' **ישעי' אהרן** בה"ר **אברהם משה** ניישטאדט ממאסקווא

ז) הר' מנחם מענדל ב"ר יוסף הכהן קאסיל מריגא

יג) הר' **אברהם יהושע** ב"ר **אלי' נאטקין** מיאקאבשטדט

טו) הא' אסתר ציפא ב"ר אלי' בנימין נלב"ע בירושלם

טז) ר' יהושע העשיל ב"ר שבתי שמואל

יח) ר' משה ב"ר יהודא קלוי מפראנקפורט

יח) הא' פייגא ב"ר יחזקאל נאטקין נלב"ע בירושלים

כ) ר' יעקב ב"ר משה נתן הארווייליער מטראגנע

כב) הא' פייגא בת הר' שבנא אייזיקס מסינסינאטי

כג) הגביר הר' יעקב ב"ר ארי' ליב הינדין מריגא

כד) הר"ר **אברהם משה** ב"ר **נרשון נייטשאטד** ממאסקאווא

כז) הגבאי והנדיב הר"ר **מיכאל יוסף** ב"ר **אהרן דניאל**
דזיימאבס משעפעלד

—כסלו—

ב) הא' מירל ב"ר מאיר פינעס

ד) הא' ברוינא ב"ר ראובן

ו) הר' מרדכי ב"ר ישראל יפה נלב"ע בירושלם

ח) הר' הצדיק ר' **יהושע פייביל** ב"ר **יעקב חיים** (המכונה פיליפ תנחום) מאבערגאווין (תרנ"ז)

י) שרה (פאטיאנא דמיטרעווגא) מסארטאוו

יג) ר' אשר בן החבר ר' רפאל יהודא מאבארניק

טז) הרב הגאון כו' ר' מאיר טויבער בה"ר יו"ט ליפמאן זצ"ל מניישטאדט בעח"ס עין מאיר

כ) ר' טובי' חייקיל ב"ר נח פענטמאן מאמסק

כ) הבחור יעקב שבתי בהר' נחמן דוב גרינבערג מהורדנא

כב) הא' רבקה ב"ר צבי מהורדנא' נלב"ע בירושלם

כג) ר' חיים ישכר ב"ר יצחק יעקב מעווענסוויל

כד) הגביר סי' ר' יצחק דוב בן כהר' יוסף אמזעליג

כט) הגביר ר' שלמה ב"ר ישי לאנג מדארמענאך

— טבת —

א) הר' הגביר המובהק ר' **שרגא פייביל** ב"ר **יהודא ליב יעקאבזאהן** נדיב וגבאי וגדול מעשה

נ) הר' פרץ ב"ר יעקב באטנייק מסיאטיל

ד) הר"ר **שלמה** בהר"ר **שמשון פרידמאן** ז"ל מלונדון נלב"ע בירושלם

ד) הא' בת שבע חי' ב"ר ארי' ליב גאגוזין מווילנא נלב"ע בירושלם

ה) הא' שבע ב"ר יצחק סג"ל מגאלאנץ

כד) הרב ר' משה בהרב ר' מאיר הכהן מהורדנא

כד) מרת מלכה בלונא בהר"י אליעזר מהורדנא

כו) הא' רחל מרים בה"ר אלכסנדר ז"ל יאקאבס משענפעלד

— שבט —

א) ר' ישראל חיים ב"ר משה מאיר בוארסקי

ח) השר הצדיק באַראָן ר' שמעון וויאלף ריאט־שילד בה"ר קליניטום ז"ל

ח) הרב ר' חיים ב"ר ארי' ליב הלוי גרינבערג

ח) ר' פרץ (המכונה פעטער פאוואלאוויץ) מסאראטאוו

יז) הר' מרדכי יהודא ב"ר זאב הנו"מ בלומא מבלומבאם

יח) הגביר ר' שרגא פישל (המכונה פילפף) ב"ר צבי נעמביצקע מגינעסען

כד) ר' יוסף ב"ר יהודא ליב כ"ץ

כד) הר' ברוך ב"ר דובער הכהן נלב"ע בירושלם

כה) הגביר הר"ר יוסף ב"ר אהרן פאמוס מציטיי

כט) הר"ר אברהם יהודא ב"ר צבי מאיעם מלונדון

— אדר ראשון —

ז) הא' רייצא בת הר"ר מרדכי נלב"ע בירושלם.

י) הרב ר' יהודא ליב ב"ר דובער הכהן שפירא מווינדאווא

י) האשה רבקה ב"ר יונה כסט יאזעף

יד) האשה פרוידא ב"ד יצחק אייזיק אשת הר' הג' ר' חיים לאנדא

כ) האשה שיטיל האָדע ב"ר יחיאל צבי אר"מ משה שלעזינגער מציטיי

כ) הא' שפרה ב"ר דוב פיינבערג מקאבאנסק

כנ) הר' עזריאל שמחה ב"ר אברהם אבא זייף מאמסק

— אדר שני —

א) הא' חי' ב"ר עזריאל מגאלאנץ

ו) האי מיטא רחל ב"ר אליעזר היילפערין

יב) הרב ר' יוסף ב"ר צבי זאב פאפיר

יג) האי שבע הנו"מ חי' שרה בלובאס

יד) הר' אהרן ב"ר שלמה זלמן ליפשטיין מלאדז

יט) ר' ארי' ליב ב"ר יצחק סג"ל מגאלאנץ

כ) הר' אליעזר ליזער ב"ר דוב הכהן

כג) האי מלכה ב"ר ארי' ליב חראווסקי מביאליסטאק נלב"ע בירושלם

כד) הר' בנימין ב"ר יעקב הילליר מציטיי

כד) הר' נחמן משה ב"ר מרדכי ווילקאוויסקי נלב"ע בירושלם

כז) הרב ר' אשר ברוך בענדעט בהרה"ג ישבר דוב נאוורנאסקי ממאסקווא

כז) הר' חיים אברהם ב"ר ישראל טרילניק מביאליסטאק

כה) ר' דוד ב"ר אלי' סג"ל לעפינגער ממיינץ

כט) הר"ר מיכאל יוסף ב"ר משה כהן פאטץ מווערכנעאודינסק

— ניסן —

א) הר' אבא ב"ר חיים מהורדנא נלב"ע בירושלם

ו) הר' יעקב ב"ר שלמה עטטענהיימער מראצעסטער

י) ר' אברהם ב"ר יוסף בראנאוויטש

יב) האי אסתר בת ר' מאיר נלב"ע בירושלם

יח) הגביר הר"ר משה בה"ר ראזבן וויטענבערג נלב"ע בירוש'

כב) הגביר הר' יהודא ליב ב"ר יוסף זלצמאן ממיטאווע

כב) הא' ראשע ב"ר יהודא ליב הכהן שפירא ממינדאוועץ
כד) ר' רפאל ב"ר יוסף הנו"מ קיילא לאנג
כה) ר' אברהם הנו"מ שארלה
כה) ר' זאב ב"ר דוב שמואל
כו) ר' אברהם ב"ר אהרן דוטש מדובלין

— אייר —

א) הגביר ר' קלונימום ב"ר צבי הירשמאן מסינסינאטי

א) הא' אסתר ב"ר ישעי' הנו"מ רבקה משירעדז
ט) הא' דבורה ב"ר ליב אשת הגבאי הר' יעקב ברלין ז"ל
יב) הר' יעקב חיים ב"ר אליעזר ליפמאן מאבערגאוועץ
יב) הא' געלע ב"ר שלמה הלוי אשת הנ"ל מאבערגאוועץ
טז) הא' שרה מרים בת הר' ארי' ליב מציטיי
יח) ר' שלמה זלמן ב"ר יוסף זיטענפעלד מעלמיירא
יט) ר' יהודא ליב ב"ר נח אליצקי מוויאטקע
כ) הר' חנה ב"ר יהודא מדובלין
כט) הר' צבי זאב ב"ר אברהם פישביין ממעזריטש נלב"ע בירושלם

— סיון —

ב) הר' יצחק אייזיק אלכסנדר הלוי מנויארק
ב) הא' רחל רייזא בת הרב ר' צבי הנו"מ לאה מאבארניק
ה) הא' חי' שרה ב"ר יהושע העשיל מהורדנא
ח) אסתר פריידא ב"ר בנימין
ו) הא' דרעזיל ב"ר איסר דוב בעריש

יא) הגביר הר' קלונימום זאב ב"ר יעקב יוסאצקי ממאסקווא

יא) הא' מעני ב"ר משה מיאניווע נלב"ע בירושלם
יג) ר' יהודא ב"ר אברהם וואקסנער מאלטבארין
טו) הגביר והנדיב הר' יהודא ליב ב"ר יצחק אייזינבערג
כב) הגביר הר"ר מרדכי משה ב"ר יצחק שלעזינגער מציטשי
כג) הא' חי' בת הר' ישעי' מסיראדז
כח) הגביר ר' יצחק ב"ר אברהם יודילעוויץ ממארינסק

— תמוז —

ד) הא' מינא ב"ר יעקב זאקס מקייפטאן
יז) ר' שלמה זלמן ב"ר דוד הלוי הורוויץ נלב"ע בירושלם
טו) הא' מרים רייכיל ב"ר שלמה ממעזטריטש
כא) הא' רבקה ב"ר אליעזר יתום נלב"ע בירושלם
כד) ר' צבי ב"ר יהודא יודעלעוויץ משיקאגא.
כה) ר' אפרים (המכונה יעפים פעטראוויץ) מסאראטאוו
כז) הר' יוסף ב"ר משה הכהן מגלאזגאוו

— אב —

א) הא' רבקה ב"ר אברהם מנחם
ד) הר' חיים קלונימוס ב"ר אברהם אבא פינעס
ד) הא' יאכנע ב"ר יוסף מהורדנא
ו) הא' חוה הנו"מ יטל מראצעסטער
ט) הר' יעקב צבי בהרה"ג אברהם יודא מאזעס מלונדון
יד) הגביר הר"ר שלמה יהודא ב"ר יעקב זאקס מדווינסק
טז) השר הצדיק ר' משה ב"ר אלי' יוסף מונטיפיורי

יח) הא' טייבע בת הרב ר' בריך בענדעט אייזינשטיין מנויארק

יה) ר' יעקב פעטראוויץ מסאראטאוו

כא) הרב ר' משה ב"ר יהודא ליב גאטהיינער מקאליש (תקצ"ה)

— אלול —

ג) הא שיינא מיכלא ב"ר ראובן הכהן גינזבורג מליבוי

ד) הר' מנחם מענדיל ב"ר יוסף סג"ל פיינזילבער מלונא

ז) הרב ר' צבי הירש ב"ר ישכר דוב לעווין מפינסק

י) הר' זלמן דוב בהרב ר משה הורוויץ

יב) הגביר הר' דוד ב"ר פנחס הלוי באחמודסקי מלובען

יג) הגביר ר' שמואל יהודא ב"ר אברהם דוטש מדובלין

יז) הגביר הר"ר פנחס אהרן ב"ר יעקב יוסף נומינסקי נלב"ע בירושלם

יט הגביר ר' זאב וואלף ב"ר אברהם פנאם מסיראדז

יט) הר' צבי ב"ר אברהם מהאמבורג

כג) הא' יענטא ב"ר מרדכי

כד) הגביר הר' משה ב"ר יהושע תארקע מלאדערשטאדט

כה הרב ר' אליעזר לייזער בהרב ר' משה הכהן ברענמאן מהורדנא

כו) הר' דוד ב"ר ישכר בער מיאניווע נלב"ע בירושלם

רשימת היאהרצייטין

של חברים נכבדים וחברות נכבדות עפ"י סעיף ט"ו.

— תשרי —

ח) מרת אסתר (זרחי) ב"ר פנחס הרבנית מטאוריג נלב"ע בירוש'
ח) ר' נחום ב"ר משה סאלאוואי מפט"ב
ט) הרב ר' אברהם משה מרדכי בהרה"ג ר' אשר הכהן מריגא
יא) ר' זכרי' ב"ר יצחק מפריוואלני
יד) הר' בנימין ב"ר פסח סאסטערקאווסקי מפט"ב
יז) ר' מרדכי ב"ר יעקב משה צאגלין מיעלענסק
יח) הר' אליעזר ב"ר אברהם מטאטרסק
כא) הא' דינה ב"ר דוד טאמפאווסקי
כב) ר' צבי מאיר ב"ר יחזקאל אייזיל דילבערג מפט"ב
כו) הא' ברוינדל בה"ר יהודא מאלטבארין
כז) ר' צבי ב"ר ישראל הלוי אבראמאוויץ מבאגאטאל
כט) הרב ר' יצחק ב"ר יהושע זעליג יפה מפע"ק

— חשון —

ב) הרבנית מ' רבקה (ברלין) ב"ר משה
ו) ר' פסח ב"ר נפתלי קיטאיעוויץ מציטיו
ח) הא' חי' שרה ב"ר ישראל בלום משיקאגא
טו) הגביר ר' שמואל שלום ב"ר אליעזר ריבלין מקיוב
טז) (הקדוש) ר' שלמה ב"ר יצחק אייזיק פרידקין מטשעסטער
טז) ר' שמואל הנו"מ פייעלה
יט) ר' דוב יוסף ב"ר בצלאל
כא) ר' בנימין בינש ב"ר גדלי' נלב"ע בירושלם
כד) הר' אברהם יעקב בהרב הגאון ר' משה נחמי' כהניו נלב"ע בירוש'
כד) ר' משה ב"ר שמשון צבי מסמילא
כד) הא' האנה הנו"מ ריסלא שטרויס מרעדעלזע
כז) הר' אברהם אליעזר פרידמאן מריגא
כח) ר' רפאל הנו"מ מערלע ווייבערג משענקלענספעלד

—כסלו—

ב) הא' חי' אסתר ב"ר בנימין קאציענעלענזאהן מפט"ב
ג) הר' אשר ליב (נויסבוים) ב"ר אשר מנחם מביאליסטאק נלב"ע בירו'
ד) ר' משה שמואל ב"ר דוד קאפלאן נלב"ע בירושלם

ד) חבי (תקדוש) יעקב בהר"ר ישראל שלמה זלמן פאמום מציטיי
ו) הר' שלום ב"ר שלמה זאלקינד פאטשינסקי מאטשינסק
ו) הא' שרה ב"ר משה מאמסק
ח) הר' חיים ב"ר יעקב לודגין מציטיי
י) הר' אברהם אורי ב"ר צבי יאקאב מליבוי
יא) הבתולה שרה רבקה בהר' אידיל שמואל מאיר מפט"ב
יד) הרב ר" שמחה בהרב הגאון ר' יצחק דוב הלוי
יד) הר' ישכר דוב ב"ר שאול הלוי מסמארגאן
טז) ר' אליקום ב"ר מאיר הנו"מ גודיל שיף מאלבערטהולבא
כ) ר' יוסף ב"ר צבי נימפלזאהן מטאמבאוו
כ) הא' רייזיל צירל ב"ר שלום בערלאוו מריגא
כ) הא' רחל קונה ב"ר יוסף מלעב-דיוו נלב"ע בירושלם
כא) הר' יוסף ב"ר ברוך מיכאל
כב) הא' ביילא הנו"מ פייל.
כד) הר' חיים בהר' יעקב ברלין מפעה"ק
כה) הר' חיים חייקיל ב"ר ארי' נאוויימייסקא מבארגוזין
כה) ר' חיים ב"ר מאיר מווילנא נלב"ע בירושלם

כט) הא' רבקה ב"ר זלמן רובינשטיין מטעמירכאן-שורא
ל) הא' חאשא ב"ר יעקב מטאמבאוו

—טבת—

ב) ר' מאיר הנו"מ רבקה מאיידינג-פעלד
ג) הר' שמחה ב"ר מאיר דעמבאט מפעה"ק
ד) ר' רפאל ב"ר יעקב דרייפוס
ה) הא' מרים שרה ב"ר אברהם יוסף באבעם מביאליסטאק
ז) ר' אברהם אבא ב"ר מנחם מאניש מענדעלעוויץ מפט"ב
ח) ר' יוסף ישראל ב"ר פנחס מאלטבערין
י) הא' פרומעט הנו"מ איידלא
יא) ר' נתן ליב ב"ר יעקב הכהן לערנער מוויאטקע
טו) הר' אהרן ב"ר שמחה גאלדבערג מביאליסטאק
טז) הר' משה ב"ר ישראל צבי מאגאזאניק מבארדיטשוב
יז) חא' ביילא ב"ר משה דוד הכהן
כ) הר' חיים פינחס זעליג ב"ר שמעון בערינשטיין
כא) הא' טילא ב"ר ליפא מהורדנא נלב"ע בירושלם
כב) הר"ר חיים בהר' משה סטרלצר
כו) הר' משה מתתי' ב"ר שמואל

אליעזר שו"ב מבריינסק
כט) הא' רחל ב"ר דניאל מסמארגאן

—שבט—

א) הר"ר אלי' ב"ר יהודא מווארשא
א) הא' חייענא טויבא ב"ר שמעון הכהן מעמפֿיז
א) הא' יערלע בר"י אייזיק מפעה"ק
ד) ר' לפידות חלאוונא ב"ר צבי מסוויסלאין
ד) ר' צבי הירש בן ציון ב"ר ישראל בנימין מיורבארג
ד) הא' טויבא לאה בהר' ארי' ליב גראבאוו מציטוי
ה) הר' הצדיק ר' שמואל בה"ר אלי' שטרויס מקארלסרוהע
ט) ר' מנחם הנו"מ יענטא
י) הא' שאשא ב"ר יוסף וויניעוויטש מקאבאנסק
י) הא' איטע פרומא ב"ר אברהם קאפירמאן מוועכניאודינסק
יג) ר' יעקב ב"ר מרדכי סיראצקי מניזבארקי
יד) ר' ניסן ב"ר מרדכי הכהן מבאלטימארע
יז) הר' יצחק ב"ר יוסף לעשטש מפאלטאווע
כב) הרב ר' חיים שלום שכנא ב"ר בצלאל גוטמאן נלב"ע בירושלם
כד) ר' אליעזר ב"ר נתן הנו"מ מרים (המכונה לואים שולהויפֿער) מאשא זינגבורג
כו) ר' יוסף ב"ר הלל הכהן
כז) הרב ר' מאיר ב"ר יעקב מייזיל נלב"ע בירושלם

—אדר ראשון—

ו) הרב הגאון ר' צבי הירש לעמפֿערט בה"ר שלמה אבדק"ק סטאלעוויץ נלב"ע בירושלם
יג) ר' שמשון ב"ר יעקב הנו"מ פעשע מזעלווע
טו) הא' מרים מראקמאנט
כז) הא' מינא ב"ר אברהם מקראנקילסדאם
כז) הא' רייזיל ב"ר מענדיל מסא"פ
כט) הא' דבורה ב"ר יואל מאָריכאָוו

—אדר שני—

ב) ר' אלי' ארי' ליב ב"ר יצחק גארב מבאסטאן
ג) הא' צירל בהר' אברהם אבא פינקלשטיין מביאליסטאק
טו) ר' יהודא איידיל ב"ר שמעון לעדער מחארסאן
יח) הא' פרומא ב"ר יהודא ליב ממאסקווא
יט) הר' נפתלי בהרב הגאון ר' נתן הלוי באמבערגער

כ) הר' מרדכי ב"ר לוי ליבערמאן
כ) הא' נעכע ב"ר בנימין אנישיסקע משיכאגא
כא) הב' טרייטיל בר"ד טאמפאווסקי
כנ) הר' מאיר ב"ר ראובן מסטאוויסק
כז) ר" צבי ב"ר דובער הלוי

— ניסן —

ג) ר' צבי ארי' ב"ר שמואל יעקב
ז) ר" ברוך ב"ר (יוזבל) יוסף ממעטץ
ט) הר' אביגדור ב"ר יוסף ראזינבערג מקאנסי סיטי
ט) הא' רחל ב"ר שלמה מריבנא
י) הא' שרה נעכא ב"ר אברהם ליוואי מטייטעסוויל
יב) הרב ר' שלמה זלמן ב"ר זאב פינקלשטיין מביאליסטאק
יג) הא' באשע גאלדע ב"ר יצחק מציטיי
יד) ר' נתנאל הנו"מ מערלע
יד) הרבנית ראשא ב"ר יוסף יוזל
יז) ר' סיני שמואל ב"ר חיים בערינשטיין
יז) ר' דובער ב"ר ישראל הלוי ממאסקיוא
כו) הר' יעקב ב"ר יצחק פאבער-זאנסקי מציטיי
כט) הא' טויבא ב"ר יונה סלאנימ-סקי מביאליסטאק נלב"ע בירוש'

— איר —

א) הר' אלחנן הנו"מ רנבא מרים מפרידריכסשטאדט
ב) ר' יודא יצחק ב"ר דוד טאמ-פאווסקי מבירמינגהאם
נ) הא' רעלא ב"ר דוד משטראסבורג
ז) הילד חלאוונא ראובן ב"ר משה דוד לעווין מראקמאנט
ט) ר' חיים מאיר ב"ר צבי הירשבערג מנויארק
יד) הא' רבקה ב"ר דוד מאמסק
טו) הר' שלמה ב"ר יהושע ציטלין
יז) הגביר ר' יהודא ב"ד ארי' ליב הורוויץ ממינסק
יט) הרה"ג ר' אברהם אבלי בהר' משה מביאליסטאק
כ) הא' חנה רעכיל בה"ר דוד נלב"ע בירושלם
כנ) ר' זאנוויל ב"ר יעקב הויל-בערין מיאהרינגען
כנ) הא' פריידא הנו"מ העגלא מאיי-דינגספעלד
כו) ר' יהודא ליב ב"ר ישי ממארקירך
כט) ר' זלמן ב"ר ישראל נלב"ע בירושלם
כט) הר' שמואל יוסף המבורגער ב"ר יחזקאל הנו"מ קיילא מסטענשאווא

— סיון —

ב) הר' לוי ב"ר דובער קאמינקער מבארגוזין

ג) ר' אלי' משה ב"ר יצחק מטיזליט
ז) ר' שמעון ב"ר יחזקאל
ו) ר' שמואל נפתלי ב"ר בנימין מאטלאנטא
ו) ר' יוסף ב"ר יחיאל יוסף סג"ל בערגמאן מבאלטימארע
יא) הא' פעריל הנו"מ מלכה גאלד-בערג מברעזין
יב) ר' יעקב יוסף ב"ר צבי גארדאן מעמפיז
טו) ר' שלום ב"ר שמואל גיטלזאן מציטיי
טו) ר' ליב ב"ר צבי גאלדשמיד מבאלטימארע
טו) הרה"ג ר' מרדכי הלוי ב"ר שלמה אב"ד קאנדעווע
כב) הרב ר' אברהם דוד ב"ר שמואל לעהרמאן מלונדון
כח) ר' אברהם ב"ר ישראל טובי' הכהן מאיניאנדאללע
כו) הא' חאשא ברייגע ב"ר יונה לעווינזאהן משיקאגא

—תמוז—

א) הא" לאה ב"ר ישראל מפרוזין נלב"ע בירושלם
א) ר' שרגא פייוויש ב"ר הלל הכהן מדעטרויט
א) ר' גרשון ב"ר יעקב פאשקאוו מפריוואלנא
יד) הר' יצחק ב"ר סעדי'
טו) ר" משה יהודא הנו"מ הידדלא
טז) הר' יוסף חיים אלי' בהרב הגאון ר' משה נחמי' כהניו
יה) ר' אהרן ב"ר יצחק מבריסטאל
כ) הר' אלי' ב"ר זאב רייגעס
כז) הר' זאב ב"ר ארי' מוויסאקע נלב"ע בירושלם
כז) הר' משה נתן נטע ב"ר יצחק הכהן מלוטצין

— אב —

ב) הא' חי' רחל ב"ר מנחם נחום ליבערמאן
ט) ר' מרדכי ב"ר דוד מריצמאנדראיד
יד) ר' דובער ב"ר יוסף כושמאן מנויארק
טז) הר' יהודא במו"ה אשר (המכונה לעמלא) מדירקחיים
יה) ר' יהודא ליב ב"ר שמואל
כ) ר' שמשון משה ב"ר דוד טאמ-פאווסקי
כד) הר' יצחק ב"ר יהושע מנעריט-צינסק
כד) ר' יצחק הנו"מ שרת
ל) הר' דובער ב"ר חיים צבי הכהן מאמסק

—אלול—

א) הא' מיכלא הנו"מ שרלה

ד) ר' יצחק משה ב"ר יחיאל מיכל
ט) הר' יהודא בהרב שמחה הלוי
ט) הא' רבקה רות בת הרב הגאון ר' שמשון הורוויץ האב"ד לייפציג
יא) הא' יראת הנו"מ ברוינלא
טו) הבחור מתתי' יהודא ב"ר אהרן הלוי משעלאנקע
יז) ר' אהרן ב"ר ברוך מניאפאלים
יז) הא' ברוינדיל ב"ר משה פראנ-בערג מדוייזעל
יט) הר' דוד ב"ר יעקב קאבאק מחארקוב
יט) הבחור אברהם ליב ב"ר יצחק יעקב הילליער מציטיוי
יט) הא' מרים רחל ב"ר יהודא מטאמסק
כד) הגבאי ר' אברהם ב"ר אלחנן סערוויאנסקי מסטלואים
כז) הר' יעקב ב"ר ישראל גוזמאן מציטיוי
כז) הא' שרה ב"ר ארי' ליב מווערסט-הרטילפול

הא' דבורה האשע ב"ר צבי ריינהערץ מווארשא
והא' הינדא ב"ר יצחק זאלאך קורבין מסלנים, לא נודע עדיין יום פטירתם

חברים וחברות עפ"י סעיף י"ד

—תשרי—

ז) ר' פנחס ב"ר מנחם הנו"מ יודעס מקיטצינגען
ז) הר' יעקב ב"ר אברהם הלוי יודילעוויץ מבאגאטאל
ח) הא' ברכה מינא ב"ר יוסף יונה
יד) הא' בתי' ב"ר בן ציון מרינא
כא) הא' בלימלא הנו"מ רעכלא ממיטעלבראנן
כג) ר' משה שמעון ב"ר פנחס הכהן משיקאגא
כד) הא' חי' שרה ב"ר מרדכי פערילמן-מאן מאמסק

— חשון —

ו) הא' הינדא ב"ר ישראל הכהן מלאנדעסבערג
י) הא' הנה רות דבורה ב"ר דוד מפריוואלני
יא) הר' אברהם ב"ר שלום שערגאוו מציטיוי
יז) הא' חי' פייגא ב"ר מאיר צערנעס משקוד
כג) הא' שפרינצא ב"ר הלל מסטרי-טענסק
כי) הא' יענטא ב"ר משה קראמער מקייפטאן

—כסלו—

ז) ר' שמואל ב"ר רפאל ראובן הירשענרייך מקימבערלי
ז) הא' רחל גנעשא ב"ר שניאור זלמן מווילנא

ט) הא' ראשע ב"ר יצחק ממאני-
שעסטער
טו) ר' עקיבא ב"ר משה יהושע
מסאנ"פ
יז) הגבאי ר' שלמה ב"ר יעקב
סרעבפעני
יט) הר' יהודא ליב ב"ר דוד מבופלא
כב) ר' משה מרדכי ב"ר אברהם
יעקב מקאבאנסק
כד) ר' חיים ב"ר גדלי' הנו"מ
קלערכא מהנובר
כד) ר' זאב וואלף ב"ר שלמה
גאלדשטיין נלב"ע בירושלם
ל) האשה שרה רבקה ב"ר אבא
פרץ מישקאנא

—טבת—

ד) הא' דינה ב"ר אברהם מפריוואלנא
ז) ר' שלמה ב"ר זעליג בערינהארט
ט) הא' אסתר לאה ב"ר אהרן
פאטישינסקי מאצינסק
ט) הא' בלומכא ב"ר יוסף הכהן
הנו"מ יוטא מהנובר
י) הא' הענא ב"ר דוב הכהן ממיטאווא
יד) ר' שמואל ב"ר דוד רעדל מלייפציג
כה) הא' צירל ב"ר נחום הלוי מקייפטן

—שבט—

יד) הר' משולם הנו"מ רבקה ממינסבען
יד) הא' חי' ב"ר אליעזר מציטיו
טז) הא' צפורה הנו"מ ריבל מווארשא
יז) הא' טויבא ב"ר נחום העלליער
מווילקאוויסק
יט) הא' חי' פייגא ב"ר אברהם
כא) הא' גיטל ב"ר יוסף בצלאל
ראם מווילנא
כג) הא' צפורה ב"ר עזריאל זעליג
כד) הא' רחל ב"ר אהרן מלונדון
כט) ר' יהודא ליב חיים רפאל האניק-
מאן מטיסיל
ל) הא' גיטל שימא ב"ר יהודא ליב

—אדר ראשון—

ז) ר' העניך ב"ר שלמה יעקב
יב) הר' יוסף ב"ר אברהם זאבאבריין
מפריוואלני
כ) ר' שמואל ב"ר זעליג ארי'
מסטרעטינסק

—אדר"ש—

ג) הא' עטיל ב"ר בצלאל
ג) הא' רחל לאה בת הרב ר' איסר
פייטיל ראבינאוויץ ממיר
ח) הר' שלום אלי' ב"ר אברהם
מסמאלענסק
יא) ר' יונה ב"ר דניאל זוויזדילין
מפריוואלנא
יג) ר' ישראל צבי ב"ר שמואל
מבארדיטשוב
טז) הא' שרה רבקה ב"ר ישעי'

יז) הגבאי ר' יונה ב"ר שמואל בעלמאן מבירמינגהאם

יח) הא' דבורה ב"ר יעקב הקדוש משיקאגא

כב) הר' שמואל ב"ר צבי הכהן אלבערטינא מקעמפען

כג) הגבאי ר' עקיבא ב"ר קלמן זילבערשטיין

כו) ר' דוד שלמה ב"ר ישראל מקארדיף

כז) ר' ישכר הנו"מ פערלא פרוינקיל מזמינכען

כט) הא' מינע סלאווע בת הגבאי הר' מרדכי משה שלעזינגער מציטטי

— ניסן —

ב) הא' גיטל יהודית ב"ר משה הלוי מטאטאראוו

ו) הא' געלא ב"ר מנחם מענדיל מנערצינסק

ז) הא' חנה ב"ר יוסף כתריאלס מנערצינסק

ט) הא' רבקה ב"ד משה מרוק מבארגוזין

כב) הא' חי' ב"ר אשר אנשיל הלוי מקאבאנסק

כד) הא' יענדיל ב"ר מאיר היילבע-רין מאירינגען

כה) הר' משולם זלמן ב"ר ישראל בונעט

כט) הא' שרה רבקה ב"ר יהודא הכהן נלב"ע בירושלם

— אייר —

ז) הא' צפורה ב"ר בנימין מקימבערל

יג) ר' יוסף הנו"מ מערלא

כד) הא' חנה חוה ב"ר זאב

— סיון —

ד) הא' אסתר (שמעלקין) ב"ר יהודא אידיל ממאסקווא

ה) ר' אליעזר ב"ר ארי' הכהן געלער

כ) הא' הענדלא הנו"מ רויזכא

כד) הא' פייגא גיטל ב"ר מאיר

כה) הא' מלכה רחל בת הר' יצחק סאמעט מבאגאטאל

— תמוז —

י) הא' רבקה ב"ר יהושע משילעל

יז) ר' יעקב ב"ר שלמה דודקאוויץ מפריואלני

כ) ר' נחום ב"ר אליעזר יאלקי מאמסק

כו) הבחור יהודא ליב ב"ר זאב באר-ניצקי מבאגטאל

— אב —

ד) הרבנית הינדא ב"ר יצחק (אשת הגאון ר' מרדכי גימפל זצ"ל)

ה) הילד נתן קארפל ב"ר יעקב מקעמנט

ח) הא' פישא ב"ר פנחס מטאגראג
יג) ר' אברהם אהרן ב"ר יצחק הלוי נ'ארים מקייפטאן
יד) ר' אלי ב"ר מנחם מענדיל אליכאוו מלוגאנסק
טז) ר' יעקב ב"ר יצחק יאקאבע מהאמבורג
יז) ר' משה ב"ר אברהם הלוי יודע-לעוויץ מבאגאטל
כ) הר' יוסף ב"ר אברהם קנאבט מציטיו
כא) הא' בלומא האשא בהר' שמואל קרייגאוויץ
כט) ר' יוסף ב"ר אייזיק הנו"מ חאשץ מקעניגטע
כט) הא' רבקה חנה ב"ר משה

—אלול—

ב) נישה ב"ר אברהם מיודוואוונץ
ב) ר' יחושע ליב ב"ר שרגא מנוי-ארלינס
ח) הא' דינה בר"נ מסבואלנסק
י) הר' יעקב ב"ר מאיר הויפערט מקענט
טז) ר"נ נחמן יהודא ב"ר מרדכי פעלדזאהן ממיטווע
כא) הרב ר' ראובן בונים ב"ר מרדכי הובינשטיין מציטיו
כה) הא' פעסלא הנו"מ מערלא ממינסקען

חברים וחברות מסעיף י"ג

—תשרי—

ה) הא' גליקא ב"ר לויק מטאמסק
ז) ר' מאיר ב"ר אליעזר זינגער מגריטשעוו
ט) הא' הענא ב"ר צבי הירש מווינדוי
יא) הא' שרה ב"ד צבי ממידעלבורג
כט) הא' פייגא יוטא ב"ר יהודא

—חשון—

ו) הר' מרדכי ב"ר אברהם מציטיו
ה) הא' רויזא ב"ר דוב מקאבאנסק
ט) ר' שמואל ב"ר משה ניסן מבוטאמאנאטאנא
טז) הא' בראנדיל ב"ר יצחק משיקאגא

—כסלו—

יב) הא' ציפא ב"ר בן ציון מנוויסיגונד
יד) הא' יענטא דאבריש ב"ר אריה ליב מקאלומבוס
יד) הא' ביילא ב"ר נפתלי מאפריקא
טז) הר' יצחק ב"ר מאיר הכהן מריגא
יז) ר' דוד אברהם ב"ר מנחם מאניש
יז) ר' משה ב"ר דוד קאפלאן מבאלטימארע
כא) הא' תבה ב"ר גרשון דאנאוו מקאזן
כט) הא' שאשה ב"ר מנחם גלאטקאוו מארינבורג

—טבת—

א) הא' ברכה דינה ב"ר דוד מבאקו
א) הא' שרה ב"ר אשר (אשת הגבאי הר"ר יצחק יעקב רעזיצער)
ג) ר' יצחק ב"ר משה שמואלאוויץ מסטראטענסק
ה) ר' ישראל ב"ר יעקב מאמסק
ו) ר' יצחק דוב ב"ר יחיאל פישער מקימבערליי
יא) ר' ישראל ב"ר פסח מגרובין
יג) ר' שלום ב"ר אביגדור פליין מאפריקא
כה) הב' משה וואלף ב"ר יחזקאל
כט) הא' נעכא ב"ר פסח דושאצקע מחאבעראווסק

—שבט—

ו) ר' מנחם מענדיל ב"ר יהודא ליב מקא שאבטעל
יא) ר' גבריאל ב"ר זאב משולעל
יה) ר' אהרן ב"ר יוסף מאיר הכהן מידארלינגטאן
יח) ר' יוסף ב"ר אברהם דאנציקיך מפריוואלנא
כה) הא' בוילא ב"ד חיים משילעל
כה) הא' שרהל ב"ר אלחנן הנו"מ רייזא מבודאפעסט

—אדר ראשון—

ג) הא' גיטל ב"ר יעקב מאירקוטסק
יט) הא' רויזא רבקה ב"ר יצחק אייזיק משילעל
יט) הא' רייזיל ב"ר ארי' ליב

— אדר שני —

ב) הא' שרה בוילא ב"ר אנשיל משיקאגא
י) ר' נתן ב"ר בנימין זאב טריינין מפט"ב
יה) הא' חי' חוה ב"ר יקותיאל מטאמסק
יח) הא' רחל ב"ר דוב הכהן מציטוי
יט) יעקב שרגא ב"ר יצחק אייזיק
כג) ר' אלי' הנו"מ צפורה
כד) ר' גבריאל ב"ר ליב
כה) ר' אליעזר ב"ר צבי ווינבערג
כז) ר' יצחק צבי הנו"מ קיילא
כט) הרבנית אסתר ב"ר אברהם יעקב מטשערנאביל

— ניסן —

א) הא' בוילא ב"ר משה מלאבינסק
ו) הבחור שמחה ב"ר נתן נטע הלוי סאמקין מטאמסק
ז) הר' שמואל ב"ר בן ציון מאלאוו ממאסקווא
יא) הא' הענא רבקה ב"ר דוב מטאמסק
טו) הא' ליבא גיטל פריים
יט) הא' ברוינא פייגא ב"ר אשר הכהן מאילסיטי

כד) ר' אברהם ב"ר שרגא פיוויש
כו) הא' גאלדא ב"ר צבי משילעל

— אייך —

יא) הא' ציפא ב"ר משה משילעל
יא) הא' פייגא ב"ר משה
יד) הא' פערע רייזיל ב"ר אפרים ניסן דולהוט
יט) ר' בנימין ב"ר חיים דימשיטץ מוויטעבסק
כ) הא' חי' ב"ר מאניש מיאנאוויץ
כא) הר' גרשון יונתן ב"ר משה צבי מטורעץ
כד) ר' זאב ב"ר יהודא מקרסניארסק
כו) ר' יצחק ב"ר צבי מקראק
כז) ר' יחזקאל גאלדבערג מפערעם
כח) ר' נחמן סלאוויציג מציטיי

— סיון —

יב) הא' יענטא ב"ר אברהם הלוי מנעשוויל
יט) הא' גנעשא ב"ר יהודא ליב

— תמוז —

ב) הר' חיים ב"ר אברהם משה מאהרווייליער
ג) ר' אברהם יהודא ב"ר אליעזר קרייאל מקרוקאוו
ה) הא' טויבא ב"ר שלמה זלמן מגרובין
ז) הר' חיים ב"ר יחזקאל שור מיא-
ריסלאוו
ה) הא' חי' פערל ב"ר יחיאל מס"ט-
לואיס
ו) הא' טויבא רחל ב"ר אליעזר מפהילאדעלפיא
יד) ר' יהושע ב"ר עקיבא מנויארק
כב) הא' פעסיא ב"ר דוב טאפאז מסטערטענסק

— אב —

ד) ר' יוסף ב"ר נתנאל בערגער מצאסדראסין
ה) ר' ליב ב"ר גבריאל
ט) הא' דינה מלכה ב"ר יעקב מקייפטאן
טי) הא' פריידא ב"ר בנימין משילעל
יז) ר' יעקב ב"ר אפרים מפיאטיגארסק
כז) הא' שיינא איטא ב"ר וואלף
כט) ר' דוד ב"ר הלל מרגליות מסטרייטענסק

— אלול —

ג) ר' אבא ב"ר יוסף מטאמפק
ד) ר' דובער ב"ר אברהם גרשון מאריומפאלסקי מטאטארסק
יב) הא' חוה פייגא ב"ר מאיר מבאגאטאל
כה) הא' מינא ב"ר גבריאל
כו) הא' חוה לאה ב"ר יהודא ליב מנויארק

כה) הר' צבי ב"ר גרשון כהן ווייס-
בערג מסיקרעניטין

חברים וחברות מסעיף י"ב
— השרי —

ב) הר' יוסף ב"ר שבתי מקראסניארסק
ג) הא' שיינא ב"ר צדוק
ג) הב' שלום מאיר ב"ר אליעזר הנו"מ
פייגא פרוידא שטיינברג מטולידא
ג) הא' מאשע ב"ר יודיל עפשטיין
מטולידא
ה) הב' פנחס ב"ר צבי מקייפטאן
י) ר' צבי יהודא ב"ר אלי' חיים הכהן
יא) ר' עוזר ב"ר יהודא מבאלטימארע
יג) הא' חי' מאריאשא יוכבד ב"ר
אהרן ממאנשספטער
יג) הא' הדס לאה ב"ר עזר אלי'
(אשת הגבאי מוהרא"ל מיכניוצקי)
יד) הר' אברהם בנימין ב"ר יצחק
גאדל פייסחאוויץ מנאוואמארגאלאן
טו) ר' אליעזר ב"ר יעקב משיקאגא
טו) ר' שמעון ב"ר אהרן מיעלאנסק
כא) הא' פרומעט ב"ר משה הלוי
מבוינגאר
כב) ר' משה אברהם ב"ר חיים מלונדון
כב) הא' חוה רבקה ב"ר דוד מבאל-
טימארע
כב) הר' יצחק ב"ר אברהם מנויארק
כה) הא' עלקא ב"ר משה מיכל מדורהם
בח) ר' זרח ב"ר זאב סטראגאץ מבאסטן
כט) הא' שרה ב"ר יהודא מוועקשנא

— חשון —

א) ר' שבתי ב"ר ישראל משיקאגא
ב) הא' חי' זעלדא ב"ר משה
לעווינזאהן מפיהלאדעלפיע
ג) הר' ישראל ב"ר שלמה זלמן
משיקאגא
ג) הא' העניע ב"ר דוב
ה) הר' משה ב"ר שלום משיקאגא
ו) ר' גרשון ב"ר תנחום משיקאגא
ו) הא' עלקא ב"ר שלמה מס"ט לואים
ח) הא' מאטלא ב"ר יואל פלאסטער
מלאקהייוועז
ט) הר' יהושע פייוויל ב"ר אליעזר
הכהן מפריינקלין
יא) הא' פייגא צירלא ב"ר יהודא יעקב
יב) ר' מאיר אברהם ב"ר יצחק הלוי
מפהילאדעלפיע
טו) הר' אברהם דוד ב"ר משה אליעזר
טז) הא' מרים ב"ר ברוך
יח) ר' אברהם ב"ר יצחק גאלדשטיין
מאקלאמא
כה) הא' גיטל ב"ר שלום משיקאגא

— כסלו —

ב) ר' רפאל ב"ר אברהם מפלאטסבורג
ב) הא' איטא ביילא ב"ר מרדכי הערש
מקליוולאנד
ה) הר' ארי' ליב ב"ר ישראל
משיקאגא

ה) הר' שמואל יצחק ב"ר ניסן אייזיק מגלאזקאוו
ח) הא' שיינא דבורה ב"ר יעקב סופריאר
י) הא' טויבא ב"ר דוד משיקאגא
יא) הבתולה שיינא אסתר ב"ר שמשון מאיר
יג) ר' מאיר ב"ר צבי מקנישין
יב) הא' דאנא ב"ר דובער מדעזנוער
יד) הר"ר דוב ב"ר יודא יודילסאן מפארטלאנד
יד) ר' יקותיאל כ"ץ מאנהיימער
יח) הא' אסתר ב"ר צבי מנאטיקאן
יט) מנחם מאניש ב"ר חיים הלוי מיאהנעסבורג
כ) הא' שרה פרוידא ב"ר יצחק דוד מפריוואלנא
כה) ר' יוסף ב"ר משה שארעשעווסקי מממאריופאל
כה) הב' אהרן ב"ר יוסף מבאנשעסטער
כז) הא' חי' ב"ר ברוך מווסטער
כט) הא' צפורה ב"ר דובער מל ידיסמיט

—טבת—

ב) הא' פעשא מלכה ב"ר יהודא ליב
י) ר' יוסף ב"ר צבי מפילזען
יד) הרב שמואל ב"ר דוד זיסינוויין מסאנ"ס
טו) הא' שבע ב"ר ברוך מאייזליטאן
יז) ר' מרדכי ליב לעווינזאהן מרטשעסטער
יח) הא' ציפא ב"ר ארי' מליווערפול
יד) הא' מערקא בת הרב ר' משה יהושע מאמדור
יה) הא' רחל לאה ב"ר אלימלך לעווין משיקאגא
יט) הא' הינדא ב"ר צבי
כד) ר' חיים ב"ר מרדכי מקויפטאן
כה) הר' יודא יעקב ב"ר ישראל מטרענטאן
כו) הבחור פסח ב"ר שמואל הכהן מסאקראמענטא

—שבט—

א) הא' געלא רחל ב"ר ירמי' מנוי-בעדפארד
ה) הא' מלכה ב"ר מנחם מענדיל איטצן משוראקע
י) ר' יוסף ב"ר משה מנוארלינס
י) הר' הגביר יחיאל דוב ב"ר ישראל וואלקאוויסקי מביאליסטאק
יא) הא' לאה ב"ר מרדכי הכהן מזונדערלאנד
יב) ר' דוד ב"ר יואל מטרענטאן
יג) ר' ידידי' ב"ר יואל וואלאנד מבאסטאן
יד) הרב הגאון ר' אליעזר ב"ר שמואל לאנדא
טו) הבחור קלמן ב"ר יהודא ליב מראבערסטאן
יא) הא' חי' רובין ב"ר מרדכי

כא) הבתולה העגא פייגא ב"ר יואל הלוי מסאנ"פ
כא) הא' עלקא ב"ר יוסף מקנישין
כא) הא' האסי' בה"ר אפרים צבי קירשט"ין
כא) הא' טויבא בוילא ווילענציק מויני'טאן
כה) הא' רחל ב"ר יהודא ליב מאזיראוו מגאריסטאן

—אדר ראשון—

ד) הר' יהודא ב"ר יוסף לעפאלד האמבורגער
ו) הא' באשע רבקה ב"ר ארי' מקיי'סטאן
ו) הא' פרומא ב"ר יהודא מווייגבער
יג) ר' אברהם ב"ר חיים מפילזען
טז) הא' רחל ב"ר זיסיל לוקסינבערג מאלטאנא
יט) הא' שרה פייגא ב"ר יהושע מפאבטאן
יט) הא' רייזיל"ב"ר ארי' ליב מגראזד
כא) הא' עלקא צירל ב"ר יהושע מאמסק
כא) שרה לאה ב"ר ברוך אליעזר אבראמסאן
כב) הר' חיים ב"ר אה"ן בערלי נסק מלונדון

—אדר שני—

ז) ר' שמעון אליעזר ב"ר חיים מקאנסיסיטי
ח) הר' יוסף ב"ר קלונימום גוגענ-היים מספר"מ
יט) הא' ליבע ב"ר הוד זעליג מפיהלאדעלפיע
יא) הא' פייגא ב"ר יעקב אייזיק שהיינער מטויטעסוויל
יב) ר' יחיאל ב"ר יעקב אייזינבערג מווייקא
יג) ר' דובער ב"ר משה מלוידיסמיט
יד) הא' חיי' מרים ברוינא ב"ר יוסף א'זראעליט ממעקספארט
כ) הא' איטע ב"ר ניסן מאקלאמא
כא) הר' אהרן ב"ר הוד משיקאנא
כד) הא' גיטל ב"ר אשר בכרך מזעליגענשטאדט
כה) הא' הדס ב"ר יוסף גודמאן מאינדאנאפאליס
כו) ר' יואל יהודא ב"ר אליעזר הכהן זאקס מס"ט לואיס
כט) ר' יוסף זאב ב"ר חיים מקליוולאנד

— ניסן —

ב) הב' ישראל אהרן ב"ר צבי מסאנ"פ
טז) ר' יעקב נתן נטע ב"ר דובער מקירסאנאוו
יז) הא' חנה ב"ר ברוך (אשת הגבאי מוהר"א בהרי"ל קרוין מאלטאנא
כ) בת שבע ב"ר האלאוונע מפילידעלפי'
כו) ר' חיים ב"ר בצלאל מברוקלין
ב) הא' סימקא רחל ב"ר ישראל מסידעראפ'יץ
כה) הר' שלמה זלמן ב"ר ישראל

משיקאגא

כח) הא' גיטל ב"ר שמשון מטרענטאן

כט) ר' שרגא פייוויל ב"ר פנחס דוב מס"ט פאל

כט) הבחור זאב וואלף ב"ר יקותיאל מקליוולאנד

—איר—

א) הבחולה ליבא ב"ר אפרים ניסן קאנטיראוויץ

ב) הא' פייגא ב"ר יהודא ליב

ה) הא' פרוידא ב"רי בער מסויסיטי

ו) הא' רחל לאה ב"ר זלמן מינסקע מטאמסק

ז) הא' הענא ב"ר אברהם הכהן מטולידא

ט) ר' חיים אלכסנדר סענדער ב"ר משה הלוי הנו"מ אסתר מצאריצין

י) הא' רחל לאה הנו"מ חי' ליפשא ממאברויסק

יב) הא' גרונע ב"ר יואל שמואל מגרובין

טז) ר' צבי ב"ר שרגא פייוויש מבופאלא

יט) ר' צבי ב"ר זיסקינד רופשטיין מטעמירהאנשוירא

יט) ר' יוסף ב"ר צבי מזאבלודעווע

כב) הא' מלכה ב"ר יוסף הנו"מ דבורה מנויארק

כד) הא' ביילא ב"ר יהודא הכהן מגינעסין

כו) הא' מערא ב"ר יעקב הכהן מפעטערסאן

כז) הא' אסתר רחל ב"ר אליעזר וואלף מטאטארסק

כח) הר' שמשון מאיר ב"ר דוד לעווין מוואלאזין

— סיון —

א) אליעזר בן החבר ר' פנחס מברעסלא

א) הא' חנה ב"ר יצחק מטעמיר־האנישורא

ג) ר' ישראל ליב ב"ר שמעון מנארפאלד

ג) ר' חיים פסח ב"ר אהרן קורין מפט'ב

ה) הא' חי' מרים ב"ר ארי' ליב הלוי מקאנסיסיטי

ו) ישעי' סענדר ב"ר יואל שמואל מגרובין

ז) הא' פרומא ליבא ב"ר אברהם מיעקאטרינעסלאוו

ה) ר' שמואל ב"ר שאול מביקינספעלד

י) ר' שמואל ב"ר גרשון הכהן מצעלסי

יג) הא' שרה ב"ר יצחק מריטשמונד

יז) ר' דוד מיכל ב"ר יעקב פיריער מטולידא

יח) הא' שיינא שרה ב"ר אברהם מסטרעטינסטי

יט) הא' עלקא ב"ר אהרן מטיפליס
כב) הא' פעשא ב"ר אברהם יצחק מגויבעטפארט
כג) מרת פייגא דבורה (שפירא) בת הר"ר יוסף יפה הרבנית מריגא
כד) הא' רחל ב"ר אברהם מפהי-לאדעלפיע
כט) הא" קרייגא ב"ר יוסף צבי מאלטאגא

— תמוז —

ה) הר' יחיאל ב"ר ישראל איסר זיסענווין מסאנ"פ
ה) הא' מיכלא ב"ר שמואל משיקאגא
יא) הא' ראשא ביילא ב"ר מרדכי מסאטל,יאים
יד) הא' עטא ב"ר זאב וואלף משיקא'
טו) הא' איטא לאה ב"ר ישראל איסר זיסענווין מסאנ"פ
טז) ר' יעקב מיאהנעסבורג
כ) הא' טויבא רייזע טארגאוויצקי בת ר' אלימלך הלוי
כא) הא' שולא ב"ר חיים מיאהנסבורג

— אב —

ה) הא' גנענדיל בר"ב ארי' מניזבארק
ט) ר' יוסף דוב ב"ר בנימן בייניש מנעווופארט
יג) הא' מלכה ב"ר יקותיאל זלמן
טו) ר' דובער ב"ר משה הכהן מאט-לאנטא
יט) הר' תנחום ב"ר משה משיקאגא
כה) ר' ליב ב"ר ראובן יוסף גארדאן
כה) ר' ליב ב"ר מתתי' משיקאגא
כח) ר' חיים ב"ר צבי שניטצער מנויארק
ט) ר' שמחה ב"ר ישראל איסר זיסינווין מסאנ"פ
ל) הא' פראדא ב"ר יצחק מפונד-קלעווקע

—אלול—

ח) ר' ראובן ב"ר ישראל קאצין
ו) ר' דוב משה ב"ר יצחק מפאניוויז
יב) ר' אלישע ב"ר יעקב וואלסקי מברעסטאוויץ
יט) הא' חי' רבקה ב"ר יצחק צבי הכהן מטולידא
יט) הא' הינדא ב"ר צבי מס"ט יאזעף
כ) הא' הארעס הענא ב"ר זאב מבינגהאמטאן
כ) הא' שיינא רייזא ב"ר יהודא פיליפאווסקי מווייקא
כב) הא' מינא ב"ר יהושע הכהן מטולידא
כמי) הא' איטא רוחמה ב"ר משה גאלדשטיין מטשעסלי

שמירת יאהרצייטין

תשרי: (א) ר' דוד ב"ר אברהם משאנסק, דבורה הנו"מ גיטל, (ג) אסתר לאה נאטנזאהן, ר' משה ב"ר ישעי', לאה ב"ר אלכסנדר (ז) קיילא ב"ר ליב מקייפטאן. (ח) ר' יהודא ב"ר דוד. (ט) מינא ב"ר אהרן הכהן. (יא) שרה ב"ר צבי מקייפטאן. (יד) הר' אברהם דוב ב"ר וצחק חווקין. ר' משה ב"ר אשר אלכסנדר. (יח) ר' דוד ב"ר ארי' ליב כ"ץ, פענלא בת החבר ר' צבי הכהן, (כא) מרים ב"ר רפאל מסינסינאטי. הבתולה חנה ב"ר אברהם מפפד"ם, (כב) ר' אברהם הנו"מ נאלדא גיטל. (כ"ח) ר' אברהם דוב ב"ר מנחם מאנש. (כ"ט) ר' יהודא ליב ב"ר צבי מלונדון.

חשון: (א) ר' אברהם יעקב ב"ר יהודא ליב מבארינסק. (ב) איידא קיילא ב"ר יוסף הכהן. (ה) ר' ישראל ב"ר זאב מזיינס. (ז) איטקא סירקא ב"ר זאב. (ח) ציביא ב"ר צבי שאסווסר מקיוב (י) ר' אלכסנדר ליפמאן, קריינא ב"ר יעקב, (יא) בתי' ב"ר זעליג, (יב) (הקדוש) ר' אברהם ליב ב"ר שרגא פייוויל הכהן, פאייע ב"ר יצחק מאהנעסבורג. (י"ג) הרבנית ליבא ב"ר ליב מקייפטאן. (יד) ר' (דוד משה ב"ר אליעזר מיאהנעסבורג, איטא ב"ד זונדל מקייפטאן, ר' אברהם דוד ב"ר יצחק האווקין מקיוב, ר' מאיר ב"ר שרגא פייוויש בלאך (טו) צפורה ב"ר שלמה. (יח) מרים הנו"מ בריילא מאדעל. (כה) ר' שלמה ב"ר משה הלל לאוויש. (כ) יענטא ב"ר משה מאפריקא (כ"ז) שרה יהודית ב"ר יהושע.

כסלו: (ה) ר' חיים דוב ב"ר יוסף יעדאר, פיינא פרומא ב"ר נחום סמיר, שרה כ"ר חיים קראסניאר= סק. (ז) חאסי ב"ר שמואל האלפערין מראדשקאוויץ. (ח) רות ב"ר ישראל מאפריקא, גאלדע ב"ר יצחק. (ברוינא ב"ר שאול הכהן. [יא) ר' משה ב"ר יחמואל מווארנעזש. ר' יהודא ליב ב"ר יחזקאל. (יב) הא' פרומא ב"ר ישראל. (יז) ר' צבי ב"ר שמואל, קיילא מיכלא ב"ר יוסף נאראן מקאולאוו. (כב) רבקה ב"ר זיסקינד. (כה) הבתולה פייגיל ב"ר יצחק.

טבת: (ה) ר' דוד ב"ר אברהם. (ו) שיינא רייזיל ב"ר זאב וואלף פייאנס. (י) הא' דבורה ב"ר ישעי', (יב) הר' פנחס ב"ר משה דאהזלעווסקי מפריפאלי. (יג) ר' דוד ב"ר צבי. (יז) ר' משה ב"ר לעמיל הירש. (יח) שפרה מרים ב"ר אברהם משה. (יט) הינדא ב"ר צבי. (כ"ג) ר' רפאל נתן ב"ר ישראל משה. ראדיל ב"ר אלי'. (כד) הר' יעקב ב"ר שמרי' בירושלם, פעשא ב"ר שלמה. (כה) הרב ר' יקותיאל ב"ר מנחם אברהם מריגא. הבחור משה וואלף ב"ר יחזקאל מקייפטאן (כו) ר' אליעזר הנו"מ חי' שרה מהילפא, ר' יעקב ב"ר אליעזר דוד. ר' יהושע ב"ר שלמה. ר' יהודא ליב ב"ר מנחם מאניש. ביילא ב"ר נחום.

שבט: (א) צארטיל ב"ר ניסן מנעשוויל. (ה) ר' יצחק אייזיק ב"ר נחום מאיר, (ח) ר' נחום ארי' ב"ר ליב מיאהנעסבורג. (י) אסתר שרה ב"ר זאב וואלף פייאנס, רישא ב"ר יהודא ליב (יב) ר' יצחק מאיראוויץ מבאלטימארי. (טו) ר' יהודא ליב ב"ר יהונתן. (יז) שימא ב"ר אהרן משאבסק. (יח) ר' יעקב ב"ר מאיר. (כ) ר' מרדכי ב"ר דוד, (כא) רחל דבורה ב"ר משה מפרוזין, שרה ציפא ב"ר שמואל יעקב. (כב) ר' נפתלי ב"ר בנימין מצאריצין. שעפשא ב"ר יוסף. איטא ב"ר דוב (כד) ר' אברהם ב"ר יחזקאל. עלאם ב"ר שמעון מיאהנעסבורג. (כ"ו) ר' שמואל ב"ר ישראל חיים. ר' חיים טוביי ב"ר נתן נטע. (כו) ר' הובער יצחק ב"ר אהרן מאדעם. (כז) רבקה ב"ר יהודא ליב.

אד"ר: (ג) ר' מאיר ב"ר יעקב בארון משאבסק. (ד) ר' שאול ב"ר ישכר דוב מאריהאו, (ה) ר' יהושע ב"ר סעדי', דאבריש ב"ר מאיר משאבסק. (ה) ר' יונה ב"ר יעקב, דאבריש ב"ר יצחק הלוי. (ט) ר' משה ב"ר יהודא. ר' אברהם ב"ר שמואל. ר' אברהם ב"ר חנניא. (י) ר' חיים ב"ר נעציל מיאהנעסבורג. (יד) ר' שמואל ב"ר משה. הא' לאה ב"ר דוד. (טו) ר' שמואל רפאל ב"ר יעקב (טז) פרוידא הנו"מ גליקא מאשאפינבורג. דבורה ב"ר יהושע פאלק, (יח) ר' מאיר שלמה ב"ר דוד, דבורה ב"ר צבי הירש. (כב) ר' שמואל ב"ר אביגדור. (כג) הר' יהודא ליב ב"ר צבי. ר' משה ב"ר אלכסנדר מראצעסטער. (כה) ר' ישראל ב"ר אברהם מציסיי. (כו) הבחור שמעון ב"ר חיים קלמן.

אד"ש: (ב) הר' בונים סווירעלאוו מפפ"ם. מרים חנה ב"ר צבי ליב מיאהנעסבורג. (ה) ר' אברה. דוב ב"ר שרגא פייוויש מאבסק (ט) ליבא ב"ר אברהם. (יב) ר' יחואל מיכל ב"ר יעקבם

שמירת יאהרציייטין

(טו) ר' שלום ב"ר חיים משה. ר' נחום ב"ר אלי' הלוי. (טו) ר' שמיאל גרונם ב"ר צבי פינק. (יז) ר' שמואל חיים ב"ר אשר אנשיל (כז) ר' ארי' ליב ב"ר צבי פיינבערג סנויארק.

ניסן: (א) ר' יהושע ב"ר שמואל. בתי' דבורה ב"ר יהודא פיימאן מאירקוטסק. (ד) ר' שמואל מאיר ב"ר אברהם מקייפמאן. (ה) ר' יואל ב"ר זיסל. (ו) ר' מאניש ב"ר יהודא, מרים ב"ר מאיר (ז) זיסא ב"ר אליעזר גאלעוויץ מטאמסק (ח) ר' יוסף מאיר ב"ר יעקב נחמן קאציל מאסטראוויץ. (י) ר' אליעזר ב"ר שמעון הנו"מ סטירקא מעלפאטי (יד) הבחור משה יצחק ב"ר חיים ליב טקייפמאן. (טו) לאה ב"ר דן. (יז) ר' יהודא ב"ר יצחק ראנאונצקי. שרה גוזמאן. (כא) ר' זאב דוב ב"ר אליעזר מסערפעץ (כד) ר' יעקב בהר' מאיר וואקסמאן. (כו) חי' רחל ב"ר אלכסנדר סנויארק. חי' רחל ב"ר בצלאל מקאנסיסטי (כז) עלקא בת הר' אפרים ציטרון. (כט) ר' אליעזר ב"ר אהרן שמואל משה לבן. ר' נפתלי ב"ר דוד מסינסינאטי.

איר: (ה) הר' אליעזר ב"ר זאב. (ז) צופיאזאפהיע ב"ר מרדכי, מלכה ב"ר יצחק טיעלאנסק. (ש) ר' יעקב ב"ר הירש שווארץ. (י) ד' אברהם מאיר ב"ר יצחק יעקב. חנה ב"ר מרדכי טיעלענסק. (טו) ר' חיים טובי' ב"ר ארי' ליב, שמחם ב"ר חיים. (ון) פייגא יאבא ב"ר יהודא ליב מיאהנעסבורג. (יח) ר' שייטא ב"ר חיים חיקיל. חי' גאלדא ב"ר אהרן טקייפמאן. (כ) פאייע סימקא ב"ר אברהם זאב. (כב) נתן נטע הנו"מ פריידיל טקייפמאן. (כט) ר' מרדכי ב"ר מתתיהו פינעס מאנגליץ

סיון: (ב) יעקב דוב ב"ר אברהם, חנה ב"ר יצחק משה. (ד) ר' ליב ב"ר אברהם. (ה) מרים ב"ר ארי' ליב הלוי מקאנסיסטי (ו) ר' יעקב ב"ר יקותיאל זוסמן מסלאבאדא. (י) עשיל ב"ר בנ מין נבוילא ב"ר דוב. נעכא אימא ב"ר אברהם. (יג) פעריל ב"ר יוסף. (יד) ר' דוב הנו"מ אסתר מבאמאני ר' אשר ב"ר אלחנן מיאהנעסבורג (טו) דוואשע ב"ר ארי' ליב. (כב) ר' מרדכי ב"ר' ארי' ליב טקייפמאן. (כה) מלכה ב"ר גרשון. (כט) ר' יוסף ב"ר קלמן טקייפמאן.

תמוז: (א') ר' יהודא ב"ר הגניא מברוזין. (ב) עשיל ב"ר אברהם הלוי. (ג) ר' אהרן ב"ר משה גאלעוויץ מטאמסק. (ד) פרוידא ב"ר דוד. (ו) הינדל ב"ר יעקב. (ז) מלכה ב"ר ליב מיאהנעסבורג. הבתולה פערל ב"ר פסח מגריטשעוו. (ח) רחל ברא"א אשת רק"ד בערמאן. (י) יהודא ליב ב"ר נח, (יב) ר' אליעזר ליב ב"ר אהרן. (טו) אכתר ב"ר ישראל. (טו) בתי' לאה ב"ר אברהם. (יח) הקדוש ר' ליפמאן ב"ר ליב הכהן (כו) הא' בריינא ב"ר צבי. (כט) ר' שמואל ב"ר יעקב.

אב: (א) ר' אברהם ב"ר יעקב. דוב מאיר ב"ר ארי' ליב פעפנר. (ו) רישא ב"ר אברהם דוב. (ז) גאלדא ב"ר אברהם מרעטרוים. ר' משה (ב"ר?) מאירקוטסק. (ח) אלחנן אר' הנו"מ ניטל אלכסנדר ב"ר יחיאל הלוי. הרכנית הינדא ב"ר יצחק. (י) ר' משה ב"ר שמואל ווייגער מנריטשעוו. הא' ר' ב"ר יצחק ב"ץ מטאמסק. (טו) שרה מלכה ב"ר יהודא. (יז) ר' שמואל דוד הכהן. (כא) ר' יצחק ב"ר אהרן קראסניסעלסקי מקיאנסק. (כב) פרומטה ב"ר מאיר מסינסינאטי. (כו) ר' אברהם ב"ר יצחק. ר' חמן ב"ר אלי'. גאלדע ב"ר זאב וואלף. (ל) ר' אהרן ב"ר משה מארש.

אלול: (ד) ר' משה ב"ר יעקב. ראובן ב"ר ישראל סליבערמאן. (ה) שפרה ב"ר בן ציון, ר' ברוך ב"ר יעקב מאפריקא. (יא) ר' שמרי' ב"ר דוד מבאנאטאל. (טו) דאברא ב"ר אפרים. (כ) פייגא הנו"מ הענא יאסעלאוויץ סמ"ב. (כו) ר' שמעון ב"ר אלי' מיאהניסבורג. (כד) בריינא ב"ר דובער יצחק. (כה) ר' צבי ב"ר ישראל משה. (כז) ראשא ב"ר שמשון הלוי.

הזכרת נשמות

ר' אשר זעליג ב"ר צבי יהודא. ר' אלחנן ב"ר שלמה. ר' ארי' ליב ב"ר יצחק רובינשטיין. ר' אברהם ב"ר

הזכרת נשמות

משה משאוויוס. גר צרק ר׳אברהם ב״ר אברהם. ר׳ ארי׳ ליב ב״ר צבי נלאם ממאגישעסטער. ר׳ אהרן זאב ב״ר מרדכי. ר׳ אברהם ב״ר יחיאל. ר׳ אהרן ב״ר ירחמיאל. ר׳ אברהם בנימין ב״ר נדל׳. הא׳ אסתר ב״ר נחום אסתר לאה ב״ר מאיר. אסתר ברוינא ב״ר אליעזר. אסתר בת מורנו ר׳ מאיר מקארא. אסתר ליבא ב״ר ליפמאן. ר׳ ברוך יצחק ב״ר אליעזר. הא׳ ברכה ב״ר דוב. ר׳ בנימין פאכטוואנגער מציורדא.

ר׳ גרשון ליב ב״ר משה שאפראן ממאסקאווא. הא׳ גישל ב״ר שמשון. גאלדא ב״ר ארי׳ ליב. ר׳ גבריאל פייכטוואנגער מציורדא.

ר׳ דובער ב״ר אליעזר. ר׳ דובער ב״ר זאב גראסבוים מלונדון ר׳ דוב בהר׳ ישראל. ר׳ דוד ב״ר יהודא. הא׳ דושקא ב״ד צבי. הבחור דובער ב״ר ברוך.

ר׳ זלמן ב״ר ארי׳. הבחיר זאב ב״ר גרשון חיים. הא׳ זלאטע ב״ר ארי׳ ליב מאלעאן. זעלדא ביר מש לעווינזאהן - טפילא.

הר׳ חיים חייקיל ב״ר ארי׳ נאוויטייסקא מבארנזוין. ר׳ חיים בער ב״ר זעליג. ר׳ חיים ב״ר ישעי׳ ניסן שענעבוים מניקאפטיל. ר׳ חיים טובי׳ בהר׳ ישראל. הא׳ חי׳ צירל ב״ר שלמה לאזאווסקי מבארנזוין חי׳ פעריל ב״ר יחיאל. חי ב״ר יעקב יוסף. חייענא רייזיל ב״ר דוב.

הא׳ טויבא רחל ב״ר אליעזר. הא׳ טעמא ב״ר יוסף. טויבא ב״ר צבי.

ר׳ יהודא מאיר הנו״מ שרה זועלצער. ר׳ יחודא ליב ב״ר נחום ציחאנסקי. ר׳ יחיאל מיכל ביר מרדכי מעדאווקע ר׳ יחיאל מיכל ב״ר יעקב מנערציגסק. הר׳ ישראל בהר׳ דוב. ר׳ ישראל ב״ר מיכאל. ר׳ יצחק ב״ר ישראל משה ראזינדארף. ר׳ יצחק נבריאל הנו״מ לובל. ר׳ יצחק ב״ר זאב. ר׳ יצחק ב״ר ישראל משה. ר׳ יצחק ב״ר מיכאל נוטזאץ. ר׳ יעקב ב״ר שמשון, ר״ ישעי׳ ב״ר יהושע יעקב. הא׳ יענטא הנו״מ שיינא ווינוטערסקי. יהודית מירל ב״ר יעקב יוסף. ר׳ ישראל ב״ר פסח מנרובין.

הא׳ לאה הנו״מ רבקה. לאה ב״ר זאנוויל.

ר׳ משה ב״ר יצחק. ר׳ משה ב״ר צבי. ר׳ מנחם סענדער רובינשטיין. ר׳ מרדכי יואל סענדער. הא׳ מיכלא בהר׳ מיכאל. הא׳ מינדא ב״ד יצחק ראטנער. ר׳ נתן נטע הנו״מ פראדל. ר׳ נתן ב״ר של מה.—הא׳ עשקא ב״ר יוסף.—הגבאי ר׳ פנחס ב״ר אברהם הכהן. הא׳ פייגא ברוינא ב״ר דוב.—ר׳ צבי ב״ר יצחק ראזינדארף ר׳ צבי ב״ר ישראל משה ראזינדארף. ר׳ צבי בהר׳ שלמה. ר׳ רפאל ב״ר ישראל משה ראזינדארף. ר׳ צבי יקותיאל סשיקאנא. הא׳ רחל צ״ר בנימין הענקין מזט״ב. רחל ב״ר יוסף פאמוס. רייזא ב״ר צבי מיטפייאב. רבקה ב״ר משה האפשטיין מחארקוב. רייזיל ב״ר יעקב מסטלואים. ראשא ב״ר אבינדור מקארסקי. —ר׳ שמואל ב״ר בארונא. ר׳ שמואל יעקב ב״ר ישראל מציטיי. ר׳ שלמה בהר׳ צבי. ר׳ שלמה ב״ר יהודא. ר׳ שמשון ב״ר זאב וואלק מיענראווסק. ר״שמואל ב״ר מרדכי ווייק מירושלם. הא׳ שרה צפורה גישל בהר׳ זלמן חיים. שרה שאשא ב״ר יצחק. שרה ב״ר ישעי׳. שרה ב״ר ישראל פרץ. שרה רבקה ב״ר עוזר. שיינא חנה ב״ר אליעזר. שרה ב״ר יעקב יוסף. ר׳ שמעון עליווזע בבופאלע. שיינא שיינא ב״ר אברהם קאפיל מלאסוא

ונתתי רוחי בכם והייתם, והנחתי אתכם על אדמתכם,

וידעתם כי אני ה׳ וכו׳.

קורצע שיעלדערונג

אויסצוג פֿון דער שטאטיטען פֿון דאפלאנשטאלט

תלמוד תורה הכללית וישיבה הגדולה עץ חיים.

א) דיעזער אנשטאלט האט זיך געגרינדעט אים יאָהר תר"א אין חצר „חורבת ר' יהודא החסיד" אין אים יאָהר תרט"ו אויפֿגעוואקסען אונטער אויפֿזיכט פֿין דעם באיואוסטען גאון וצדיק רבינו שמואל סלאנט שליט"א, דאָס מעהרסטע ארימע קינדער אוז יתומים פֿין ירושלים אוז ארום, זיינען ערציגען אין דיעזיע אנשטאלט.

ב) דיא תלמוד תורה צאָהלט יעצט מעהר פֿאן 850 ארימע אין פערוואיזטע קינדער, אייגעטהיילט אין 56 חדרים אונד 56 בעסטע מלמדים, דארט ווירד גלעלערינט פֿון אנפֿאנג אלף בית ביז דיא העכסטע שטופֿע אין תלמוד.

ג) לעהרער לערנען שרייבין אוז רעכענען, 6 אויבער משגיחים אויסער באהעלפֿערס משמשים אוז משרתים צו יעדעס צענטרום וויע עס פֿאָדערט.

ד איין גראססער צענטרום איז אין שולהויף חצר רבינו יהודא החסיד ולה"ה, אַ 2 טער צענטרום אין אַ 2 טען דארבאַיגען חצר, אייניציג חדרים אין פֿארשידענע ערטער, קלענערע צענטערס אין מזכרת משה, בית יעקב, ימין משה, בית ישראל, אוז נאך פֿארשטאָדטלאך.

ה) אין עקסטרע קיכע „בית תבשיל" פֿיר דיא ארימסטע קינדער, אויך בעקאמען דיא ארימע קינדער שוך אין קלייד, ציצית אוז תפילין אין ספרים.

ו) דיא וואס זיינען אונפֿאָהיג צום לערנען תורה ווערדען געשטיצט צום לערנען א מלאכה, פֿיר זייע איזט עקסטערע מלמדים צו לערנען מיט זייא נאך זייערע פֿאהיגקייט.

ז) דיא גרויסע ישיבה „עץ חיים" עגטהאלט מעהר פֿון 200 לומדים, צווישען זייא געפֿינען זיך פֿיעל ווואס קאָנען שוין זיין רבנים, אללע ישיבה לייט בעקאָמען מאָנאַטליך געהאַלט, לויט זייער פֿאָהיגקייט און בעדערפֿניסע, אין דער ישיבה געפֿינען זיך עקסטערע משגיחים משמשים אוז משרתים.

ח) דיא אויסגאָבען פֿון דיא תלמיד תורה וישיבה איז היינט מעהר פֿון 10000 fr. (3400 רובל) מאָנאַטליך.

פריווילעגיען (זכיות)

א) יעדער נדבה מיט דעם נדיב'ס נאמען ווירד תיכף אויגעשריבען אין פנקס צום עוויגען אַנדענקען.

ב) שבת און יו"ט מאכט מאן „מי שברך" אללע נדיבים אונר מיטא־בייזיר.

ג) 4 מאהל אין יאהר געהען דיא מלמדים מיט דיא תלמידים בייס „כותל המ רבי" און צוויא מאהל אין יאהר בייא „קבורת רחל אמנו" מתפלל זיין פיר־דיא נדיבים און מישהעלפער.

ד) אויף טעלעגראפישען אדער שריפטליכען פערלאנג געהען ישיבה לייט מתפלל זיין בייא דיא הויליגע ערטער.

ה) בייא אַיין תפלה פון אגרויסען חבר געהען אויך תלמוד תורה קינדער מיט זייע־ע מלמדים זאגען תהלים.

ו) ווען אנדיב פערלאנגט מתפלל זיין אין חברון אדער בייא קבורת רחל עקסט־ע פון זייגעט וועגען ברויכט ער שיקען הוצאות הנסיעה.

ז) אַ פינף רובעלדיגע פאראויסגאבע (14 פ־אנק) אונר נאכהער 2 רובל (5 פ־אנק) יאהרליך מאכט דעם געבער פיר אין יאהר־צייט־חבר, נאך זיין אריכות ימים ווירד זיין יאהר צייט געהאלטען מיט קדיש אין תפלת אמ"ר און דאס ערשטע יאהר יעדען שבת אמ"ר געמאכט.

ח) דאס זעלבע איזט פיר דעם וואס גיבט 25 רובל (65 פ־אנק) אויף אמאהל.

ט) אין יאהרליכער געבער פון 10 רובל (25 פראנק) הייסט אין חבר נכבד נאך זיין אריכות ימים ווירד א ת"ח דאס גאנצע יאהר קדיש זאגען, נאכהער וויא אם פאראגראף 7, דעם זעלבען זכות האט דער וואס גיבט אויף איינמאהל 100 רובל (250 פראנק).

י) אין 200 רובעלריקען געבער (500 פראנק) ווירד מאן יעדער שבת אין יו"ט מי שברך מאכן, נאך זיין אריכות ימים ווירד אַ תלמיד חכם נאך איהם אגאנץ יאהר לערנען משניות אין זאגין קדיש, און אין דיא ערשטע 10 יאהר צייטען זוערדען 10 ת"ח משניות לערנען, נאכהער וויא אין פאראגראף 7, פיר אַ מנדב פון 300 רובל (800 פראנק) וועדען זייגע יאהרצייטען היטין 10 תלמידי חכמים ביז תחית המתים בב"א.

יא) ווען איינער בויעט א חדר אין תלמוד תורה אדער קויפט אהויז פיר זיא, ווירד דאס הויז אדער חדר זיך רופען אויף זיין נאמען, עס ווירד אויסגעקריצט ווערדען אויף א מארמאר פלאטע איבער דיא טהיר, און איהם דאפאן איינע פאטאגראפיע שיקען.

יב) אַ נדיב פון 200 רובל (500 פראנק) אדער אגבאי וואס זיצט היער ווערדען דיא תלמוד תורה קינדער ביזם פטירתו לעוה"ב זאגען בבית און צו דער לוי' געהען.

יג) אללע גבאים און מישארבי־טער האבען דעם זעלבען זכות פון חברים און נדיבים לויט דיא צייט און דעם ווערטה פון זייער הויליגע ארבייט.

שמות המלמדים למחלקותיהם בהת"ת

(מקיץ התרס"ח)

לומדי א"ב עד מקרא

1	חדר	ר'	רפאל ב"ר נחום	מבולל
2	"	"	יעקב וויסבערג	ווילנא
3	"	"	אלטער ארי' ליב הכהן	סלאנים
4	"	"	חיים זעליג לאנקין	ווילנא
5	"	"	בן ציון ראזינבוים	רייסין
6	"	"	זעליג פראגער	ווילנא
7	"	"	שלום צבי מקלעצק	זיטאמיר
8	"	"	משה לעוו	מינסק
9	"	"	צבי העשיל עטינגער	עסטרייך
10	"	"	אלימלך דאנציג	חב"ד
				ווילנא

לומדי מקרא תנ"ך

11	חדר	ר'	ליב זאלצמאן	ווארשא
12	"	"	יהושע כימאהליב	חב"ד
13	"	"	יצחק פרידמאן	ווילנא
14	"	"	פישל קאפלאן	"
15	"	"	משה מרדכי לאמזער	סובאלק
16	"	"	שמואל הלוי	ווילנא
17	"	"	חיים קאפיל קאמינסקי	רייסין
18	"	"	משה יוסף ירושלמי	ווילנא
19	"	"	אברהם ליב מביאליסטאק	הוידנא

			מכולל
20	חדר ר'	אברהם שמואל שארלין	רייסן
21	" "	יצחק יעקב מפאניווזז	ווילנא
22	" "	אלטער סג"ל	קארלין
23	" "	מאיר ישעי'	ווארשא
24	" "	אלטער ראזינבוים	ווילנא
25	" "	אלי' אהרן הלוי	ווילנא
26	" "	דניאל ב"ר משה מהורדנא	הורדנא
		משניות והתחלת גמרא	
27	חדר ה"ר	אברהם אלי' בונימאוויץ	חב"ד
28	" "	אברהם צבי זיסערמאן	הורדנא
29	" "	בניהו מצחינוואל	גורזי
30	" "	אברהם אהרן וויספיש	ווארשא
31	" "	אברהם ב"ר חיים שטיין	רייסין
32	" "	יוסף צבי מאמעריקא	אמעריקא
33	" "	יעקב יערוזאלימסקי	רייסין
34	" "	משה בהרש"מ זילבערמאן	פינסק
		לומדי גפ"ת	
35	" "	משה בר"א דאנציג	ווילנא
36	" "	שלמה בר"ב טעלזער	"
37	" "	חיים מנחם ב"ר פנחס	חב"ד
38	" "	מיכל דוד וויספיש	ווארשא
39	" "	אברהם מרדכי יעלעוויץ	ווילנא
40	" "	אברהם ליב בונימאוויץ	"
41	" "	חיים בנימין יאדלער	"

		מכולל
42	חדר הר"ר יודל בהר"ז מביאליסטאק	הורדנא
43	" " יעקב בהרא"ד הערשל	פינסק
44	" " שמואל ראחאמקין מזאבולדעווע	הורדנא
45	" " יעקב ברוינקער מלעווערפאל	בריטאנא
46	" " אלי באשינקאוויץ	הורדנא

לומדי גפ"ת ומפרשים בעיון והעמקה

47	חדר הרב ר' נפתלי סאלאמאן	ווילנא
48	" " מיכל זלאטניק	הורדנא
49	" " פייוויל דוידזאהן	חב"ד
50	" " אהרן מטורעוו	קארלין
51	" " יהונתן הכהן לאפין	הורדנא
52	" " ברוך מרדכי עטינגער	חב"ד
53	" " יוסף לאמזער	סובאלק
54	" " ישעי' העשין	רייסין
55	" " חיים מן	"

בני הת"ת מכולל ווילנא וזאמוט

ילדים

הילד אלי' ב"ר א"י יאדלער
אברהם בהר"י בירזער
אברהם ב"ר משה נגר
אלטער ב"ר אליעזר גרשון
אורי' בה"ר מיכל הורוויץ
אברהם ב"ר יהושע
אשר אלי' ב"ר צבי פרידמאן
אהרן בהר"מ הורוויץ

הילד בעריל ב"ר בנימין שארף
בן ציון ב"ר אפרים עגלון
בצלאל ב"ר יצחק
דוד ב"ר אברהם שמואל מדפים
הערשיל ב"ר יצחק
הירש ב"ר גרשון מילנער
זבולון ב"ר משה מלמד
זיסיל ב"ר זאב
חיים ב"ר אלי'

הילד חיים ברוך ב״ר יעקב שמש	הנער אברהם יעקב ב״ר מאיר לעווין
חיים בר״א מרדכי יעוולעוויץ	אליעזר ב״ר אברהם יצחק קצב
חיים ב״ר זאב	אפרים ב״ר זאב
חיים ב״ר מענדיל וואלפא	אברהם ב״ר בבור
ישעי׳ ב״ר אלי׳ מילנער	אלטער ב״ר שמואל חנוני
יעקב ליב ב״ר רפאל חיים	אלי׳ ב״ר נטע לעהרמאן
יוסף ב״ר אברהם שמואל שמיט	אבא ב״ר משה קאלכער
יעקב ב״ר פיוויל	אליעזר ב״ר אלטער שמש
יהושע ב״ר צבי עגלון	בענדעט ב״ר ישראל שטיינבערג
יחיאל ב״ר נטע לעהרמאן	בעריל ב״ר זיידיל מוכתר
יחיאל ב״ר שלמה מעשינגיסער	בעריל ב״ר ראובן גאלדשמיט
יעקב ב״ר אברהם משה	דוד ב״ר יוסף מוכתר
ליב ב״ר צבי עגלון	הירש ב״ר חיים שו״ב
ליב ב״ר שמואל חנוני	חיים הירש בהרמ״ל
משה ב״ר יוסף דרעקסלער	חיים ב״ר נתן סנדלר
משה ב״ר יצחק שווארץ	חיים יצחק בר״ב ראפפארט
משה ב״ר שלום בברך	יעקב ב״ר שמואל ליב וויקסער
מרדכי ב״ר צבי פרידמאן	יודיל ב״ר יצחק בלום
מרדכי ליב ב״ר משה צבי קרעמער	יעקב ב״ר לייביש (שומר החולים)
מרדכי (מאקס) ב״ר אהרן	ישראל ב״ר חיים רפאל
ניסל ב״ר שלמה חייט	יחזקאל ב״ר משה ארנאווסקי
נחמי׳ ב״ר יהושע סאלאמאן	יצחק ב״ר משה גאנצפריד
סענדער ב״ר משה	יודיל שערשעווער
פישל ב״ר שלמה מעשינגיסער	יודא ב״ר אברהם שמואל מרפים
שלמה ב״ר זאב זאקס	יצחק ב״ר נתנאל סופר
שמואל ב״ר אברהם משה באסס	יוסף ב״ר אלי׳ פארמעטמאכער
שמעון ב״ר יעקב נגר	יצחק ב״ר משה אברהם נגר
נערים	יצחק ב״ר בצלאל פרידמאן
הנער אהרן ב״ר גדלי׳ יפה	יצחק ב״ר מנחם קצב

הנער יעקב קלמן ב״ר שמשון הכהן
ישראל ב״ר יעקב צובע
ישראל ב״ר יעקב נגר
ליפא ב״ר מענדיל וואלפא
ליב ב״ר ישראל הכהן
משה ב״ר שלמה מעשינגיסער
מאיר בן ציון בר״א עפילמאן
מיכל ב״ר פישל
משה ב״ר זאב יערוזאלימסקי
מרדכי ב״ר איסר הירשנבערג
משה ב״ר ח״ב יאדלער
משה ב״ר נטע לעהרמאן
נפתלי ב״ר דוד סאלאמאן
ניסן ב״ר בנימין
פנחס ב״ר אפרים וואלפינזאהן
פנחס ב״ר יודיל קצב
שמעון ב״ר יצחק שווארץ
שמעון ב״ר משה קצב
שאול ב״ר ישראל הכהן
שמעון ב״ר יעקב צובע
שמעריל ב״ר יוסף

בחורים

הב חור אבא ב״ר יהושע קצב
אייזיק ב״ר בן ציון נוסבוים
אלי׳ ב״ר בנימין שארף
אברהם מאיר ב״ר שמואל ליב
אלימלך ב״ר פנחס סאלאמאן
אלטער ב״ר יצחק שניצער

אבא ב״ר נפתלי סאלאמאן
אהרן ב״ר צבי עגלון
אהרן ב״ר משה
אברהם ב״ר טובי׳ סאלאמאן
אליעזר ב״ר אברהם אהרן ש״ץ
ברוך ב״ר ישראל
דוד אליעזר ב״ר ישראל הכהן
דוד ב״ר חיים שו״ב
זלמן ב״ר אלימלך סאלאמאן
חיים ב״ר זלמן סאלאמאן
חיים ב״ר אברהם משה באסס
יודא דוד ב״ר א״י יאדלער
יעקב ב״ר בן ציון נוסבוים
ישראל ב״ר שמשון פֿינקילער
יצחק ב״ר שלמה מעשינגיס
יהודא ב״ר מ״א זילבערמאן
יהודא ליב ב״ר לוי יצחק
יחיאל ב״ר ארי׳ סובארטעוויצקע
יעקב ב״ר שמואל שווארץ
ישראל יהודא בר״מ העריסאהן
יהושע ב״ר אפרים וואלפֿינזאהן
יהושע ליב ב״ר א״מ יעוולעוויץ
יעקב ב״ר צבי
יהודא ב״ר חיים ראפפארט
ישראל ברמ״ל יודעלעוויץ
משה נח ב״ר ח״צ פרידמאן
משה בר״נ נאטינזאהן
משה ב״ר איסר הירשבערג
משה ב״ר דוב צבי דאנציג

הבחור משה יצחק ב״ר אליעזר גאלדבערג
משה ב״ר חיים כו״ס
משה ב״ר אלי׳ הלוי וואלפאר
מרדכי ב״ר מאיר
מרדכי ב״ר יעקב הכהן
נפתלי הערץ ב״ר רח״פ מלמד
נפתלי ב״ר יוסף יצחק פעקער
נחמן ב״ר ראובן צורף
שלמה זיסל״ב״ר ליב משאוויל
שמשון ב״ר משה הכהן
שמעון בר״א וואלפינזאהן
שלמה אהרן בר״מ רעגבאק

בהורי החד מצוינים

הב׳ אברהם ב״ר דוד הכהן
אפרים משה בר״מ יעוולעוויץ
אברהם זרח בר״מ יוסף ירושלמי
אלי׳ נח ב״ר אלימלך דאנציג
אשר בר״א מיכל העירנסאהן
אשר לעמיל ב״ר שמואל זאוויל
בן ציון ב״ר משה יצחק לובעצקי
גרשון ב״ר יצחק ארי׳ גד
חיים ב״ר ליב אניקסטער
חיים אבא ב״ר משה העקער
ישראל ב״ר אברהם פינקיל
יוסף זונדיל ב״ר מ״מ שווארץ
יעקב אלי׳ ב״ר מענדיל שטערן
יעקב בר״א פינקיל
ישעי׳ ב״ר צבי סלאנט
יהושע העשיל בר״א סאלאמאן
יעקב אהרן ברי״ל פיטשורי
יצחק זאב ב״ר א״ש שמויט
יוסף שבתי ב״ר יעקב שפירא
יצחק משה ב״ר א״מ סאקאלטשיק
ישראל דוד ב״ר אליעזר גלדבערג
מאיר ב״ר א״י יאדלער
משה ב״ר חיים דוד גאלדשטיין
נח ב״ר ליב פורת
שלמה בהר״י בירזער
שמואל אהרן בר״מ זלמן שפירא

בני כולל הורדנא

ילדים

הילד אברהם ב״ר דניאל מלמד
אהרן ב״ר קלמן שמש
אלי׳ ב״ר אהרן יאניווער
אברהם דוד ברח״ש ראזינטאהל
אברהם ב״ר משה מאלצער
אלטער ב״ר מרדכי גליק
אלי׳ ב״ר מיכל זלאטקין
בן ציון ב״ר אלטער הכהן
בנימין ב״ר אהרן יאניווער
גבריאל ב״ר דוד הכהן נגר
זלמן חיים בה״ר נחום ראגאזניצקע
זלמן ב״ר יוסף נפח
זלמן חיים ב״ר א״מ אייזינשטיין
חיים יצחק ב״ר מאניש אייזנמאן

הילד ישעי׳ ב״ר אהרן ווינאגראד
יצחק ב׳ר אברהם
מרדכי ב״ר אלימלך
משה ב״ר יחזקאל הכהן
משה ב״ר מענדיל
משה יצחק ברי״א גראייעווסקי
מיכל ב״ר פישל
משה ב״ר שבה פאלעטער
נפתלי ב״ר אברהם דוב הלוי
עקיבא ב״ר יהושע נגר
פייוויל ב״ר אברהם
שואל ב״ר ישראל זעליג
שמואל ב״ר אברהם

נערים

הנער אברהם בחר״נ ראגאזניצקע
אליעזר בר״י אייזינמאן
אברהם צבי ב״ר שבתי הכהן
אהרן ב״ר משה ברוינסקער
אליעזר ב״ר מרדכי מאלאטער
אליעזר ב״ר יעמב
ברוך ב״ר שואל מסתת
ברוך ב״ר ליב מו״ח
גמליאל בר״מ אייזינמאן
דוד נכד ר׳ נפתלי שו״ב
הירש ב״ר זלמן
הלל ב״ר שמואל וועבער
חיים רפאל בר״ש ווינשטיין
חיים ב״ר זעליג
הנער יוסף נחמן ב׳ר יחזקאל הכהן
ירוחם בה״ר גדלי׳ נחמן בראדער
לעמיל ב״ר שמעריל אשכנזי
ליבער ב״ר יעקב קירזנער
לאייעש ב״ר ליב מו״ח
ליב ב״ר ישראל יצחק פאפע
משה ב״ר סענדר גלדשטיין
מרדכי דוד בר״י טרעשטשעלסקי
מאטאניא ב״ר אברהם אלטער
מענדיל ב״ר ברוך הלוי ראהלד
פייוויש בר״י אשר גראייעווסקי
צבי ב״ר שמעריל אשכנזי
שמואל ב״ר שמחה יאניווער
שמואל ב״ר ארי׳ ליב נגר
שלמה ב״ר דוד שלמה בונה

בחורים

הבחור אפרים ב״ר זעליג קוברינסקי
אברהם יעקב בר״ש מבריסק
אפרים ב״ר קלמן שמש
אלעזר ב״ר שמחה יאניווער
אהרן ב״ר יוסף נפח
ברוך מרדכי בהר״נ ראגאזניצקע
ברוך אברהם ב״ר א״מ אייזינשטיין
גרשון ב״ר יהושע נגר
הירש ב״ר ישעי׳ גליק
חיים ב״ר אברהם יצחק נגר
חיים דוד ב״ר יהושע זילבערמאן
יהושע ב״ר ישראל אברהם חיי

הב׳ יעקב משה ב״ר חיים נגר
יצחק ב״ר א״ד סאמאלסקי
ישראל ב״ר שמחה וויינשטיין
יעקב ב״ר אלטער מילנער
יהושע ב״ר ליב בענזימאן
יעקב ב״ר יוסף גארדאן
יצחק ב״ר יוסף נפח
משה ב״ר אלטער הכהן
מאיר מיכאל בר״א סלאווטס
משה ב״ר אהרן יאניווער
מאיר ב״ר יוסף קראטין
משה ב״ר שמעריל אשכנזי
מנחם דוד ב״ר מנשה סנדלר
משה ב״ר שרגא פייוויש
מנחם מענדיל ב״ר דוד הכהן
נפתלי יצחק בר״ש שכנא יעלין
נטע בר״י אייזינמאן
פייוויש נכד ר׳ נפתלי שו״ב
שמואל ב״ר אהרן וויינטרויב
שלום ב״ר מיכל זלאטניק
שמשון ב״ר אברהם אלטער
שמואל ב״ר שואל מסתת

בחורי המד מצוינים

הב׳ אברהם בר״מ מענדיל קוברינסקי
אברהם חיים ב״ר יצחק
בנימין יצחק ב״ר א״ד לעווי
בניטין יצחק ב״ר ישראל
דוד ב״ר ישראל זעליג צובע

הב׳ הירש ב״ר ליב בענזימאן
חיים צבי ב״ר ארי׳ ליב
יהושע ב״ר ישראל זעליג קאנעל
יוסף ליב ב״ר אלטער
יעקב ב״ר ישראל אברהם חייט
יצחק שמעון בהר״נ ראגאזניצקע
ישראל ב״ר אברהם צאפערינסקי
משה ב״ר אברהם יעקב ראבינאוויץ
מנחם מענדיל ב״ר דוד הכהן
משה דוב ב״ר זאב באלגגליי
נטע ב״ר חיים שערשעווער
שמעון ב״ר ברוך הלוי

בני כולל מינסק

ילדים

הילד אשר ב״ר ליב נאטקין
אפרים ב״ר חייקיל מקלעצק
אברהם יצחק ב״ר חייקיל סנדלר
בן ציון ב״ר ליב ליפשיץ
בעריל ב״ר שלום ראקאווסקי
דוד ב״ר אברהם הויכשטיין
יצחק יעקב בר״ש צבי קלעצק
יהודא ב״ר אלי׳
יעקב ב״ר פישל
יצחק ב״ר צבי
יעקב ב״ר יוסף קאלכער
פנחס ב״ר שלמה בארעזענער
שמואל ב״ר דוד
שמואל ב״ר אהרן קאמינקער

נערים

הנער וואלף ב״ר נפתלי צבי פרוש
זלמן ב״ר אביגדור נגר
זלמן ב״ר פישל
יצחק ליב ב״ר אברהם הויכשטיין
יצחק ב״ר שמואל זובאק
ישראל ב״ר זאב
משה מרדכי ב״ר שמואל דוד הכהן
משה ב״ר יחזקאל
פייוויל ב״ר מאיר נגר
רפאל ב״ר יהודא יאלדער
שלמה ב״ר דוב
שמעון ב״ר אלי׳
שלמה זלמן בר״מ מענדיל פרוש

בחורים

הבחור אליעזר ב״ר אלטער גאלדבערג
חיים בנימין בר״י מענדילזאהן
חיים ב״ר יהודא יאדלער
יוסף ב״ר שלום ראקאווסקי
ישראל ב״ר ליב ליפשיץ
ישראל אברהם ברנ״צ פרוש
מרדכי ב״ר נפתלי צבי ברש״ז
משה ב״ר אלי׳ יהודא מבארעזין
שלמה זלמן ב״ר ליפא פרוש
שמעון ב״ר משה צבי
שמואל ב״ר אברהם דוד

בחורי חמד מצוינים

הבחור אבא ב״ר שלום ראקאווסקי
הבחור אברהם ב״ר שלמה הכהן
יוסף בה״ר אשר זוסמאן
יעקב זאב בר״ש ראקאווסקי
משה ליב ב״ר אביגדור שטיינבערג
משה ברנ״צ ברש״ז פרוש
נטע ב״ר זונדל סלאנט
ראובן ב״ר יהודא ראטנער ממיר
שמואל ב״ר אברהם דוד חיוטין

בני כולל ריסין

ילדים

הילד אברהם ב״ר משה זלאטין
אהרן וואלף ב״ר חיים חעשין
אלי׳ ב״ר אהרן חיים
בן ציון ברא״ח חעשין
הלל ב״ר יוסף שמש
חיים ב״ר משה זלאטין
יעקב ב״ר משה מאניזאהן
מרדכי ב״ר חיים לעקאחמאכער
משה ב״ר הלל ריבלין
משה ירמי׳ ברח״ז לאנקין
מיכל ב״ר מנחם וואלפענזאהן
פרץ ב״ר שואל
שלום ב״ר אברהם דוד מלוצין
שלמה זלמן ב״ר חיים דוד
שניאור ב״ר משה סופר

נערים

הנער אברהם ב״ר דוד יצחק

הנער בעריל ב״ר אלטער מפ״ת
הערשיל ב״ר חיים מן
יהושע ב״ר חיים לעקאחמאכער
ישראל בר״ש אברהם פרידבערג
יוסף ב״ר הלל ריבלין
פרץ ב״ר ליב
שמואל ב״ר משה זלאטין

בחורים

הבחור אפרים ב״ר חיים ברוך
אלי׳ ב״ר יונה פֿרידלאנד
אברהם יצחק בר״ש טראכטינבערג
בעריל ב״ר אברהם יצחק חיות
גרשון ב״ר אלטער טראכטמאן
חיים יהודא ב״ר א״ד מלוצין
חיים צבי ב״ר יונה מן
ישראל ב״ר יוסף ריבלין
יעקב יצחק ב״ר מאיר סופר
יצחק ליב בר״י מן
משה יוסף ב״ר א״ש שארלין
משה ב״ר ליב מאניזאהן
נחום ב״ר בנימין גאברילאוויץ
נח אלי׳ בר״ח מענדיל שארלין
שמחה ב״ר דובער שמש

בחורי חמד מצוינים

הב׳ אלי׳ בר״א בנימין ריבלין
אברהם ב״ר אלטער טראכטינבערג
אשר ב״ר יוסף ריבלין
הב׳ דן ב״ר גבריאל גברילאוויץ
הב׳ וואלף ב״ר יונה מן
זיסקינד בר״א שמואל שארלין
יום טוב גוטמאן בר״א חיים הלוי
משה ב״ר חיים מן
מאיר ב״ר משה זלאטין
משה ב׳ר יוסף ריבלין
מנחם אייזיק ב״ר יוסף רלב״ג
משה ב״ר אברהם בנימין ריבלין
ראובן ב״ר חיים גברילאוויץ

בני כולל חב׳ד

ילדים

הילד אהרן ב״ר חיים נתן חיות
בעריל ב״ר זאב געדשינאוויץ
בנימין אלי׳ בר״ז געדשינאוויץ
הירש פנחס ב״ר ח״מ מענדילזאהן
חיים דוב ב״ר דוב נגר
חיים ב״ר בנימין
יעקב בר״מ מנדיל עלינזאהן
יעקב ב״ר משה מענדילזאהן
ליב ב״ר יוסף שבתי חיות
משה אשר נכד ר׳ ח״א חברוני
פסח ב״ר משה מענדילזאהן
שלמה ב״ר יעקב שמ״ש
שמעון בר״י פינקילשטיין מו״ח
שמעון ב״ר שלום יעקב
שבנא ב״ר אלי׳ עגלון

נערים

הנער אהרן ב״ר משה יצחק יפה

הנער אברהם יצחק ב״ר אלימלך חיים
היתום בן ציון מחברון
דוד ב״ר מנחם מענדיל עלינזאהן
דוד ב״ר אלטער
זלמן ב״ר אברהם הלוי
זלמן ב״ר מ״מ עלינזאהן
חיים דוב ב״ר יצחק רייזעס
יצחק ב״ר מ״מ עלינזאהן
מרדכי ב״ר אברהם מויזליש
משה יצחק ב״ר בנימין
נחמי׳ ב״ר חיים
שלום ב״ר מאיר אורינשטיין
שניאור זלמן בר״י מאהליב
שמעון ב״ר פייוויל
שלום ב״ר לויק

בחורים

החבר אברהם ב״ר משה אורינשטיין
בנימין ב״ר צבי עטינגער
ברוך מרדכי בר״צ עטינגער
דוד ליב ב״ר יצחק רייזעס
יעקב ב״ר משה יצחק יפה
משה בר״ב מרדכי עטינגער
מאיר ב״ר אברהם יצחק פריימאן
משה ב״ר שמשון
שלמה זלמן ב״ר מ״ב שפירא
שמואל ב״ר יצחק

בחורי חמד מצוינים

החב׳ אלטער ב״ר צבי עטינגער
החב׳ ארי׳ ליב ב״ר הלל מפאהאר
יעקב ב״ר פנחס בק
מאיר ב״ר פייוויל שפירא

בני כולל וואַרשא

ילדים

הילד אברהם דוב ב״ר זיידיל
בן ציון ב״ר משה
דוד ב״ר צבי סנדלר
הערשל ב״ר אהרן
וואלף ב״ר יעקב משה מארק
ליב ב״ר מנחם אבא מו״ח
ליב ב״ר שמואל
מאיר ב״ר יעקב זעלצער
משה אחרן ב״ר יוסף סנדלר
משה ב״ר דוד לעווי
נח ב״ר אהרן בר״נ מגיד
שמחה ב״ר יוסף ברי״ד
שמואל ב״ר יוסף יהושע

נערים

הנער אלטער ב״ר משה ישראל מו״ח
אברהם משה ב״ר יוסף ברי״ד
אשר ב״ר זימיל
אברהם ב״ר אברהם
בעריל ב״ר מאיר חייט
דוד ב״ר יוסף סנדלר
הירש בר״א מנחם גאלדבערג
חיים ב״ר צבי סנדלר

הנער יהושע ב״ר אלימלך ליכטנשטיין
יעקב ליב ב״ר י״נ לעווי ז״ל
יצחק ב״ר צבי כו״ס
יצחק ב״ר יעקב משה
ליב ב״ר נחום ברוך לעווי
משה ב״ר אשר קצב
מאיר ב״ר צבי נגר
נטע ב״ר יוסף מלאדז
פנחס ב״ר זאב חייט
צבי ב״ר אברהם אהרן סלאטקי

בחורים

הבי אהרן בר״מ מענדיל גאלדפֿארב
בנימין ביניש ב״ר יצחק
בנימין ב״ר נחום דוד
דוד נטע ב״ר חיים הארין
חיים ב״ר צבי גוטפעלד
חיים נתן ב״ר י״צ ווינשטיין
חיים דוד בר״י אלחנן גאלדבערג
חיים אליעזר ב״ר מ״י וואלד
טובי׳ ב״ר אברהם חיים ז״מ
יעקב ב״ר אלימלך ליכטנשטיין
יהושע ב״ר משה צורף
יהושע ליב ב״ר משה שו״ב
יעקב ב״ר יוסף מארקאווסקע
יצחק יוסף ב״ר א״מ גאלדבערג
יעקב ב״ר אברהם
ישראל בה״ר צבי הכהן שפירא
ישראל משה בר״מ דוד סאלמאן

הבי יעקב ב״ר א״מ גאלדבערג
ליב ב״ר טובי׳
משה בר״צ הכהן שפירא
נ״ן נטע בר״נ לעווי
שמעון ב״ר ישראל ווינשטיין

בחורי חמד מצוינים

הבי אברהם ב״ר יוסף קארשינבוים
בעריל דוד ב״ר מנחם גאלדפֿארב
חיים ב״ר שמואל צוקערמאן
חיים ב״ר שלמה באריגשטיין
יונה ב״ר חיים מאקאווקי
ישעי׳ ב״ר יוסף בר״ד
יודיל ב״ר יעקב באריגשטיין
מנשה ב״ר שואל סנדלר
מרדכי ב״ר נחום ברוך לעווי
משה ב׳ר חיים מאקאווקי
משה יצחק ב״ר ש י יאקאבסקינד
שמעון ב״ר אלטער בר״ד

בני כולל סובאלק

ילדים

הילד אביעזר ב״ר אברהם בלומענפֿעלד
חיים ב׳ר יוסף צערווינסקי
יהושע ב״ר יוסף שימשעלעוויץ
יצחק בר״י הכהן קאוועבערענער
ליב ב״ר אביגדור זעמבראווער

נערים

הנער יוסף ב״ר חיים ניסן

הנער יצחק צבי ב״ר שלמה לאמזער
יצחק ב״ר אברהם טיקטין
יצחק ב״ר חיים יעקב עגלון
משה ב״ר ישראל קאפילם
משה יהודא י״ל בר״צ לינענפערג
משה ב״ר יצחק ליב רוקח
שמעון ב״ר שמואל ראבינזאהן
שמעון ב״ר משה צובע

בחורים

החבחור אליעזר ב״ר משה יעקב סנדלר
אברהם נתנאל ב״ר יעקב כ״ץ
אהרן יהונתן ב״ר אברהם בלומ״פ
חיים זונדל ב״ר יוסף לאמזער
יהודא ב״ר אברהם אבא מנקר
יוסף זונדל ב״ר זלמן לעווינזאהן
יצחק אלחנן בר״א סאוולאנסקי
ישראל ב״ר אברהם בלומ״פ
משה ב״ר צבי
ראובן ב״ר שמואל ראבינזאהן
שלמה ב״ר נח שרייבער

בחורי חמד מצוינים

הבי אליעזר ב״ר אבא מנקר
חיים שבר ב״ר ח״ש טראזדאווסקי
חיים פייוויל ב״ר אברהם פיינבערגר
ישראל מאיר בר״י שימשעלעוויץ
יצחק יעקב ברש״א טיקטין
מאיר חיים ב״ר יוסף חרל״פ

הבי משה חיים ב״ר הלל רייכמאן
משה אהרן ב״ר נטע גאלאמב
נח ב״ר אברהם ווינבערג

בני כולל וואהלין

ילדים

חילד אהרן ב״ר שמואל מו״ח
אהרן ב״ר יצחק
בנימין ב״ר יצחק
דוד ב״ר מרדכי ליב סטורזי
יוסף ב״ר בנימין מו״ח
מתתי׳ ב״ר משה ישראל מו״ח
משה ב״ר נפתלי עגלון
שמואל ב״ר יעקב אליעזר עגלון

נערים

הנער אליעזר ב״ר יוסף גאלדשמיד
דוב ב״ר חיים יצחק עגלון
וואלף בר״י גאלדשמיט
זלמן ב״ר משה זעליג שפילבערג
חיים ב״ר יצחק העקער
חיים שמרי׳ בר״מ טעפערבערג
יעקב ב״ר ברוך סאלאמאן חייט
יעקב ב״ר צבי נגר
יצחק דוד ב״ר בנימין מו״ח
יצחק ב״ר קלמן וואַרשאווסקי
יוסף ב״ר ישראל ממוליטאפל
יהודא ב״ר חיים ליב עגלון
ישראל ב״ר יעקב

הנער מנשה ב״ר משה זעליג שפילבערג
משה ב״ר לייביש שוכמאן
מנחם ב״ר שמואל
משה ב״ר יצחק
פנחס ב״ר קלמן ווארשאווסקי
פישל נכד ר״א אליעזר מאצאוויער
שמעון בר״א נושה נאלדשטיין

בחורים

החבחור אהרן ב״ר ישראל מו״ח
הערש ליב בר״י גדלי׳ דובינסקי
זיידיל ב״ר משולם שווארץ
ישעי׳ ב״ר ישראל מצפת״ו
יצחק דוב בר״צ גאלדבערג בחור חמד
מאיר זלמן ב״ר דוד דוב הכהן
משה ב״ר מנחם
מרדכי ב״ר צבי קאלושנא

בני כולל הו״ד אונגארן וזיבינבירגען

ילדים

הילד אבא יצחק הערש בר׳נ צעליגקער
אברהם ב״ר פנחס דוד
אברהם ב״ר מנחם שעהנבוים
הערש בר״א יהודא מענדילזאהן
זעליג צבי ב״ר מאיר
יעקב ב״ר יצחק
ליב ב׳ר אהרן
מאיר ב״ר צבי

הילד מאיר ב״ר יחיאל הכהן
נפתלי ב״ר צבי משה
פנחס ב״ר יהודא קריצער
פנחס ב״ר מאיר האמבורגער
פנחס ב״ר ניסן בוימגארטין
פנחס ב״ר משה בוימגארטין

נערים

הנער אליעזר ב״ר ישראל יעקב שטיין
אליעזר ב״ר יהודא אהרן וויים
אבא אלי׳ ב״ר יוסף
אברהם ב״ר צדוק
אביחיל ב״ר יקותיאל
בנימין ב״ר מרדכי
וועלוויל ב״ר משה גאלדשטיין
חיים ב״ר מנחם שעהנבוים
יצחק ב״ר פנחס דוד מינץ
יוסף ב״ר שמחה
יוסף ב״ר שלמה
ישראל ב״ר אברהם האמבורגער
ליב ב״ר זלמן חייט
ליב ב״ר יעקב שאכערלעם
מאיר ב״ר יחזקאל
מאיר ב״ר מנחם לילענטאהל
מיכל ב״ר אברהם שמואל
משה ב״ר שמואל
נחום ב״ר ניסן בוימגארטען
עמרם ב״ר ברוך יודא בלוי
פנחס ב״ר מענדיל הכהן

הנער פנחס ב״ר אליעזר דוד הכהן
פנחס ב״ר יצחק קריצער
צדוק ב״ר משה אלי׳ זאקס
שמואל בר״ש פייוויש שטערן

בחורים

חבחור אלטער ב״ר צבי הכהן
אליעזר בר״מ יצחק ברוינשטיין
אהרן ב״ר שרגע פייוויש שטערן
אייזיק ב״ר זלמן
דוד ב״ר מרדכי
דוד ב״ר מאיר
וואלף ב׳ר צבי קאלשער
זלמן ב״ר דובער זאקס
חיים דוד ב״ר ניסן
יוסף ב״ר יהושע שטערן
יוסף ב״ר יחזקאל לילענטאהל
יהושע בר״נ בערגמאן
יוסף ב״ר מנחם בנימין לילענטאהל
יונה ב״ר יהודא הכהן
יצחק יעקב בר״ש פייוויש שטערן
יוסף ב״ר יהודא הכהן
ליב ב״ר מאיר בלומענטאהל
ליב בר״מ המבורגער
משה ב׳ר שלמה ליכטשטיין
משה בר״א המבורגער
עמרם ב״ר שלמה יצחק בלוי
שלום ב״ר יקותיאל
שלום ב״ר צדוק

בחורי חמד מצוינים

חב׳ אלכסנדר מרדכי בר״נ צעלינקער
בן ציון ב״ר יודא בלוי
הלל ב״ר יהודא הכהן
יונה ב״ר זעליג צוועבנער
יצחק ב״ר נתן אדלער
נפתלי ב״ר שמעון זאב רובין
פישל ב״ר משה אלי׳ זאקס
שמעון בר״נ בערגמאן

בני כולל פינסק וקארלין

ילדים

הילד אלטער ב״ר חיים סנדלר
בנימין ב״ר צבי
דוד ב״ר אהרן מלמד
חיים ב״ר אליעזר הכהן
חיים ב׳ר אברהם יצחק
חיים ב״ר אלטער נגר
יצחק ב״ר משה זילבערמאן
יעקב ב״ר זיסקינד (שומר החולים)
יחיאל ב״ר משה מולער
יצחק ב״ר נפתלי ליפשיץ
יוסף ב״ר שמעון ליפקין
טשה ב״ר בנימין שטעפער
משה ב״ר מאיר מושקעס
משה ב״ר אהרן מו״ח
ראובן ב״ר יעקב סנדלר
שמעון ב״ר משה אשר סנדלר

חילד שמעון ב״ר משה צבי נגר
שמואל ב״ר פנחס נגר
שמחה ב״ר יוסף העלער

נערים

הנער אברהם דוד ב״ר שמאי הערמאן
אברהם ב״ר צבי נגר
אברהם צבי ב״ר דוד ליב נגר
אברהם מרדכי ב״ר אהרן שלמה
וואלף ב״ר פנחס ליפקין
זיסקינד ב״ר אהרן מו״ח
חיים ב״ר משה מו״ח
חיים אהרן ב״ר שמואל רעכטמאן
יוסף יחזקאל ב״ר זאב שו״ב
יהודא ב״ר ליב הכהן
יוסף ב״ר ישכר לעווינזאהן
מנחם ב״ר משה הכהן
משה ב״ר מרדכי הכהן
נתן ב״ר חיים מטורעוו
נח ב״ר יחיאל צבי
צבי הירש ב״ר שמעון
צבי הירש ב״ר חיים
שמחה ב״ר יודיל בודמאן

בחורים

החבחור אשר ב״ר אהרן דוד מו״ח
אהרן מרדכי ב״ר אשר פעדערמאן
אלי׳ בר״א מרדכי גודשטיין
איסר ב״ר משה אשר סנדלר
חבחור אשר ב״ר שמואל לעמפערט
אברהם ב״ר ליב הכהן
אברהם יוסף ב״ר חיים מטורעוו
ברוך מנחם ב״ר נפתלי שאבזיז
בעריל ב״ר משה מו״ח
דוד ב״ר משה פסח הכהן
הלל ב״ר אהרן דוד מו״ח
הירש ב״ר שמואל רעכטמאן
חיים נח ב״ר שמואל דוד צורף
חיים נחשון ב״ר יודא בודמאן
חיים משה ב״ר חאלאוונא
חיים פנחס ב״ר ב״מ זילבערמאן
חיים ב״ר מרדכי הכהן
יהושע ב״ר אלטער נגר
יצחק ב״ר יהודא כו״ס
יוסף ב״ר ניסן ליב הכהן
ישראל יצחק ב״ר מ״ש האלצמאן
יצחק ב״ר אברהם בר״י שמש
יהושע ב״ר אלטער פיינבערג
מרדכי ב״ר אלטער הכהן
מאיר ב״ר אברהם הכהן
מרדכי ב״ר ניסן ליב הכהן
מנחם ב״ר יהודא בודמאן
מנחם ב״ר אלטער פיינבערג
משה ירמי׳ ב״ר חיים ראבינאוויץ
נחום בר״א״ל גאטקין
שמואל ב״ר אלטער הכהן
שמואל ב״ר ליב הכהן
שמואל ב״ר משה זלבערמאן

בחורי חמד מצוינים

הבחור אברהם ב״ר דוד אייזינבערג
אברהם ב״ר ישראל
אלטער ב״ר ליביש כהנא
אברהם עזריאל ב״ר נפתלי ליפשיץ
אליעזר ב״ר בנימין לוצקין
חיים ב״ר אהרן מטורעוו
טודרוס ב״ר יעקב בהרא״ד
יעקב אביגדור ב״ר ליב הכהן
מאיר ב״ר יעקב ווייס
מנחם זאב ב״ר יוסף העלער
משה ירמי׳ בר״ח ברוך ראבינאוויץ
שלמה ב״ר נפתלי ליפשיץ

בני כולל סלאנים

ילדים

הילד אלי׳ יהושע ב״ר אברהם
דוב ווייסינבערג
מרדכי ב״ר יעקב

נערים

הנער אלימלך ב״ר יעקב שלמה נגר
יהושע ב״ר אליעזר נגר

בחורים

הבחור יעקב אלעזר ב״ר אלי׳ לאנדא
מרדכי ב״ר משה דוד
פנחס נח ב״ר ישכר דוב גרין

הבחיר גרשון ב״ר פנחס גראייעווסקי

בני כוללות עסטרייך גאליציען בוקאווינא וויזניצא באסראביא רומעניא וואלכ׳

ילדים

הילד אלי׳ ב״ר בנימין מוינעשטער
אהרן ב״ר דוד
אברהם ב״ר מרדכי דימאנט
זונדל ב״ר אלי׳ הירש וואסערמאן
חיים ב״ד יעקב משה שמש
יעקב ליב ב״ר בנימין מוינעשטער
יצחק ב״ר חיים באנדער
משה מרומעניא
משה ב״ר מרדכי דימאנט
משה ב״ר מאטיל מבוקאווינא
משה ב״ר יצחק שלעסער
משה ב״ר יעקב מליבאשייעוו
נפתלי הערץ ב״ר אלי׳ שטערן
נח ב״ר חיים באנדער

נערים

הנער אלי׳ ב״ר ישראל קוקער
אהרן ב״ר יצחק שלעסר
אפרים ב״ר אברהם משה מו״ח
אברהם ב״ר מאיר דוד
אברהם ב״ר דוד
בנימין ב״ר אברהם ליב מנסר

הנער בעריל בר״ח שמואל קאלבער
דוד ב״ר יעקב שו״ב
דוד ב״ר יעקב משה שמש
חיים שכח ב״ר יוסף הכהן
יעקב ב״ר דוד מקעשינעוו
יוסף ב״ר דוב נייגער
יצחק יעקב ב״ר א״ל קאלמינאוויץ
יוסף ב״ר אברהם עבער
יהושע ב״ר מיכל עגדע
יחיאל ב״ר חיים שמש
ליב ב״ר משה לעוו
ליב ב״ר אליעזר
צמח דוד ב״ר משה שרויבער

בחורים

הבחור אברהם ב״ר זוידיל ראטשטיין
אלעזר ב״ר מיכל עגדע
אייזיק ב״ר שלמה זרבין גאלב
אהרן ב״ר דוב נייגער
ברוך מענדיל ב״ר יהושע הכהן
חנה ב״ר שלמה שיפמאן
יוסף מרדכי ב״ר א״ל קאלמינאוויץ
יונה ב״ר שלמה שיפמאן
ישראל משה בריש ווילף
ישעי׳ ב״ר ישראל פוקס
יוסף ב״ר ישעי׳
יעקב ב״ר מנשה גדלי׳ הכהן
יונה ב״ר יצחק אייזיק גרובער
משה אהרן בר״י מיטילבוים
משה אליעזר ב״ר חיים שמש

בחורי חמד מצויטים

הב׳ אלי׳ אהרן ב״ר משה מוינעשטער
גמליאל ב״ר שמואל מו״ח
משה יוסף בר״י אייזיק גרובער
משה ב״ר שמואל מו״ח
שמואל ליב בר״מ מנעדילזאהן

בני אמעריקא ואפריקא ובריטאניא

ילדים

הילד אהרן שאול ב״ר אברהם
אלי׳ ב״ר גדלי׳ זילבערשטיין
אליעזר ב״ר דוד מאפריקא
געציל ב״ר יעקב ברונקער
יעקב בן האשה ציפא מאפריקא
ליביש ב״ר מרדכי צבי פענצטער
ליב ב״ר אליעזר
מנחם ב״ר אברהם שווארץ
משה אהרן ב״ר יוסף סנדלר
משה ב״ר דוד מו״ח
מרדכי גימפיל ב״ר אברהם בארג

נערים

הנער אברהם שלמה ב״ר ישראל משה
אברהם ב״ר יצחק
אהרן ב״ר גדלי׳
אברהם ב״ר ברוך חיוט
דוד ב״ר יצחק וויט

הנער וואלף ב״ר ברוך חייט
ישראל ב״ר אהרן עוזר
יהושע ב״ר יהורא ליב שו״ב
יוסף ב״ר אלטער בורקי
משה אהרן ב״ר אַברהם שרייבער

בחורים

הבחור אליעזר ב״ר יוסף
אברהם ב״ר זאב
בנימין ליב ב״ר גדלי׳
יצחק ב״ר אברהם ג״צ
יעקב ב״ר שלמה יאנאווסקי
יוסף ב״ר בנימין ליב אלטשולער
יוסף מאיר ב״ר א״י סג״ל ליוואי
ליב בר״ה שאול הכהן מלונדון
סעגדער ב״ר יהודא ליב
שמואל זעליג ב״ר צבי יעקב גרין
שלום ב״ר אברהם דוד דייוויים
שמואל ב״ר גדלי׳
שאול ב״ר וואלף
שלמה זלמן ב״ר שלמה זלמן
שאול ב״ר יעקב בריגקער

בחורי חמד מצוינים

הב׳ אלעזר ב״ר יוסף קראטין
בעריל נטע בר״י בּרינקער
חיים יצחק ב״ר מאיר סופר
חיים יצחק ב״ר א״ד גארפינקל
משה ב״ר יוסף קראטין
יחיאל מתתי׳ ב״ר א״ר דייוויים
שלום ב״ר יהושע קאצין

בני כוללות ספרדים גורזים פרסים, ושאין להם כולל

ילדים

הילד אהרן בן שרה ספרדי
אברהם ב״ר עבודי יחיא משה
דוד מחאלעב
חנניא ב״ר דניאל גורזי
יצחק ב״ר אברהם נגר
משה ב״ר אברהם
רחמים בן מיוחס
שאול בר״י צובע

נערים

הנער אלי׳ ב״ר מ״ד שווילו מצחיגוואל
אבלי בן אלי׳ שבתי
בן ציון ב״ר נחום נגר
בן ציון ב״ר סיני אלי׳ מושיא שווילי
בן ציון ב״ר שבתי מזרחי
בן ציון יוסף דאבארה שווילי
דודב״ר סיני אברהם ציפיא שווילי
דוד ב״ר משה תאטרי שווילי
זיידיל ב״ר יהודא שוחט
ישראל יצחק ב״ר דוד שמש
יצחק ב״ר יוסף ספרדי
יוסף ב״ר יהושע תאטרי שווילי
יוסף ב״ר אלישע הגר
יחיאל ב״ר שבתי מזרחי
יצחק ב״ר אברהם דאורה שווילי

הנער יהודא ליב ב"ר אלטער ווישנאצקי
יוסף ב"ר בעריל מילבויר
מנחם מבולגאריא
נחמי' בן חיים
נסים ב"ר אלי' קוקי שווילי
נסים ב"ר דוד דאורה שווילי
רפאל ב"ר שלום ג'אנה שווילי
רחמים ב"ר אברהם ציפיא שווילי
שמעון בן בבר
הבחור אברהם בר"מ תאטרי שוילי

הבחו' בן ציון ב"ר אברהם פאפוס
ימאדיאי מצח'נוואל
דוד בר"ש קיקוזא שווילי
חיים ב"ר משה הכהן
חיים ב"ר אברהם מרא'שא
חיים ב"ר ראובן ספרדי
יוסף ב"ר חיים שאול הכהן
יוסף ב"ר ס"ד דאורה שווילי
משה ב"ר שמואל שקאלניק
משה ב"ר דוב אלפערט מו"ח

וזה שמות חכמי הישיבה ותלמידיהן לומדי הישיבה
עץ חיים הכללית

מכולל ווילנא וזאמוט

הרב אלי' ב"ר שמעון הכהן
אלטער חזקי' בהגאון ר' חיים ליב מסטאוויסק
אברהם יוחנן גאלדבערג
ארי' צבי בהר' ליפמאן מווילנא
אהרן יצחק שאצקעס
אברהם יצחק חייקל מוואלאזין
אלטער בהר' יעקב שו"ב
אלי' חיים ב"ר יעקב סופר
בן ציון גאלדבערג יאדלער
בצלאל בן צבי פרידמאן

דוד רייפמאן מקאוונא
זעליג ליב בהר"ט
זאב בהר' יודא ליב פראנק
זלמן זאב ב"ר חושע זאקס
זלמן ב"ר שמואל געניל
חיים יצחק זיזו
חיים מענדיל קאסיווער
חיים ברוך דאנציג
יצחק מאלצאן
יעקב גדלי' ב"ר אברהם יצחק
יודא יעקב קיפערשטאך
ישראל בהגאון האדר"ת זצ"ל

יעקב ליב בר״א יוחנן יאדלער
יצחק צימחאוויץ
יצחק יעקב יודעלעוויץ
יחזקאל ב״ר נתן מחוואדאן
ישעי׳ בהר״מ הורוויץ
יוסף ב״ר יעקב יהודא מסאלאנט
יוסף ב״ר צבי פרוש
מיכל הורוויץ ד״ץ
מאיר אלי׳ זילבערמאן
משה יצחק לובעצקי
מאיר פונק
משה גאנצפריד מוואלאזין
משה צבי מאבאלניק
פסח צבי פראנק מקאוונא
צבי הירש מסלאבאדקע
שאול בהרי״צ סאלאמאן
שמואל געציל מקידאן
שמואל ב״ר נתנאל סופר
שמואל שואל האמבורגער
שמעון הורוויץ מלידא
שמעון יודעלעוויץ
שלמה יוסף לושנאצקי מלידא
שלמה בהגאון רי״ב זצ״ל
שלמה יצחק בהרב ר׳ דוד
שמחה בהר׳ מיכל הורוויץ
החתן בן ציון בהר״ז נכד הרה״ג רח״י שפירא ד״צ
בנימין בהרב שמואל אביגדור
זונדל ליב נכד הר.״י שפירא

החתן ירמי׳ ב׳ר אלי׳ יודא כ״ץ
יעקב יוסף ב״ר אלי׳ יפה
יהושע ב״ר יוסף זיוו
יוסף ליב בר״א האמבורגער
יצחק משה ברא״י הכהן
משה ב״ר צבי פרידמאן
משה זלמן גארדאן
נח ב״ר משה אלי׳ בונימאוויץ
נטע ב״ר צבי סלאנט
שרגא פייוויל ב״ר יצחק
הצעיר שמשון ב״ר אלי׳ הכהן
שמעריל בר״א כ״ץ

מבולל הורדנא

חרב אברהם יעקב בהה״ג ר״א הכהן
ארי׳ ליב בענזימאן
בנימין ב״ר חיים נח פערלשטיין
זאב וואלף בהר״ג
זיידיל בענזימאן
חיים יהושע קאסאווסקי
יצחק יעקב יעלין
יצחק יעקב רייכמאן
מנחם שולמאן
נטע צבי וויים
פנחס זאלצמאן
צבי שפירא מהורדנא
שלמה מבילישטאק
שלמה זלמן בענזימאן

שמואל דאבריש
החתן אברהם דוד ב״ר חיים נח
אלי׳ חיים בר״מ הלוי
יהודא שמואל בר״א חזן
מאיר בר״צ קריניקער
מתתי׳ ב״ר ישראל אברהם
מנחם מענדיל בר״מ ווערמאן
מנ״ח אליעזר בראַ״צ זיסערמאן
משה ב״ר שלמה
מרדכי ב״ר סענדער גאלדשטיין

מכולל מינסק

הרב אהרן יעקב בהרש״ז פרוש
אפרים ב״ר יוסף הכהן
יהודא ב״ר בצלאל ראבינאוויץ
יצחק ב״ר יודא יאדלער
יצחק בהרה״ג אפרים בנימין מקאמין
יעקב בהר׳ ישראל
מענדיל בהרי״א הויכשטיין
מרדכי שמואל מבארעזין
עקיבא פרוש
צבי הירש מייזליק
צבי ב״ר מיכאל יאבראוו
ראובן בהר׳ אפרים הויכשטיין
שמואל ב״ר זרח ראקעווער
החתן אלי׳ נחום בהרש״ז פרוש
חיים שמואל ב״ר אביגדור
אליעזר ב״ר ליב
הצעיר דובער ב״ר משה הכהן
יעקב ב״ר ליב

מכולל סובאלק

הרב אברהם אהרן מלאמזא
אשר ב״ר ישראל שפירא
בן ציון בהרה״צ צבי מיכל
גדלי׳ ב״ר יוסף לאמזער
דוד בהר׳ יצחק טיקטין
חיים זאב ב״ר ישראל קאפילס
יוסף שימשעלעוויץ מאלעקסאט
יודא שפירא מלאמזע
יעקב ב״ר יצחק אליעזר חרל״פ
מרדכי ב״ר ישראל שפירא
החתן אביגדור שלמה ב״ר יוסף
אברהם ב״ר משה רודניצקי
יואל צבי ב״ר יודא מלאמזע
מאיר דוד ברי״א חרל״פ
ניסן שפירא
הצעיר מאיר בראַ״א לילענבערג

מכולל הונ״ד

הרב דובער בראַ״א זאקס
יוחנן צבי שלאנק
משה יצחק ראזינטאהל
מרדכי בראַ״ד הכהן
נחום בראַ״ב בערגמאן
שלמה ב״ר מתתי׳ עלבע
החתן יעקב ליב בר״נ בערגמאן

מכולל אמעריקא

ה״ר אליעזר זילווער

אלטער בורקי
יהושע מיכעלזאהן
יקותיאל טורעצקי
קלמן באדינשטיין
שמואל יעקב בריל דאווידזאהן
החתן צבי הירש בראד מאנישעוויץ
קדיש חיים בר אברהם דוד
שמואל זאב בראא שטערנבערג

מכולל וואַרשא

הרב אלי ברוך פערילמאן
אלטער בר ישראל דוד ווערנער
אברהם מאיר בר יעקב משה
זיידיל בר אברהם וויספיש
יהושע שמעון בר אהרן יוסף
יצחק בר אברהם אליעזר לעווי
מנחם בהרה"ג ר' יצחק
מענדיל בהרב מפלונצק וואלמאן
מאיר בר אברהם צבי לעווי
נחמן יוסף וויליהעלעם מלדז
שמואל בר יעקב דוד מקאליש
שואל בר אברהם בהר"נ
החתן אהרן יעקב בהר"צ שפירא
יהושע בר ישראל
מרדכי ברי"א לעווי
חצעיר דובער בר מנחם

מכוללות פינסק וקארלין

הר אברהם חיים ברש"א
אלטער בר"מ זילבערמאן
זאב אשבנזי
ישראל בארדאקי
פנחס בר שמואל אליעזר
החתן חיים בר משה יצחק
יהודא בר יהודא האלצמאן
מיכל אבא בר אשר
משה ברי בארדאקי
שלום אלי בר יעקב שוב
שלמה בר יצחק נעכעס

מכולל רייסין

הרב אברהם חיים חעשין
חיים מענדיל שארלין
חיים אהרן ברי סגל מאמציסלב
חיים צבי ריבלין
יהודא בר אלי סגל
יצחק בראל גברילאוויץ
ליב בר חיים מן
מאיר פרומקין
משה יצחק בר אברהם חיים
נחמי ברא"ח חעשין
אליעזר בר בנימין ריבלין
החתן אליעזר בר שבתי
אלטער בר אברהם בנימין
יצח ק משה בראד לוצינער
יצחק בראב ריבלין
יצחק בר ישעי חעשין
חצעי מנחם ברמל דורעווסקי

מכולל חב"ד

חרב יהודא דוב שיין
יוסף ב"ר יצחק שאולזאהן
החתן יהודא זרחי' ב"ר מאיר בנימין
משה ל"ב ב"ר מ"ב שפירא
אלטער ב"ר יצחק

מכוללות עסטרייך וגאליציען ואונגארן

חרב חיים ב"ר פנחס האמבורגער
חיים אשר ב"ר מענדיל סאנזער
חיים יהודא ליב בראד"ד אויערבאך
החתן אביגדור בראל"ל ענדע
אברהם שמואל ב"ר עזריאל קראפט
אברהם ב"ר חיים האמב'
יצחק אביגדור ב"ר מיכל

מכולות סלאנים וואהלין ורומעניא. ושאין להם כולל

ה"ר אברהם ב"ר משה ישעי' סג"ל
אפרים ראובן זאלאזניק
שלמה זלמן זאלאזניק
החתן אליעזר ב"ר אברהם
אברהם בנימין ב"ר אלטער
בנימין הלוי פרסי
יוסף חיים ברד"א לעהמאן
יצחק בר"ש ליבאוויטין
ישעי' ב"ר יצחק יוסף זלאטשיווער
יעקב ליב ב"ר משה
מנחם יעקב זאלאזניק
מ"ה ב"ר יעקב דוב
מנחם ב"ר מנחם
שמואל ב"ר פייוויל
צבי בר"ש גראייעווסקי

מספר כללי מבל תלמידי בית תלמיד תורה הכללי הי"ו.

מכולל ווילנא וזאמוט	168		623
הורדנא	107	מכולל פינסק וקארלין	82
מינסק	47	סלאנים	8
רייסין	51	עסטרייך גאליציען בוקא-	
חב"ד	45	ווינא וויזניצא באסראביא	53
ווארשא	65	רומעניא וואלכאייא	
סובאלק	34	אמעריקא אפריק' ובריט'	43
וואהלין	36	ספרדים גורזים פרסים	42
הו"ד אונגארין זיבינבערגין	70	ושאין להם כולל	
	623		851

בס"ה שמונה מאות וחמשים ואחד (כן ירבו וכן יפרצו).

מספר כללי של חכמי הישיבה ותלמידיהן

מכולל ווילנא וזאמוט	חכמי הישיבה	47	בחורי		4
	בחורי "	15	מכוללות פינסק וקארלין	חכמי הישי'	5
מכולל הורדנא	חכמי הישיבה	15		בחורי "	6
	בחורי "	9	מכולל	רייסין חכמי הישיבה	10
" מינסק	חכמי "	13	"	בחורי "	7
"	בחורי "	5	מכולל	חב"ד חכמי הישיבה	2
" סובאלק	חכמי "	0	"	בחורי "	3
	בחורי "	6	מכוללות	עסטרייך וגאליציען	
" הו"ד	חכמי הישיבה	6		ואונגארין חכמי הישיבה	3
"	בחורי "	1		בחורי "	4
אמעריקא	חכמי הישיבה	6	מכוללות	סלאנים וואלין ורומגיץ	
"	בחורי "	3		ובלא כולל חכמי הישיבה	3
מכולל ווארשא	חכמי הישיבה	12	"	בחורי "	12

בס"ה חכמי הישיבה 132 בחורים 75

יחדין מאתים ושבעה (כן ירבו)

אחינו אהבי שערי ציון !

בתתנו לפניכם היום הרשימה החדשה ממספר חניכי הת"ת ומלמדיהם ראה תראו, כי גם בשנה העברה הגדלנו לעשות, הרבינו חניכים בהת"ת, והוספנו מלמדים, ונתוספו גם ספסלי בי מדרשא של הישיבה, ואף כי השנה החולפת שנת בצורת היתה לירושלם ת"ו, כי לקתה בחסר מים וחסר כלכלה, ועלה השער על כל מילי דמזון, והיינו מוכרחים להוסיף פרס החדש לכל מלמדי הת"ת ולכל בני הישיבה, גם חלקנו הרבה קמח לפי מספר הנפשות הרבות החוכות בצל עין חיים — בכ"ז היינו גם מוכרחים להרחיב עוד את חוגי מוסדנו, כי מוסדנו הוא מוסד הצבור וכל מה שהישוב הקדיש מתרבה בעזה"י יתרבו לפיהו הילדים ואי אפשר לדחות את שום אחד מהבאים להסתופף בצל התורה והדת.

ליבע ברידער !

קוקענדיג אין דיזער נייע רשימה פון דיא **תלמוד תורה** קינדער און זייערע מלמדים וואס מיר גיבען יעצט ארויס, קענט איהר גאנץ דויטליך ארויס זעהען אז אויך אין דעם פערגאנגענען יאהר האבין מיר אין דיעזע בעריהמטע אנשטאלט זעהר פיל אויפגעטהאן, און אבוואהל דאס פערגאנגענע יאהר וואר פיר גאנץ ירושלם איין זעהר שלעכטעס יאהר, דער יקרות אויף אלע שפייזעארטיקעל האט שרעקליך געשטיגען אז מיר זיינען גענוואונגען געווען צו העכערן דעם גהאלט פון אלע מלמדים און דיא שטיצע פון אלע ישיבה לייט, אונד מיר האבין צו טיילט פיל מעהל לויט דיא נפשות. דאך האבין מיר גימוזט טהון אונזער זאך אום דעם קרייז פון דער אנשטאלט מיט אלע מעגליכקייטען צו פערגראסערן. ווייל דיזע אנשטאלט איז דיא געמיינדע אנשטאלט פון ירושלם, און וויא ירושלם פערגרעסערט זיך פון יאהר צו יאהר מוז זיך דיזע אנשטאלט אויך פערגרעסערן, דיא נייא

Brüder Zionsfreunde !

Aus diesem Euch dargebotenen neuen Verzeichniss der Schüler und Lehrer unserer heiligen **Talmudtora Etz-Chajim** könnet Ihr leicht ersehen, dass auch im vorigen Jahre zur Vergrösserung der Anstalt Vieles gethan wurde; selbst im vorigen verhängnissvollen Jahre, als ganz Jerusalem unter der furchtbar wüthenden Theuerung ungemein gelitten hat, so dass wir genöthigt waren sämmtlichen Lehrern und Hochgelehrten ihre Besoldung u. monatliche Stützung nicht unbedeutend zu erhöhen, unter ihnen viel Mehl zu vertheilen ;dessen ungeachtet